

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۵

۱۴۰۱/۰۶/۱۱ جمعه

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۶۰ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۸۰

عنوانین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال			شماره سوال	مدت پاسخگویی
		از	تا	تعداد		
۱	فارسی ۲	۱۰	۱	۱۰		۱۵ دقیقه
	فارسی ۳	۲۰	۱۱	۱۰		
۲	زبان عربی ۲	۳۰	۲۱	۱۰		۱۵ دقیقه
	زبان عربی ۳	۴۰	۳۱	۱۰		
۳	دین و زندگی ۲	۵۰	۴۱	۱۰		۱۵ دقیقه
	دین و زندگی ۳	۶۰	۵۱	۱۰		
۴	زبان انگلیسی ۲	۷۰	۶۱	۱۰		۱۵ دقیقه
	زبان انگلیسی ۳	۸۰	۷۱	۱۰		

فارسی (۲)

معنی چند واژه در کمانک رو به روی آن نادرست نوشته شده است؟   پور (فرزنده) / غضنفر (شیر) / تپیدن (از جای رستن و لرزیدن) / سهم (ترس) / غزا (جنگجو) / یم (دست) / قبا (دستار) / حرب (آلت جنگ و نزاع)
۱) چهار در کدام بیت <u>غلط املایی</u> وجود دارد؟
صوفی افتاده به زیر و رفته هوش باقی بهانهست و دغل کاین علّت آمد واندوا آه اگر چون کمرم دست رسیدی به میانت هر گوشه هزاران و نیالوده دهان را
۱) گبر می خواهد با دندان گلوش ۲) ای روح بخش بی بدل وی لذت علم و عمل ۳) چه لطیف است قبا بر تن چون سرو روان ۴) غلتیده چو ما پیش بتی مست به بوبی
آرایه های درج شده در برابر کدام گزینه <u>نادرست</u> است؟
از خوبی تو قصّه یوسف حکایتی: استعاره، تلمیح تار آن طرّه شب زنگ و شب تار همان: جناس تام، تشییع هزار چشم به راه تو از ستاره گشود: کنایه، تشخیص بیار شربت وصل ار طبیب درد فراقی: واج آرایی، تکرار اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه های «ایهام - جناس ناقص - ایهام تناسب - استعاره - تضاد» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟
۱) ای آفتاب از ورق رویست آیتی ۲) صحیح امید همان است و رخ یار همان ۳) تو کیستی، زکجایی، که آسمان کبود ۴) دوای درد جدایی کجا به صبر توان کرد؟
الف) از پای فتادیم چو آمد غم هجران ب) دور از رخ تو دم به دم از گوشة چشم ج) احرام چه بندیم چو آن قبله نه این جاست د) بر شمع نرفت از گذر آتش دل دوش ه) تارفت مرا از نظر آن چشم جهان بین
۱) ب - ۵ - ه - الف - ج ۲) ج - ه - ب - الف - ۵ ۳) ب - ۵ - ج - ه - الف
براساس وضعیت های چهارگانه تغییرات معنی واژه در طول زمان، وضعیت واژه های «یخچال - گریه - پره - ملطّفه» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
(۱) حفظ معنی قدیم و پذیرفتن معنی جدید - حفظ معنی قدیم - تحول معنایی - حذف واژه (۲) حفظ معنی قدیم - حفظ معنی قدیم - حذف واژه - حذف واژه (۳) حفظ معنی قدیم و پذیرفتن معنی جدید - تحول معنایی - حذف واژه - تحول معنایی (۴) تحول معنایی - حفظ معنی قدیم - حذف واژه - تحول معنایی

-۶- چند واژه مشخص شده در ایيات زیر هسته گروه نیستند؟

بسته مرا به راستی زلف کج پریوشان
با همه سعی از آن دهن، هیچ نیافتم نشان»

۱) ۴

۲) ۳

«من که به قوت جنون، سلسله‌ها گسته‌ام
با همه جهد از آن کمر، هیچ نداشت خبر

۳) ۲

۴)

-۷- کاربرد فعل «شدن» در کدام گزینه متفاوت است؟

به یک قرار که در روزگار می‌ماند؟
هزار گونه سخن در دهان و لب خاموش
شیر که پاییند شد تن بدهد به رویه
که به چشم من جهان شد همه زرنگار بی‌تو

- ۱) مه تمام، هلال و هلال شد مه بدر
- ۲) شد آن که اهل نظر بر کناره می‌رفتند
- ۳) جور بکن که حاکمان جور کنند بر رهی
- ۴) سر باغ و بستانم، به چه دل بود نگارا

-۸- کدام گزینه با ایيات زیر هم مفهوم است؟

بریشه دل از ترس گیهان خدیو
سپردید دل هابه گفتار اوی»
رعشۀ تیغ از پنجۀ قصاب نتواند گرفت
همّت ز عاجزان طلبید ظلم، وقت عزل
در حقیقت نیست یک ظالم، که چندین ظالم است
که مظلومان نمی‌دارند بر دست دعا بندي

- ۱) در کهنسالی ندارد ظلم دست از کار خویش
- ۲) چون شعله شد ضعیف ز خس یاد می‌کند
- ۳) کوته‌اندیشی که سازد دست ظالم را دراز
- ۴) مده از کف عنان جور بی‌باکانه ای ظالم

-۹- از کدام گزینه، مفهوم بیت «گفت: من تیغ از بی حق می‌زنم / بندۀ حق نه مأمور تنم» قابل دریافت است؟

روشنان را به حقیقت شب ظلمانی نیست
صدق پیش آر که اخلاص به پیشانی نیست
مشنو اور در سخنم فایده دو جهانی نیست
که گدایان درش را سر سلطانی نیست

- ۱) شب مردان خدا روز جهان افروز است
- ۲) طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی
- ۳) یک نصیحت ز سر صدق جهانی ارزد
- ۴) گرگدایی کنی از درگه او کن باری

-۱۰- کدام گزینه با بیت «زور داری، چون نداری علم کار / لاف آن نتوان به آسانی زدن» ارتباط مفهومی دارد؟

که با او چرخ برناشد به بازو
تـاـنـبـخـشـدـ خـدـایـ بـخـشـنـدـهـ
کـهـ نـاـزـشـ بـهـ عـلـمـ اـسـتـ وـ فـضـلـ وـ كـرـمـ
حـلـمـ اوـ زـورـ وـ عـلـمـ اوـ جـهـلـ اـسـتـ

- ۱) فکـدمـ پـنـجـهـ بـاـ آـنـ سـخـتـبـاـزوـ
- ۲) وـبـنـ سـعـادـتـ بـهـ زـورـ بـاـزوـ نـیـسـتـ
- ۳) بـهـ مـرـدـیـ وـ نـیـرـوـیـ بـاـزوـ منـازـ
- ۴) هـرـکـهـ بـاـ عـقـلـ خـوـیـشـ نـاـهـلـ اـسـتـ

فارسی (۳)

-۱۱- معنی و کاربرد واژه «نیست» در کدام گزینه متفاوت است؟

هرکه را در دل نباشد آه، مرد درد نیست
ورنه در مهد زمین آسودگی موجود نیست
چشم پوشیدن ز اوضاع جهان دشوار نیست
سیرچشمی در بساط خاک مردمخوار نیست

- ۱) صیقل آینه دل غیر آه سرد نیست
- ۲) خواب غفلت پرده چشم غلطبین می‌شود
- ۳) پرده خواب است ظلمت روشنای دیده را
- ۴) خورد عالم را بنده برشکم سنگ مزار

۱۲- در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«ملک را این یاد می‌باید داشت که همه براهمه او را دوست ندارند، و اگرچه در علم تعمقی پیوسته‌اند، هرگز سزاوار امانت نگردند و شایان تدبیر و مشورت نشوند، که بدگوهر لعیم به هیچ هلیه و پیرایه جمال نگیرد و علم و مال، او را به زینت وفا و کرم آراسته نگرداند. اگر در تربیت او سعی رود، همچنان باشد که سگ را طوق گوهرنشان فرمایند و هسته خرما را در زر گیرند.»

(۴) یک

(۳) دو

(۲) سه

(۱) چهار

۱۳- در کدام گزینه «حذف فعل» وجود ندارد؟

سوختم سوختم ای خار مغیلان مددی
سوگند به جان تو که اندر دل مای
منم همچنان بر سر دوست داری
دوستان دستی که دیگر پای کوبان آمدیم

- (۱) چند پاییم به ته سنگ نهد خواب گران؟
- (۲) ای رفتیه و بر سینه ما داغ نهاده
- (۳) تو گر دوست داری مرا ورنداری
- (۴) آستین افshan بروں رفتیم چون سرو از چمن

۱۴- نقش «ضمیر متصل» در پایان کدام گزینه متفاوت است؟

خواهد افتاد به دام دگران صیاد
می‌توان کرد به یک چین جبین آزادم
دست خود بوسه زند هر که کند آبادم
نتوان کرد به افسون طرب دل شادم

- (۱) ناله مرغ گرفتار اثرها دارد
- (۲) از گرفتاری من هست اگر عار تو را
- (۳) پای من بر سر گنج است چو دیوار یتیم
- (۴) گره از غنچه پیکان نگشاید به نسیم

۱۵- در همه گزینه‌ها به آرایه‌های بیت‌های زیر اشاره شده است، به جز ..... .

که این سخن به مثل باد با سليمان گفت
تو را که گفت که این زال ترک دستان گفت؟

- «گره به باد مزن گرچه بر مراد رود
به مهلتی که سپهرت دهد ز راه مرو

(۴) جناس ناقص - نعمه حروف

(۳) تلمیح - پارادوکس

(۲) ایهام تناسب - کنایه

(۱) جناس تام - استعاره

نه هر که آینه سازد سکندری داند: تلمیح
و آتش به سر غنچه گلنار برآمد: تضاد
ناز بنیاد مکن تانکنی بنیادم: کنایه
که پرده بر دل خوین به بوی او بدریدم: ایهام
جان فدای شکرین پسته خاموشش باد: استعاره
تو در جمع آمدی ناگاه و مجموعان پراکندي: پارادوکس

- (الف) نه هر که چهره برافروخت دلبوری داند
- (ب) آب از گل رخساره او عکس پذیرفت
- (ج) زلف بر باد مده تاندهی بر بادم
- (د) چو غنچه بر سرم از کوی او گذشت نسیمی
- (ه) گر چه از کبر سخن با من درویش نگفت
- (و) موا زین پیش در خلوت فراغت بود و جمعیت

(۴) سه

(۳) چهار

(۲) پنج

(۱) شش

۱۷- کدام گزینه با بیت «همه غیبی تو بدانی، همه بیشی تو بپوشی / همه عیبی تو فرایی» ارتباط معنایی دارد؟

چو عزّجو شوم در هر دو عالم خوار می‌گردم
نهی چو داغ مذلت همیشه خوار بود
هستم من آن عزیز که ماندم ز دهر خوار
جهل بود کار عشق خوار گرفتن

- (۱) عزیز هر دو عالم می‌شوم چون خاک ره گردم
- (۲) شود عزیز ابد آن که را دهی عزّت
- (۳) هستم من آن بلند که گشتم ز چرخ پست
- (۴) عشق تو را نیک می‌شمردم و بد شد

- کدام گزینه با بیت «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی» تناسب معنایی دارد؟

که قدر گوهر یکدانه جوهری داند
بس کز این ماتم به سر کردند در هر کشورش
آن مس ناقص همه زر شد زر کامل عیار
چو بذرث قابل افتاد هر کف خاکیست اکسیرش

- ۱) مدار نقطه بیشنش ز خال توست مرا
- ۲) در جهان نایاب شد خاک سیه چون کیمیا
- ۳) داشتم ناقص مسی وز کیمیای لطف تو
- ۴) جهان کیمیا تأثیر استعداد می خواهد

- کدام گزینه با بیت «بگفتنا جان فروشی در ادب نیست / بگفت از عشق بازان این عجب نیست» تناسب معنایی ندارد؟

که به کاری به از این بازیابد جانم
تو جان منی وداع جان آسان نیست
طایر قدسم و از دام جهان برخیزم
ترک سر تانکنی وصل میسر نشود

- ۱) باش تا جان برود در طلب جانانم
- ۲) گر ترک وداع کردهام معذورم
- ۳) مزده وصل توکوکز سر جان برخیزم
- ۴) نقد جان تاندهی کام تو جانان ندهد

- مفهوم کدام گزینه از مفهوم بیت «بنیاد هستی تو چوزیر و زبر شود / در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی» دورتر است؟

شاد آن کسان که تکیه به لطف خدا کنند
نیست پرواپی ز میزان، مردم سنجیده را
که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند
آب خضر از پنجه خشک توکل می چکد

- ۱) دیوار محکمی نتوان یافت در جهان
- ۲) خودحساب از پرسش روز حساب آسوده است
- ۳) تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار
- ۴) با توکل تشنگان راگر بود بیعت درست

زبان عربی

عربی، زبان قرآن (۲)

■■ عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة أو المفهوم: (۲۸ - ۲۱):

- «کبّرت خيانة أَن يُصدق صديقك كلامك و أَنْتَ تكذب لَهَا»:

(۱) چه خیانت بزرگی است که دوست تو، سخت را بپذیرد اما تو به او دروغ بگویی!

(۲) خیانت بزرگی است که دوست، حرف تو را باور نماید حال آن که تو به او دروغ می‌گویی!

(۳) خیانت بزرگی می‌شود که دوست، حرف تو را تصدیق کرده باشد و تو به او دروغ گفته باشی!

(۴) خیانت بسیار بزرگی است این که دوست به تو راست بگوید و تو به او دروغ بگویی!

- «لَم يَلِد و لَم يُولَد و لَم يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ»:

(۱) نمی‌زاید و زاده نمی‌شود و کسی همانندش نیست!

(۳) نزاده و زاده نشده و کسی برای او همتا نبوده است!

- «إِنَّ اللَّهَ لَا يَعِيْرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُ مَا بِأَنفُسِهِمْ»:

(۱) «همانا خداوند خیری را درون قومی تغییر نداده تا این که خودشان آن را تغییر داده‌اند!»

(۲) «به راستی که خداوند دگرگون‌کننده چیزی در قومی نیست مگر این که خودشان آن‌چه را درونشان هست، دگرگون نمایند!»

(۳) «قطعاً الله قومی را تغییر نمی‌دهد تا این که خودشان، خودشان را تغییر دهندا!»

(۴) «بی‌شک الله آن‌چه را که در قومی هست دگرگون نمی‌کند مگر این که آن‌چه را درونشان هست، دگرگون کنند!»

- **كلما حاول الرجل أن يصلح أعماله السيئة ارتكب ذنبآ آخر.:**

١) وقتی این مرد کوشش کرد به اصلاح اعمال زشت خود بپردازد، گناهی دیگر را مرتکب شد.

٢) هرگاه مردی تلاش می‌کند کارهای بدش را ترک کند، مرتکب گناه دیگری می‌شود.

٣) زمانی که مرد خواست از اعمال بدش دست بکشد، مرتکب گناهان دیگری شد.

٤) هر وقت مرد تلاش کرد اعمال بد خود را اصلاح کند، مرتکب گناه دیگری شد.

- **كان لي جد يفك الأسرى و يشبع الجائع و يفرج عن المكروب ولم يردد طالب حاجة خائباً فقط.:**

١) پدربزرگم گره از کار اسیران می‌گشود و گرسنه را سیر می‌کرد و بلا دیده را تسکین می‌داد و نیازمندی را نامید برنگردانده بود.

٢) پدربزرگی داشتم که اسیران را آزاد می‌کرد و گرسنه را سیر می‌نمود و اندوه غمگین را می‌زدود و هرگز نیازمندی را نامید برنگرداند.

٣) برای من پدربزرگی است که اسیران را آزاد می‌کند و گرسنه را سیر می‌کند و غم بلا دیده را می‌زداید و هیچ وقت نیازمند را مأیوس برنمی‌گرداند.

٤) پدربزرگی داشتم که اسیر را آزاد می‌کرد و گرسنه را غذا می‌داد و اندوه غمگین را برطرف می‌کرد و نیازمندان را هرگز بی‌یاسخ نمی‌گذاشت.

- **من أفضل خصالي الخاصة هو مساعدة الفقراء بمختلف البضائع!:**

١) از بهترین ویژگی‌های من کمک کردن به فقیران با کالاهای متنوع است!

٢) یاری شدن فقرا با کالاهای مختلف از خصایص خاصه من می‌باشد!

٣) کمک به نیازمندان توسط اجناسی مختلف از بهترین خصایص مخصوص بوده است!

٤) از بهترین ویژگی‌های ویژه من همان یاری کردن فقرا با کالاهای مختلف است!

- **لا تأكلوا مما لم يذَّكر اسم الله عليه:**

١) «از آن چه نام خدا بر آن برده نشده، نخورید!»

٢) «نخورید از آن چه نام خداوند را بر آن نبرده‌اید!»

٣) «از چیزی که نام خداوند بر آن برده نمی‌شود، نخورید!»

٤) «نمی‌خورید از آن چه نام خداوند بر آن برده نشده است!»

- **عَيْنَ مَا يَخْتَلِفُ فِي الْمَفْهُومِ:**

١) الكلام يجز الكلام!

٢) خير الكلام ما قل و دل!

٣) چو چشمه تا به کی در جوش باشی / که دریاگردی ار خاموش باشی

٤) کمآواز هرگز نبینی خجل/ جوی مشک بیهتر که یک توده گل

■■ عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنِ السُّؤَالِيْنِ التَّالِيْنِ (٢٩ و ٣٠):

- **الَّذِي لَا رَجَاءَ لِهِ لِلنَّجَاحِ فِي هُدْفَهُ!؛ الْعَبَارَةُ تَنَاسِبُ مُفَرْدَةً :**

٢) المکروب

١) المخبوء

٤) الخائب

٣) المحتال

- **عَيْنَ الصَّفَةِ مِنْ نَوْعَيْنِ: الْأَسْمَ وَ الْجَمْلَةِ:**

٢) الصديق الصدوق من نصحك في عييك!

١) إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضاً حَسَنَاً يَضَعِفُهُ لَكُمْ

٤) له غشاء خاص كالملحنة و يفتحه عند القفزة

٣) الْعِلْمُ نُورٌ يُقْدِّمُهُ اللَّهُ فِي قُلُوبِ عَبَادِهِ الصَّالِحِينَ!

عربی، زبان قرآن (٤)

■■ عین الصحيح في الجواب للترجمة (٣٣ - ٣١):

- ٣١- «إِنَّمَا الْأَعْمَى مِنْ لَا يُبَصِّرُ نُورَ الْحَقِّ فَيَهُمْ فِي طُرُقِ الضَّلَالِ»:

- ١) کور باد آن که نور حق را نمی‌بیند و در راههای گمراهی سرگشته و حیران است!
- ٢) نابینا فقط آن کسی است که نور حقیقت را نمی‌بیند و در راههای ضلالت سرگردان می‌رود!
- ٣) همانا نابینا کسی است که نتواند نور حق را ببیند و در مسیر گمراهی سرگشته و حیران است!
- ٤) کورتر فقط کسی است که نور حقیقت را مشاهده نمی‌کند و در راه گمراهی سرگردان قدم بر می‌دارد!

- ٣٢- عین الخطأ:

(١) ليتنا تُبصِرُ الحقائق بالتعقل! اميد است ما بهكمك عقل حقائق را مشاهده كنيم!

(٢) إن ذهَبَ ذهْبُكَ تتحسَّرْ عَلَيْهِ كثِيرًا! اگر طلايت از دست برود، بسيار بر آن اندوه می خوری!

(٣) يُستفاد من الحديد والنحاس في بناء السدود! در ساخت سدها از آهن و مس استفاده می شود!

(٤) عالجوا أدواتكم مستعينين بالأعشاب الطبيعية! باكمك گرفتن از گیاهان دارویی بیماری های خود را درمان کنید!

- ٣٣- «هذا الإنسان وإن يَبْدُو جرماً صغيراً قد انطوى فيه العالم الأكبر!»:

(١) این انسان هرچند جسمش کوچک به نظر می‌آید، اما دنیاپی بسیار بزرگ در وی به هم پیچیده شده است!

(٢) این انسان است هرچند پیکری کوچک است، اما در وی دنیاپی بزرگتر در هم پیچیده شده است!

(٣) این انسان اگرچه در وی دنیاپی بزرگتر در هم پیچیده شده است، تنها پیکری کوچک به نظر می‌آید!

(٤) این انسان اگرچه جسمی کوچک به نظر می‌آید، در وی دنیاپی بزرگتر به هم پیچیده شده است!

■■ إقرأ النَّصْ التَّالِي بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجْبُ عن الأَسْئِلَةِ التَّالِيَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصْ (٣٨ - ٣٤):

تألم أحد السياح عندما أخبر أن موعد رحلة الطيران تأخر ست ساعات. فدخل حديقة يتنزه منتظراً موعد الطيران. فرأى وردة أعجبته فقطها. فلما رأه البستانى أمسك به و قال له: إن قطف الزهور ممنوع! ثم أخذه إلى مركز الشرطة كأنه مجرم! و هناك حبسه للتحقيق و وبحوه عند رئيس الشرطة. و لم يستجيبوا لرغبته عندما طلب منهم ملتمساً أن يطلقوه لأنّه غريب لا يعرف القوانين و ستفتوه الطائرة و لكنهم لم يهتموا بكلامه فأبقوه أربع ساعات!

و لما أطلقوه سار إلى المطار مسرعاً لعله يلحق بالطائرة قبل أن تُقلع (تُطير). ولكن الطائرة كانت قد أفلعت و تركت المطار، فحزن حزناً شديداً. و في اليوم التالي قرأ في الجرائد أن الطائرة سقطت و لم ينجُ من ركبها أحد، فكان تأخره من كبير حظه!

- ٣٤- عین الصحيح عن سائح القصة:

(١) كان قد أتى من بلاد لها سنن و قيم مختلفة!

(٢) كان من عاداته أن يصل إلى المطار متأخراً!

(٣) لم يدخل أرضاً إلا بعد أن عرف قوانينها تماماً!

- ٣٥- عین الصحيح:

(١) لم يسمح البستانى للسائح أن يقطف الزهرة!

(٣) من زار بلاداً أجنبية فعليه أن يتعرّف على قوانينها و يحترمها!

- ٣٦- ما هو مفهوم القصة؟ عین الخطأ:

(١) (عسى أن تكرهوا شيئاً و هو خير لكم)《

(٣) رب ضارة نافعة!

(٢) لا أحد ينجو من الموت!

(٤) الخير فيما وقع!

■ عین الخطأ في الإعراب والتحليل الصرفî (٣٨ و ٣٧):

- ۳۷ - «يتنزّه»:

۱) فعل مضارع - للمفرد المذكّر الغائب - معلوم / فعل مع فاعله و الجملة فعلية

۲) للغائب - مزيد ثلاثة بزيادة حرفين اثنين - لازم / فعل و الجملة فعلية

۳) فعل مضارع - مزيد ثلاثة من باب «تفعيل» - معلوم / فعل و الجملة فعلية

۴) للغائب - مزيد ثلاثة من باب «تفعل» - لازم / فعل مع فاعله و الجملة فعلية

- ۳۸ - «أطلقا»:

۱) للجمع المذكّر الغائب - مزيد ثلاثة من باب «إفعال» - لازم / فعل و الجملة فعلية

۲) للغائيّين - مزيد ثلاثة بزيادة حرف واحد - معلوم / فعل و «هـ» مفعوله

۳) فعل ماضٍ - للجمع المذكّر الغائب - متعدّ - مبنيٍ / فعل و الجملة فعلية

۴) فعل ماضٍ - مزيد ثلاثة (مصدره: إطلاق) - معلوم / فعل مع فاعله و الجملة فعلية

■ عین الصحيح في الجواب عن السؤالين التاليين (٣٩ و ٤٠):

- ۳۹ - «إن النفس لأمارة بالسوء إلا ما رحم ربِّي»، عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفî:

۱) النفس: اسم - مفرد مذكّر (جمعيه: أنفس) - معرف بأل / اسم «إن» و مرفوع

۲) أمارة: مفرد مذكّر - اسم فاعل - نكرة / جاز و مجرور و خبر «إن» المشبّهة بالفعل

۳) السوء: اسم - مفرد مذكّر - معرف بأل - معرب / مجرور بحرف الجرّباء و عالمة جرّه الكسرة

۴) ربّ: اسم - مفرد مذكّر - معرفة بالعلميّة - معرب / فاعل لفعل «رحم» و ضمير الياء مضاد إليه

- ۴۰ - عین ما ليست فيها «لا» النافية للجنس:

۱) كُنْ معينَ من لا معين له!

۲) لنؤمن أَنَّه لا عسر يبقى للأبد!

۳) ليس هناك إنسان لا عيب فيه!

۴) تبدأ الجلسة ظهراً فلا تتأخر في الحضور!

سایت کنکور

دین و زندگی

دین و زندگی (۲)

- ۴۱ - چرا قدرت روحي ولی فقيه، از شرایط مشروعیت اوست و لزوم داشتن مقبولیت از جانب مردم، چیست؟

۱) بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند. - توانایی اداره کشور و پیشبرد آن

۲) بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند. - استخراج روزآمد احکام دین

۳) در اجرای احکام دین از کسی نترسد و پایداری کند. - توانایی اداره کشور و پیشبرد آن

۴) در اجرای احکام دین از کسی نترسد و پایداری کند. - استخراج روزآمد احکام دین

- ۴۲ - آن جا که قرآن کریم سخن از استخلاف عده‌ای در زمین به عنوان وعده قطعی خداوند به میان می‌آورد، کدام هدف را به عنوان مقصود نهایی

و غایی بر می‌شمرد و ویژگی دین ایشان را چگونه بر می‌شمرد؟

۱) «يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا» - «الَّذِي اَزْتَصَى لَهُمْ أَمْنًا»

۲) «يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا» - «الَّذِي اَزْتَصَى لَهُمْ أَمْنًا»

۳) «يَرِثُهَا عِبَادِي الصَّالِحُونَ» - «الَّذِي اَزْتَصَى لَهُمْ أَمْنًا»

۴۳- مؤمن حقیقت پژوهی که به دنبال مستند و حیانی این دستور علوی است: «دل خوبیش را نسبت به مردم، مهربان کن و با همه دوست و مهربان

باش.»، کدام آیه را می‌یابد؟

(۱) **﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا﴾**

(۲) **﴿وَجَعَلَ بَيْتَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَعَقَّدُونَ﴾**

(۳) **﴿إِنَّ اللَّهَ وَلَا تُطِيعُ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْهَا حَكِيمًا﴾**

(۴) **﴿فَإِنَّمَا رَحْمَةُ اللَّهِ لِنَاسٍ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَطَّأَ غَلِيلَ الْقَلْبِ لَانفَضَّوا مِنْ حَوْلِكَ﴾**

۴۴- وظیفه مردم در حدیث شریف «فَإِنَّمَا مِنَ الْفُقَهَاءِ صَائِنًا لِنَفْسِهِ...» در برابر فقیهان چیست و مراجع تقلید در برابر فرمان خدا و پیامبرش باید چه رفتاری از خود نشان دهد؟

(۱) **﴿فَارِجُوا﴾ - «حافظاً»   (۲) **﴿فَارِجُوا﴾ - «مُطْلِعًا»   (۳) **﴿يُقْلِدُوهُ﴾ - «مُطْلِعًا»   (۴) **﴿يُقْلِدُوهُ﴾ - «حَافِظًا﴾********

۴۵- خداوند متعال در اولین آیه سوره احزاب برای اینکه پیامبر اسلام (ص) مسئولیتش را به عنوان رهبر جامعه اسلامی به خوبی ایفا کند، چه فرمانی می‌دهد و او را از چه کاری نهی می‌کند؟

(۱) **﴿أَطْلِعُوا اللَّه﴾ - اطاعت از کفار و منافقین**

(۲) **﴿أَطْلِعُوا اللَّه﴾ - تصمیم‌گیری بدون مشورت کردن**

۴۶- مطابق فرمایش امیر المؤمنین (ع)، محبوب‌ترین کارها نزد خداوند چیست و از دقت در این روایت کدام مفهوم مستفاد می‌گردد؟

(۱) انتظار فرج - منتظر حقیقی، خود و محیط زندگی خود را برای آمدن مهمان عزیز الهی آماده می‌کند.

(۲) پیروی از امام عصر (عج) - منتظر حقیقی، خود و محیط زندگی خود را برای آمدن مهمان عزیز الهی آماده می‌کند.

(۳) انتظار فرج - لازمه انتظار، دعا برای ظهور امام عصر (عج) و حضور در پیشگاه او است.

(۴) پیروی از امام عصر (عج) - احساس تعهد درونی در عمل به اوامر و خودداری از نواهی از لوازم انتظار است.

۴۷- چرا حضرت علی (ع)، مالک اشتر نخعی را به عنوان کارگزار خود، از مشورت کردن با ترسو برحذر می‌دارد و بر رفع مشکلات طبقات محروم مأمور می‌داند؟

(۱) زیرا در لباس نصیحت ظاهر می‌شود، اما خیانتکار است. - زیرا این گروه بیش از دیگران به عدالت نیازمندند.

(۲) زیرا در لباس نصیحت ظاهر می‌شود، اما خیانتکار است. - زیرا باید با همه مردم دوست و مهربان بود.

(۳) زیرا در انجام دادن کارها، روحیه تو را سست می‌کند. - زیرا باید با همه مردم دوست و مهربان بود.

(۴) زیرا در انجام دادن کارها، روحیه تو را سست می‌کند. - زیرا این گروه بیش از دیگران به عدالت نیازمندند.

۴۸- این فرموده امام صادق (ع) درباره عصر ظهور: «در آن هنگام زمین، ذخایر خود را آشکار می‌کند و برکات خود را ظاهر می‌سازد.» مؤکد کدامیک از اهداف حکومت مهدوی است؟

(۱) گسترش برکت و آبادانی در زمین

(۲) عدالت گسترشی و رفع تضاد طبقاتی

(۳) فراهم شدن زمینه رشد و کمال مردم

۴۹- تحقق کدامیک از مسئولیت‌های مردم «امکان اجرای برنامه‌های اسلامی» را به رهبری می‌دهد؟

(۱) افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی

(۲) استقامت و پایداری در برابر مشکلات

(۳) مشارکت در نظارت همگانی

۵۰- کدام عبارت قرآنی تشریح‌کننده این وظیفه فقیهان است که «پس از کسب علم به شهرهای خود بروند و قوانین اسلام را به مردم بیاموزند.»؟

(۱) **﴿لِيَنْفِرُوا كَافَةً﴾**

(۲) **﴿تَفَرَّ مِنْ كُلَّ فِرْقَةٍ﴾**

(۳) **﴿مَنْهُمْ طَائِفَةٌ لَيَتَعَقَّهُو فِي الدِّينِ﴾**

دین و زندگی (۳)

- ۵۱- بیت «دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید، اول خدا دید»، نمایانگر کدام آیه شریفه و نماد دیگر چه موضوعی است؟

(۱) **﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾** - هر موجودی در این عالم تجلی بخش وجود آفریننده و نشانه‌ای از نشانه‌های الهی است.

(۲) **﴿اللَّهُ نُورٌ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ﴾** - هر موجودی در این عالم تجلی بخش وجود آفریننده و نشانه‌ای از نشانه‌های الهی است.

(۳) **﴿اللَّهُ نُورٌ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ﴾** - نیاز ذاتی پدیده‌ها به خداوند در تمام امور هستی از جمله پیدایش و بقا است.

(۴) **﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾** - نیاز ذاتی پدیده‌ها به خداوند در تمام امور هستی از جمله پیدایش و بقا است.

- ۵۲- علت مالکیت مطلق الهی در کدام عبارت قرآنی ترسیم یافته است؟

(۲) **﴿قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكُ الْمُلْكِ﴾**

(۱) **﴿مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ﴾**

(۴) **﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ﴾**

(۳) **﴿اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾**

- ۵۳- ثمره «برترین عبادت»، چگونه آشکار می‌گردد و مناجات پیامبر اکرم (ص) **﴿اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةً عَيْنٍ أَبْدًا﴾**، نتیجه فهم کدام موضوع است؟

(۱) جلب رحمت خاصه الهی - ناتوانی در شناخت ذات باری تعالی

(۲) شکوفایی استعدادها - فقر و نیازمندی

(۳) شکوفایی استعدادها - ناتوانی در شناخت ذات باری تعالی

- ۵۴- مطابق آیات قرآن کریم، در چه صورت جا داشت که مردم در اعتقاد به توحید در شک بیفتند و این عبارت قرآنی در تقابل با کدام گزینه است؟

(۱) **﴿شُرَكَاءُ حَلَقُوا كَحَلَقِه﴾** - **﴿قُلْ أَفَاتَحَذْنُمْ مِنْ دُونِهِ أُولَيَاءُ﴾**

(۲) **﴿لَا يَمْلِكُونَ لِإِنْتِسِهِمْ نَفْعًا﴾** - **﴿قُلْ أَفَاتَحَذْنُمْ مِنْ دُونِهِ أُولَيَاءُ﴾**

(۳) **﴿لَا يَمْلِكُونَ لِإِنْتِسِهِمْ نَفْعًا﴾** - **﴿قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾**

(۴) **﴿شُرَكَاءُ حَلَقُوا كَحَلَقِه﴾** - **﴿قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾**

- ۵۵- از راههای مورد توصیه قرآن کریم برای وصول به معرفت عمیق تر درباره خداوند چیست؟

(۱) تفکر درباره نیازمندی جهان به خداوند در پیدایش و تلاش و مجاهدت پیوسته

(۲) تفکر درباره هستی و ماهیت خداوند جهان و تلاش و مجاهدت پیوسته

(۳) تفکر درباره هستی و ماهیت خداوند جهان و پاکی و صفائی قلب

(۴) تفکر درباره نیازمندی جهان به خداوند در پیدایش و پاکی و صفائی قلب

- ۵۶- توانا دانستن وجود نازنین رسول الله (ص) در دادن حوائج محبان خود، حتی پس از رحلت جانگدازشان، ثمره عقیده به کدام حقیقت است؟

(۱) این توانایی از بعد معنوی و مادی پیامبر است که پس از وفات هنوز به فعالیت آگاهانه‌اش ادامه می‌دهد.

(۲) این امکان مربوط به دو ساحتی بودن وجود پیامبر است که پس از مرگ به طور تمام و کمال توسط فرشته مرگ دریافت می‌شود.

(۳) این امکان از روح متعالی پیامبر نشأت می‌گیرد که پس از مرگ زنده است و آگاهی و حیات خود را از دست نمی‌دهد.

(۴) این توانایی از بعد غیرمادی پیامبر سرچشمه می‌گیرد که پس از وفات از بین نمی‌رود و جنبه ظاهری و باطنی اعمال را درون خود دارد.

- ۵۷- اگر بگوییم خداوند متعال «صاحب اختیاری است که همه امور به دست اوست» کدامیک از صفات الهی را یادآور شده‌ایم و حقیقت ناسپاسی در برابر انسان نعمت‌دهنده چیست؟

(۲) **﴿اللَّهُ الصَّمَدُ﴾** - **﴿لَعَلَّكُمْ تَشَكُّرُونَ﴾**

(۱) **﴿اللَّهُ الصَّمَدُ﴾** - **﴿لَمْ يَشْكُرِ اللَّهُ﴾**

(۴) **﴿رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾** - **﴿لَمْ يَشْكُرِ اللَّهُ﴾**

(۳) **﴿رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾** - **﴿لَعَلَّكُمْ تَشَكُّرُونَ﴾**

-۵۸ - موضوعات محدود در دایره شناخت ما قرار ..... زیرا ..... هستند و شناخت صفات الهی ..... .

- ۱) دارد - محیط - ممکن است
۲) دارد - محاط - ممکن است
۳) ندارد - محیط - ناممکن است
۴) ندارد - محاط - ناممکن است

^{۵۹}- در کلام امیر المؤمنین علی (ع)، ینده حقيقة، به چه چیزی مفتخر است و این موضوع در کدام آیه متحلی است؟

- ^{١٠} همه حیثیت، از آن خداست - «وَ لِلّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ»

- ۲) همه حینش از آن خداست - «هه دست کلا شاء»

- ۳) بـ. دـگـاـشـ خـدـامـنـدـ اـسـتـ - «ـهـمـهـ دـبـ کـاـشـهـ»

- ۴) دگلش خداوند است - «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ»

^{۶۰}- از نگاه رسمی خدا (ص)، بقدر عبادت تفک در جه جنون است و این مضمون بادآور کدام است؟

- (١) «فَاللّٰهُمَّ فِي قُدُّسِتِهِ» خشک این که بعد نیز آیده / زاده از هم صفت آیده

- ۲) «فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ فِي قُدُّسِ تَهْـةٍ» - دلـ. کـ. مـعـفـتـ نـهـ وـ صـفـاـ دـیدـ / بـهـ هـ حـبـنـ، کـهـ دـیدـ، اـمـاـ خـداـ دـیدـ

- (۳) «فَذَاتُ اللَّهِ» - دل. کن معرفت نه، و صفا دید / به هر حینی، که دید اوا. خدا دید

- ۴) «فَذَاتُ اللَّهِ» - خشک ای، که بود ؛ آب تھے / ناید از وع، صفت آبدھے

زبان انگلیسی

انگلیس (۲)

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 61-65 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 66-70 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

About 2,500 years ago, the Ancient Greeks found that rubbing amber (fossilized resin) produces a charge of static electricity. The Greek for amber is elektron, which is ...66... electricity got its name. ...67... 1750, American scientist Benjamin Franklin discovered that lightning is electricity and ...68... what electric charges are. ...69... , Italian scientists Luigi Galvani and Alessandro Volta ...70... the first electric battery.

66- 1) when	2) how	3) for	4) then
67- 1) Above		2) Among	
3) Surrounding		4) Around	
68- 1) requested		2) answered	
3) explained		4) claimed	
69- 1) At the end of the 18 th century		2) At end of the 18 centuries	
3) In end of the century of 18 th		4) At end century the 18 th	
70- 1) proved		2) concluded	
3) progressed		4) produced	

انگلیسی (۳)

PART A: Vocabulary

Directions: Questions 71-75 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 71- A medical doctor, especially one who has general skill and is not a surgeon is called a ..... .
1) physician	2) nurse
3) receptionist	4) physicist
- 72- The lecturer ..... to drink a glass of water and then continued with his speech.
1) paused	2) lowered
3) spared	4) kept
- 73- She wasn't adequately prepared for the test and got a/an ..... mark as a result.
1) incomplete	2) terrible
3) surprising	4) clear
- 74- For most people, a low-fat diet and exercise are all that are needed to ..... cholesterol.
1) lower	2) spare	3) catch	4) burst
- 75- To be free of stress, we should stop worrying about small problems, and more ..... , we should realize that worrying about a problem doesn't solve it
1) considerably	2) probably
3) importantly	4) surprisingly

PART B: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read a passage. The passage is followed by five questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Health is the general condition of a person's mind, body and spirit, usually meaning to be free from illness, injury or pain. The World Health Organization (WHO) defined health in its broader sense in 1946 as "a state of complete physical, mental, and social well-being and not merely the absence of disease or infirmity."

Generally, the context in which an individual lives is of great importance on health status and quality of life. It is increasingly recognized that health is maintained and improved not only through the advancement and application of health science, but also through the efforts and intelligent lifestyle choices of the individual and society. According to the World Health Organization, the main determinants of health include the social and economic environment, the physical environment, and the person's individual characteristics and behaviors. In fact, an increasing number of studies and reports from different organizations and contexts examine the linkages between health and different factors, including lifestyles, environments, health care organization, and health policy.

Personal health also depends partially on the social structure of a person's life. The maintenance of strong social relationships, volunteering, and other social activities have been linked to positive mental health and even increased longevity. In contrast, prolonged psychological stress may negatively impact health, and has been cited as a factor in cognitive impairment with aging, depressive illness, and expression of disease.

76- Which of the following questions does the passage mainly try to answer?

1) What is WHO and how does it work?	2) What is health and what does it depend on?
3) What are some healthy behaviors?	4) How does society affect health?

77- Which of the following is NOT considered by World Health Organization as a main factor in determining health?

1) Social status	2) Economic situation
3) Personal behavior	4) Thoughts and beliefs

78- It can be understood from the passage that a person who has strong social relationships .....

- 1) will certainly live longer than a person with weak social relationships
- 2) may experience much more stress than a person with limited relationships
- 3) may be in a healthier state of mind and may also live longer
- 4) is also interested in volunteering and other social activities

79- The word “cited” in the last paragraph can be replaced with .....

1) mentioned	2) related	3) remembered	4) saved

80- How is WHO's definition of health different than the other definition?

- 1) It is simpler.
- 2) It is more complicated.
- 3) It is more general.
- 4) It is more confusing.

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۵

جمعه ۱۱/۰۶/۱۴۰۱

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

سوالات آزمون

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۹۰ دقیقه	تعداد سؤال: ۷۰

عنوانی مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال		ردیف
				تا	از	
۱	ریاضی و آمار ۲	۱۰	اجباری	۸۱	۹۰	۱
	ریاضی و آمار ۳	۱۰	زوج کتاب	۹۱	۱۰۰	
	ریاضی و آمار ۱	۱۰	زوج کتاب	۱۰۱	۱۱۰	
۲	اقتصاد	۱۰	اجباری	۱۱۱	۱۲۰	۱۰ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی ۲	۱۰	اجباری	۱۲۱	۱۳۰	۲۵
	علوم و فنون ادبی ۳	۱۰	زوج کتاب	۱۳۱	۱۴۰	
	علوم و فنون ادبی ۱	۱۰	زوج کتاب	۱۴۱	۱۵۰	
۴	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	اجباری	۱۵۱	۱۶۰	۲۵
	جامعه‌شناسی ۳	۱۰	زوج کتاب	۱۶۱	۱۷۰	
	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	زوج کتاب	۱۷۱	۱۸۰	

ریاضیات

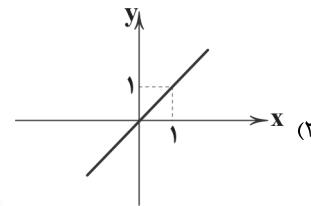
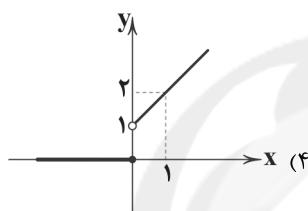
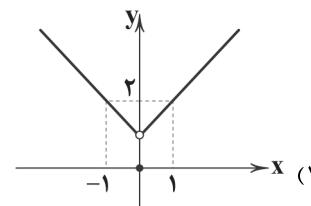
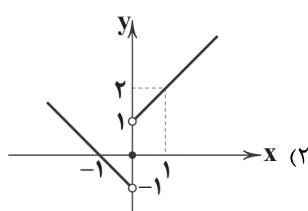
-۸۱ اگر $\frac{f}{g} = \{(2, 4), (5, \frac{3}{2})\}$ و $g = \{(2, 2), (5, 6), (4, c)\}$, $f = \{(1, 3), (a, 8), (4, 12), (b, 9)\}$ کدام $a + bc$ باشد، حاصل است؟

۸ (۴)

۷ (۳)

۵ (۲)

۲ (۱)

-۸۲ اگر $|x|$ و $f(x) = \text{sign}(x)$ باشد، نمودار $(f+g)(x)$ کدام است؟

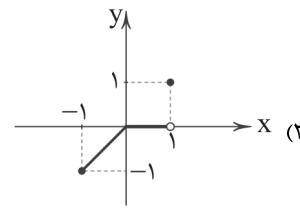
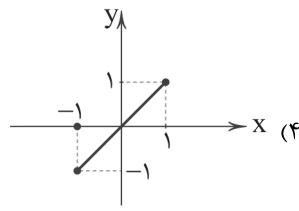
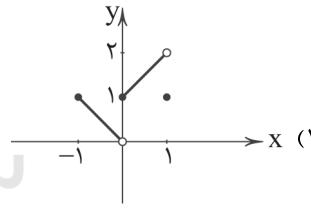
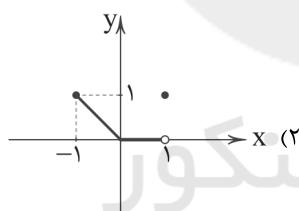
-۸۳ در یک کارخانه تولید سیمان، توابع درآمد و هزینه بهازای تولید x تن سیمان به ترتیب $4x^3 + 82x^2 + 300$ و $4x^3 - 4x^2 - 2x$ واحد است. این کارخانه چند تن سیمان تولید کند که به بیشترین سود برسد؟

۱۰ (۴)

۲۰۰ (۳)

۱۰۰ (۲)

۲۰ (۱)

-۸۴ اگر $f(x) = |x|$ و $g(x) = [x]$ باشد، نمودار $f \times g$ در بازه $-1 \leq x \leq 1$ کدام است؟ (نماد جزء صحیح است.)

-۸۵ اگر $\frac{f}{g} + \frac{g}{f}$ کدام است؟

 $\mathbb{R} - \{-3, 0, \frac{4}{3}, 4\}$ (۴) $\mathbb{R} - \{-3, \frac{4}{3}\}$ (۳) $\mathbb{R} - \{-3, 0, \frac{4}{3}\}$ (۲) $\mathbb{R} - \{0\}$ (۱)

-۸۶ در جامعه‌ای که درآمد افراد آن ۳,۱,۲,۴,۱,۱۱,۶ میلیون تومان است، اختلاف خط فقر محاسبه شده با دو روش بیان شده کدام است؟ (برحسب میلیون تومان)

۲ (۴)

۱/۵ (۳)

۱ (۲)

۰/۵ (۱)

-۸۷ در یک کشور با نرخ بیکاری ۱۵ درصد، اگر برای ۲۰ درصد از بیکاران شغل ایجاد کنیم، نرخ بیکاری چند درصد خواهد شد؟

۱۰ (۴)

۵ (۳)

۱۲ (۲)

۳ (۱)

-۸۸ فردی ۲۵ ساله دارای قد ۱۶۰ سانتی‌متر و وزن ۶۴ کیلوگرم است. شاخص توده بدنی (BMI) این فرد کدام است؟

۳۵ (۴)

۴۰ (۳)

۲۳ (۲)

۲۵ (۱)

۸۹- در یک کتاب لاتین، شاخص پایه آموزش برابر ۱۱ و میانگین تعداد کلمات در هر جمله ۱۵ است. اگر درصد کلمات دشوار این کتاب را با x نشان دهیم، کدام گزینه صحیح است؟

$$1) \ 5 \leq x < 6 \quad 2) \ 12/5 \leq x \leq 15 \quad 3) \ 5 < x \leq 6 \quad 4) \ 12/5 \leq x < 15$$

۹۰- اگر تور مسکن در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۹۸ برابر ۱۷۰ درصد و شاخص بهای مسکن در سال ۹۸ برابر ۶۰ باشد، شاخص بهای مسکن در سال ۱۴۰۰ کدام است؟

$$1) \ 10.2 \quad 2) \ 16.2 \quad 3) \ 20.2 \quad 4) \ 22.2$$

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار ۳)، شماره ۹۱ تا ۱۰۰ و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار ۱)، شماره ۱۰۱ تا ۱۱۰ توجه کنید.
 فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

ریاضی و آمار (۳) (سوالات ۹۱ تا ۱۰۰)

۹۱- چند عدد سرقمی بزرگ‌تر از ۵۷۰ و با ارقام متمایز می‌توان ساخت؟

$$1) \ 310 \quad 2) \ 312 \quad 3) \ 311 \quad 4) \ 313$$

۹۲- پنج دوست که در بین آن‌ها دو خواهر وجود دارند به چند طریق می‌توانند در یک ردیف طوری باشند که ابتدا و انتهای ردیف، خواهرها قرار گیرند؟

$$1) \ 12 \quad 2) \ 16 \quad 3) \ 18 \quad 4) \ 24$$

۹۳- تعداد جایگشت‌های سه‌حرفی با استفاده از حروف کلمه «ایران» کدام است؟

$$1) \ 33 \quad 2) \ 34 \quad 3) \ 35 \quad 4) \ 36$$

۹۴- از بین ۷ مهره سفید متمایز و ۳ مهره سیاه متمایز، می‌خواهیم ۲ مهره انتخاب کنیم. تعداد حالات ممکن به طوری که حداقل یک مهره سفید انتخاب شود، کدام است؟

$$1) \ 18 \quad 2) \ 21 \quad 3) \ 36 \quad 4) \ 42$$

۹۵- در آزمایش پرتتاب چهار تاس، با کدام احتمال اعداد متفاوت ظاهر می‌شوند؟

$$1) \ \frac{5}{18} \quad 2) \ \frac{7}{12} \quad 3) \ \frac{5}{24} \quad 4) \ \frac{7}{24}$$

۹۶- در یک خانواده که دارای سه فرزند است، با کدام احتمال ۲ فرزند دختر هستند؟

$$1) \ \frac{1}{8} \quad 2) \ \frac{3}{8} \quad 3) \ \frac{1}{3} \quad 4) \ \frac{1}{4}$$

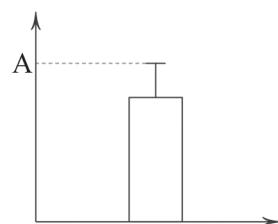
۹۷- دو تاس سالم را می‌اندازیم. احتمال آن‌که «حاصل ضرب اعداد روشهای ۱۲ باشد» یا «هر دو عدد ظاهر شده یکسان باشند»، چقدر است؟

$$1) \ \frac{1}{4} \quad 2) \ \frac{2}{9} \quad 3) \ \frac{7}{12} \quad 4) \ \frac{5}{18}$$

۹۸- در یک مسابقه اسب‌دوانی با شرکت ۳ اسب، شانس برنده شدن اسب A، دو برابر شانس برنده شدن اسب B و شانس برنده شدن اسب C برابر شانس برنده شدن اسب A است. با کدام احتمال اسب A برنده می‌شود؟

$$1) \ 0/4 \quad 2) \ 0/5 \quad 3) \ 0/6 \quad 4) \ 0/7$$

۹۹- در داده‌های آماری ۱۰, ۱۱, ۱۲, ۱۳, ۱۳, ۱۴ داده‌های کمتر از چارک اول و بیشتر از چارک سوم را حذف می‌کنیم. اگر نمودار زیر مربوط به داده‌های باقی‌مانده باشد، مقدار تقریبی A کدام است؟

$$1) \ 9/3$$

$$2) \ 9/7$$

$$3) \ 10/3$$

$$4) \ 10/7$$

۱۰۰- مهم‌ترین گام رسیدن به پاسخ، در کدام گام از گام‌های چرخه آمار در حل مسائل اتفاق می‌افتد؟

$$1) \ اول \quad 2) \ دوم \quad 3) \ چهارم \quad 4) \ پنجم$$

زوج درس ۲

ریاضی و آمار (۱) (سوالات ۱۰۱ تا ۱۱۰)

۱۰۱- در نمودار دایره‌ای نشان‌دهنده سمت‌های ۴۲ نفر کارمند یک مؤسسه، زاویه مرکزی قسمت مربوط به کارشناسان برابر 60° است. تعداد آنان چند نفر است؟

۸ (۴)

۵ (۳)

۷ (۲)

۶ (۱)

۱۰۲- کدامیک از نمودارهای زیر برای نمایش داده‌های کیفی مناسب است؟

(۴) نمودار بافت نگاشت

(۳) نمودار هیستوگرام

(۲) نمودار ستونی

(۱) نمودار مستطیلی

۱۰۳- در نمودار جعبه‌ای ۳۱ داده آماری، میانگین داده‌های دنباله‌های سمت چپ و راست، به ترتیب ۱۵ و 20° می‌باشد. اگر میانگین داده‌های داخل و روی جعبه ۱۸ باشد، میانگین کل این داده‌ها کدام است؟

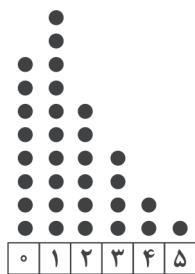
۱۴/۴۸ (۴)

۱۲ (۳)

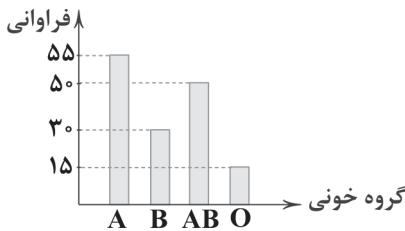
۱۲/۸۴ (۲)

۱۷/۷ (۱)

۱۰۴- نمودار نقطه‌ای زیر مربوط به تعداد فرزندان کارمندان یک اداره است. اگر نمودار جعبه‌ای آن را رسم کنیم، میانگین داده‌های داخل جعبه کدام است؟

 $\frac{9}{14}$ (۱) $\frac{22}{15}$ (۲) $\frac{4}{3}$ (۳) $\frac{10}{7}$ (۴)

۱۰۵- نمودار میله‌ای مقابله مربوط به گروه خونی کارمندان یک اداره است. در نمودار دایره‌ای متناظر با آن، زاویه قطاع مربوط به گروه خونی O چند درجه است؟

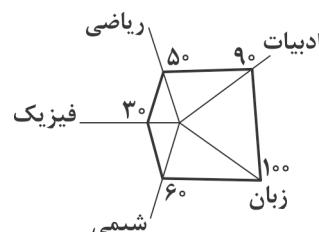
۴۲ (۱)

۷۲ (۲)

۳۸/۵ (۳)

۳۶ (۴)

۱۰۶- نمودار رادری زیر مربوط به نمرات ۵ درس علی می‌باشد. اگر ماکریم نمرات کلاس در دروس ریاضی و فیزیک ۱۹ و در دروس ادبیات، زبان و شیمی ۲۰ باشد، میانگین نمرات علی چقدر است؟

۱۳/۰۴ (۱)

۱۹/۲۰ (۲)

۱۴/۹ (۳)

۱۷ (۴)

۱۰۷- برای تحلیل تأثیر دو متغیر روی یکدیگر از ..... استفاده می‌شود.

(۱) نمودار پراکنش نگاشت

(۴) نمودار دو متغیره

(۳) نمودار رادری

۱۰۸- چه تعداد از موارد زیر مربوط به نمودار رادری است؟

(ب) نمایش ساده‌تر داده‌ها

(الف) بررسی و مقایسه بین چند مشاهده آماری

(د) نمایش داده‌هایی که تکرار دارند.

(ج) بررسی داده‌های دورافتاده

(ه) بررسی شباهت مشاهده‌ها به یکدیگر

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

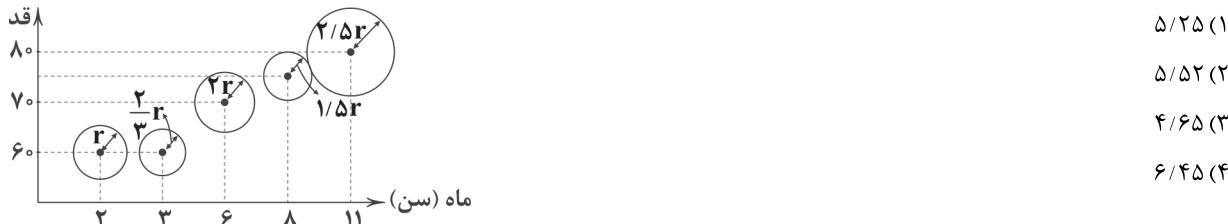
۱ (۱)

۱۰۹- اگر به نمودار ..... یک متغیر دیگر اضافه کنیم که مقادیر آن همواره ..... باشد، نمودار ..... به دست آید.

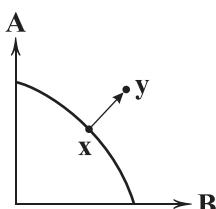
- (۱) پراکنش نگاشت - مثبت - حبابی
 (۲) پراکنش نگاشت - طبیعی - حبابی
 (۳) حبابی - مثبت - پراکنش نگاشت
 (۴) حبابی - طبیعی - پراکنش نگاشت

۱۱۰- نمودار زیر مربوط به سن، قد و وزن ۵ کودک زیر ۱ سال است. اگر وزن بزرگ‌ترین کودک ۹ کیلوگرم باشد، میانگین وزن این ۵ کودک چقدر است؟

۱۱۱- از نمودار الگوی مرز امکانات تولید زیر چه برداشتی می‌شود؟

- (۱) حرکت از X به y نشان‌دهنده استفاده از تمام منابع موجود است.
 (۲) با کاستن از تولید کالای A، کشور موفق شده به سمت نقطه y حرکت کند.
 (۳) با کاستن از تولید کالای B، کشور موفق شده به سمت نقطه y حرکت کند.
 (۴) حرکت از نقطه X به سمت نقطه y نشان از ایجاد رشد در این کشور دارد.

۱۱۲- کدام گزینه پاسخ درست و کامل به پرسش‌های زیر می‌دهد؟

- (الف) کدام یک از اصطلاحاتی که بر اقتصاد مقاومتی تأکید می‌کنند، نیست?
 (ب) اقتصاد مقاومتی بر روی ..... تکیه می‌کند.
 (ج) ..... نقطه مقابل رکود است.

- (۱) الف: عدالت اقتصادی ب: توانایی‌های درونی ج: پیشرفت
 (۲) الف: ثبات اقتصادی ب: فرصت‌های بیرونی ج: رشد
 (۳) الف: عدالت اقتصادی ب: توانایی‌های درونی ج: تورم
 (۴) الف: ثبات اقتصادی ب: فرصت‌های بیرونی ج: تورم

۱۱۳- کدام گزینه راه حل برطرف کردن مشکلات اقتصادی کنونی و آسیب‌هاست؟

- (۱) کاهش ارتباط با دنیای خارج و تمرکز بر داخل کشور و ظرفیت‌های اقتصادی داخلی و خارجی
 (۲) مصونیت‌بخشی به اقتصاد در برابر فشارها و تکانه‌های ناشی از خارج و مقاومت‌سازی آن
 (۳) رشدات و دلاوری مردم که در هر جا استفاده شده، باعث رسیدن به پیشرفت‌های شگرف شده است.
 (۴) مردم و دولت آن چه که مدنظر امام خمینی (ره) و رهبر انقلاب است را در اقتصاد کشور پیاده کنند.

۱۱۴- جدول مقابل مربوط به وضعیت توزیع درآمد در کشور A در سال ۱۹۹۸ است. با توجه به اطلاعات داده شده، به ترتیب سهم دهک‌های سوم، ششم و نهم چقدر است؟

* اختلاف سهم دهک اول و سوم ۲ درصد، دهک چهارم و ششم ۲ درصد، نهم و دهم ۱۳ درصد می‌باشد.

سهم به درصد	دهک
۳	اول
۴	دوم
?	سوم
۶	چهارم
۷	پنجم
?	ششم
۱۰	هفتم
۱۲	هشتم
?	نهم
۲۹	دهم

- (۱) پنج - هشت - شانزده
 (۲) پنج و نیم - هفت و نیم - شانزده
 (۳) پنج و نیم - هفت و نیم - پانزده
 (۴) پنج - هشت - پانزده

۱۱۵- کدام گزینه در ارتباط با نظر «میشل فوکو» درباره انتخاب ایران نادرست است؟

- (۱) در ایران، عرق ملی بی‌نهایت قوی بوده و مردم ایران به دنبال آزادی از دست بیگانگان بودند.
- (۲) در زمان پهلوی، دخالت انگلستان در همه‌جا مشخص بود و شاه را به عنوان دستنشانده آن‌ها معرفی می‌کند.
- (۳) کمتر مردمی در تاریخ چنین فرصت و اقبالی داشته‌اند که بتوانند آن‌چه را که می‌خواهند، بر سرنوشت خود حاکم کنند.
- (۴) اراده جمعی اسطوره‌ای سیاسی است که فیلسوفان تلاش می‌کنند به کمک آن، نهادها و ... را توجیه کنند.

۱۱۶- کدام گروه از کالاهای زیر همگی جزئی از تولید ناخالص داخلی محاسبه می‌شوند؟

- (۱) تلفن همراه قاچاق - مبل دست دوم - سالاد الیویه خانگی
- (۲) ماشین حساب - مبل دست دوم - سبزی خانگی
- (۳) نان خشک - سبزی خانگی - خدمات داوطلبانه خیریه
- (۴) کتاب - خودروی کارخانه‌ای - لستر

۱۱۷- کدام عبارت‌ها در ارتباط با اقتصاد ایران در زمان شکوفایی تمدن اسلامی نادرست هستند؟

- (الف) احکام اقتصادی اروپا در این دوران پایه قواعد حکومت‌های اسلامی قرار گرفت.
- (ب) در موقعیتی که در اروپا بربریت حاکم بود، در ایران هم مثل اروپا همچنان به حقوق زنان احترام گذاشته می‌شد.
- (ج) در این دوران جلوه‌هایی از پیشرفت در مناطق اسلامی علی‌الخصوص ایران دیده می‌شد.
- (د) وقف‌نامه‌هایی که از این دوران به جا مانده، نشان می‌دهد که از آن دوران زنان مسلمان ایران هم حق مالکیت داشتند.

- (۱) الف - ب
- (۲) ب - ج
- (۳) ج - د
- (۴) د - ج

۱۱۸- با توجه به اطلاعات موجود در جدول، نرخ رشد واقعی کشور در سال ۹۷ حدوداً چقدر است؟

گندم		پوشاش		کالا سال
مقدار	قیمت	مقدار	قیمت	
۸۱۰	۹۲	۹۵۰۰	۴۱۰	۹۶
۹۰۰	۱۱۰	۱۰,۷۰۰	۶۷۰	۹۷

- (۱)٪ ۸
- (۲)٪ ۱۵
- (۳)٪ ۱۲
- (۴)٪ ۵

۱۱۹- کدام گزینه پاسخ درستی به دو پرسش زیر می‌دهد؟

- (الف) با محاسبه نسبت سهم دهک ..... به ..... شاخصی برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد به دست می‌آید.

- (ب) نتیجه اقدامات محدود مذهبی و ملی در دوره قاجاریه چه شد؟

- (۱) الف: اول - دهم ب: اصلاحات زیادی در دولت و حکومت زمان خود ایجاد کرد.
- (۲) الف: دهم - اول ب: اثرات زیادی بر وضعیت نابسامان موجود نداشت.
- (۳) الف: اول - دهم ب: اثرات زیادی بر وضعیت نابسامان موجود نداشت.
- (۴) الف: دهم - اول ب: اصلاحات زیادی در دولت و حکومت زمان خود ایجاد کرد.

۱۲۰- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) اعطای امتیازات مختلف به انگلستان و روسیه از کارهای نادرست رضا شاه بود.

- (ب) در قانون اساسی ایران بر مواردی همچون نفی سلطه بیگانگان و استقلال اقتصادی تأکید شده است.

- (ج) کشورهای پیشرفتی در برابر شوک‌های اقتصادی (داخلی و خارجی) قدرت مقاومت دارند.

- (د) رشد اقتصادی صرفاً هدف کشورهای پیشرفتی است زیرا آن‌ها را قادر می‌سازد که از هر چیزی بیشتر تولید کنند.

- (۱) ص - غ - غ - غ
- (۲) غ - ص - غ - ص
- (۳) غ - ص - غ - ص
- (۴) ص - غ - غ - ص

علوم و فنون ادبی

۱۲۱- موضوع چند اثر در برابر آن نادرست نوشته شده است؟

«تذکرة شاه طهماسب (تاریخ) / عالم‌آرای عبّاسی (تاریخ) / عین‌الحیات (عرفان) / مجالس‌المؤمنین (عرفان) / جامع عباسی (تاریخ)»

- (۱) یک
- (۲) دو
- (۳) سه
- (۴) چهار

۱۲۲- کدام گزینه اطلاعات نادرست درباره قلمرو فکری شعر سبک هندی را ارائه می‌کند؟

- (۱) شعر در سبک هندی بیشتر در تکبیت خلاصه است و طول و عرض معنا از یک بیت پیش‌تر نمی‌رود.

- (۲) شعر هندی شعری صورت‌گرایست، نه معنی‌گرا و شاعران به زبان بیشتر توجه دارند تا به معنی.

- (۳) شاعران این دوره به دنبال مضمون‌سازی از هر چیزی در عالم طبیعت یا در ذهن استفاده کردند؛ اما این‌ها همه در سطح‌اند.

- (۴) کار شاعران سبک هندی ترجمه مطالب فلسفی و عرفانی و غنایی گذشتگان به بیان سبک هندی بود.

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی) (۳)، شماره ۱۳۱ تا ۱۴۰ و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی) (۱)، شماره ۱۴۱ تا ۱۵۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

علوم و فنون ادبی (۳) (سؤالات ۱۳۱ تا ۱۴۰)

۱۳۱- کدام عبارت درباره ادبیات دوره مشروطه نادرست است؟

(۱) نمایشنامه‌نویسی در دوره ناصرالدین شاه با رفت‌وآمد ایرانیان به اروپا، رواج یافت.

(۲) تنها اثر قابل توجه در محدوده تحقیقات ادبی و تاریخی، اثر نظام‌الاسلام کرمانی است که موضوع آن تاریخ باستان است.

(۳) ترجمه آثار اروپایی در ایران با تأسیس چاپ‌خانه در زمان فتحعلی شاه آغاز شد.

(۴) داستان‌نویسی به شیوه جدید (رمان‌نویسی) در ادبیات کلاسیک فارسی سابقه ندارد و این نوع ادبی، محصول یک قرن گذشته است.

۱۳۲- در کدام گزینه به یکی از دلایل گرایش به نوشتن رمان تاریخی در دوره بیداری اشاره شده است؟

(۱) اصرار پادشاهان قاجار در زنده نگاه داشتن تاریخ گذشته و سعی بر تداوم نظام حکومتی پادشاهی در کشور با استناد به روایت‌های تاریخی

(۲) تلاش روشن‌فکران و بزرگان جامعه برای ترویج فرهنگ باستانی ایرانیان و آمیختن تمدن امروزی با آن

(۳) کم‌دردرس‌تر بودن نگارش رمان‌های تاریخی و اجتماعی سطحی در قیاس با کارهایی مثل روزنامه‌نویسی یا نوشتن رمان سیاسی، به دلیل سیاست‌های رایج در جامعه

(۴) گرایش مخاطبان به موضوعات تاریخی و جذب‌آیت این موضوعات در قیاس با مسائل سیاسی روز

۱۳۳- کدام عبارت درباره «دوره بازگشت» نادرست است؟

(۱) اهمیت شاعران دوره بازگشت از این جهت است که توانستند زبان شعر را مجدداً به شیوه‌ای که در سبک هنری رایج بود، نزدیک کنند و از فخامت کلام بگاهند.

(۲) شاعرانی مانند «مجمر اصفهانی، فروغی بسطامی و نشاط اصفهانی» غزل‌سرایی به سبک حافظ، سعدی و دیگر شاعران سبک عراقی را پیش گرفتند.

(۳) شاعران دوره بازگشت به سبب فقر فرهنگی جامعه و سنتی و رخوت حاکم بر ادبیات، به پیروی از اسلوب‌های کهن پرداختند.

(۴) شاعرانی چون «صبای کاشانی، قآنی شیرازی و سروش اصفهانی» به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقدی پرداختند.

۱۳۴- در چند بیت آرایه «تلمیح» وجود دارد؟

ز دم تو مرده، زنده تو چنین شکر چرایی
زان‌که در ظلمات باید آب حیوان داشتن
روح مجذون چنگ در دامان محمول می‌زند
این درازی در سخن چون می‌کشی
در تجلی ایست یا اولی‌البصار
دو ۴ سه ۳ چهار ۲

الف) چو بدان لطیف خنده همه را بکرده بنده

ب) پاک باید دل تن ار آلوده باشد باک نیست

ج) ناقه سنگین می‌رود در هر قدم گویی ز شوق

د) چون جواب احمد آمد خامشی

ه) یهار بی پرده از در و دیوار

۱) پنج

۱۳۵- اگر بخواهیم دو بیت هم‌وزن داشته باشیم، جاهای خالی را باید با واژگان کدام گزینه تکمیل کنیم؟

«آن را که بود عالم ..... مسخرش
دیدم به ..... که ز عالم خبر نداشت
زخمش به ..... رسید و ز مرهم خبر نداشت»

۱) امکان، طریقی، یار، دل

۲) معنی، صورتی، عشق، جان

۴) بقا، حقیقت، معشوق، سر

فعلاتن فعالاتن فعالاتن فعالاتن
که محب صادق آن است که پاک‌باز باشد:
مفاعلن فاعلن / مفاعلن فاعلن
عشق درآمد ز بام، عقل ره در گرفت:
چون دو یار او همه یاری‌ده و من یاری‌خواه:
فعالاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن
وز دست شما زهر نه زهر است که حلواست:
مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

۴) یک ۳) چهار ۲) سه ۱) دو

الف) ز محبت نخواهم که نظر کنم به رویت

ب) یار درآمد به کوی، شور برآمد ز شهر

ج) کشتی آورد و نشستیم در او هر دو به هم

د) از روی شما صبر نه صبر است که زهر است

بـر خـیره هـمـی نـهـنـد بـهـتـانـم
بـایـسـتـهـتـرـی زـجـانـم اـنـدـرـتـنـ

۱) والله که چو گـرـگ یـوسـفـ والـله

۲) شـایـسـتـهـتـرـی زـعـقـلـمـ اـنـدـرـسـرـ

۳) آـنـ یـافـتـم اـزـ شـرـفـ کـهـ هـسـتـنـ

۴) اـزـ نـرـگـسـ چـشـمـ بـاغـتـ آـرـایـمـ

۱۳۸- کدام گزینه با الگوی هجایی «ل_ل_/_ل_ل_/_ل_» قابل تطبیق است؟

نه به شب طلوع سازم نه ز ماهتاب گویم
مگر هم آینه گوید جنان که هست حکایت
کدام شاه و امیری که او گدای تو نیست
هیچ گمان مبر که او در بر حور می‌رود

- ۱) چوز آفتاب زادم به خداکه کی قبادم
- ۲) کمال حسن وجودت به وصف راست نیاید
- ۳) کدام حسن و جمالی که آن نه عکس تو است
- ۴) آن که ز دیو زاده بد دست جفاگشاده بد

۱۳۹- وزن کدام گزینه «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» است؟

بر خاک درت افتند در خون جگر خیزد
بر روی بزن آبی میقات صلا آمد
خواهی کنی ز صفحه تو محو اعتبار من
گو می‌رسم اینک به سلامت نگران باش

- ۱) بیچاره دلم بی کس کز شوق رخت هر شب
- ۲) از جرم و جفاجویی چون دست نمی‌شوی
- ۳) ای آسمان تباہ مکن روزگار من
- ۴) دلدار که گفتا به توام دل نگران است

۱۴۰- کدام گزینه از نظر فکری با گزینه‌های دیگر ارتباط معنایی نارد است؟

پیداست این تن وی و جانش پدید نیست
رقم وحدت حق در همه‌جا یافته‌اند
چون دل به یکی دادی آتش به دو عالم زن
یکی هست و در آن ما را شکی نیست

- ۱) او جان عالم است و همه عالمش بدن
- ۲) نقش کثرت چو بشستند ز لوح دل خود
- ۳) گر عارف حق بینی چشم از همه بر هم زن
- ۴) حقیقت در دو عالم جز یکی نیست

علوم و فنون ادبی (۱) (سوالات ۱۴۱ تا ۱۵۰)

۱۴۱- درباره ورود زبان فارسی به سرزمین هندوستان کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) نشر زبان فارسی دری در هندوستان در میانه قرن چهارم آغاز شد.
- ۲) زبان فارسی در لشکرکشی‌های متعدد محمود غزنوی، به هندوستان راه یافت.
- ۳) زبان فارسی در هند، زبان سیاسی و نظامی قلمداد می‌گردید.
- ۴) هندوان، زبان فارسی را زبانی مقدس می‌دانستند.

۱۴۲- از نظر «نوع به کارگیری ردیف و قافیه» در سبک شعر سده‌های پنجم و ششم، کدام بیت با سایرین تفاوت دارد؟

دل از پی نظر آید به سوی روزن چشم
و گرنه شرح دهم با تو داستان فراق
چو رای عاشقان گردان چو طبع بی دلان شیدا
شب‌نشین کوی سربازان و رندانم چو شمع

- ۱) خیال روی تو چون بگذرد به گلشن چشم
- ۲) زبان خامه ندارد سر بیان فراق
- ۳) برآمد پیلگون ابری ز روی نیلگون دریا
- ۴) در وفای عشق تو مشهور خوبانم چو شمع

۱۴۳- در همه گزینه‌ها «ردیف» دیده می‌شود، به جز.....

- ۱) ماه تابان است و همچون روی تو تابنده نیست
- ۲) گریبد از غنیمت ظراییف بسی
- ۳) چشم ما آبیش به هر سو می‌رود
- ۴) برو هر چه می‌باید پیش گیر

۱۴۴- قافیه در کدام بیت نادرست است؟

- ۱) مسّتم ز در خانه خمّار برآید
- ۲) ای برده عارضت به لطافت ز مه سبق
- ۳) چو حرفی بخوانی ز طومار عشق
- ۴) عزم و حزمش ازل فریب چو صدق

۱۴۵- همه گزینه‌ها «ذوقافیتین»‌اند، به جز.....

- ۱) پی باز آمدن دامن کشیدش
- ۲) ای برده آب از گل خودروی روی او
- ۳) دوش آگهی ز یار سفرکده داد باد
- ۴) او دلی در پیکر آدم نهاد

۱۴۶- قافیه همه بیت‌ها، به صورت «صوت + صامت + صامت» است، به جز ..... .

کب فرو ریخته مُشک به سوراخ گوش
که گناه دگران بر تو نخواهند نوشت
حیف بود در به چنین روی بست
مُغل از این آب و خاک رشته پیوند

- (۱) کرده گلو پر ز باد قمری سنجاب پوش
  - (۲) عیبِ رندان مکن ای زاهدِ پاکیزه سر شست
  - (۳) بی تو حرام است به خلوت نشست
  - (۴) تازبیرِ خاکی ای درخت تنمند
- ۱۴۷- در کدام گزینه «قافیه درونی» به کار رفته است؟

که به شُکر پادشاهی ز نظر مردان گدا را
چون این گل بی‌رنگ را در رنگ‌ها می‌آوری؟
که دعای دردمدان ز سر نیاز باشد
از نظر رهروی که در گذر آید

- (۱) به ملازمان سلطان که رساند این دعا را؟
- (۲) ای صلح داده جنگ را وی آب داده سنگ را
- (۳) به کرشمه عنایت نگهی به سوی ماقن
- (۴) ترک گدایی مکن که گنج بیابی

۱۴۸- کدام گزینه با عبارت «ای صمدی که از ادراک خلق جدایی و ای احدی که در ذات و صفات بی‌همتایی» تناسب معنایی بیشتری دارد؟

رهانکی که بر این آستان همی‌گردم
که نقش از نگارنده آگاه نیست
من آزموده‌ام آخر، بقای من به فناست
آن شادی‌ها که از غم‌ت می‌بینم

- (۱) به پیشگاه قبول تو راه نیست مگر
- (۲) تو را برتر از حدّ خود راه نیست
- (۳) بیار باده که تاراه نیستی گیرم
- (۴) در وهم نیاید وصفت نتوان کرد

۱۴۹- در کدام گزینه به «ناکامی اهل دانش و فضل و هنر» اشاره شده است؟

بس که پر زد در قفس این مرغ از برواز ماند
مشت خاشاکی ز سیل نوبهاران باز ماند
چون رسد در دیگری هر کس که از خود باز ماند؟
بلبل ما در قفس از شعله آواز ماند

- (۱) عاقبت در سینه‌ام دل از تپیدن باز ماند
- (۲) رفت ایام شباب و خارخار او نرفت
- (۳) مرد حق را چون شناسد زاهد خودنشناس!
- (۴) خامشی «صائب» کلید بستگی‌های دل است

۱۵۰- کدام گزینه با عبارت زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟

«در بلاها باز است و انواع آفت به من محیط و راه مخوف، و با این‌همه، دل از خود نشاید برد.»

هر چه تدبیر خرد بود همه باطل شد
بس‌که فضل تو بازارadt به تخت شهی
نیکی آن جهان بداد ز دست
دوست فراموش کند در بلا

- (۱) باز عشق آمد و کار دل از او مشکل شد
- (۲) اگر به دام بلا مانده‌ای مشو نومید
- (۳) هر که گشت از غرور و غفلت مست
- (۴) دوست نباشد به حقیقت که او

۱۵۱- با توجه به نظرات اگوست کنت درباره جنگ در گذشته و امروز، به ترتیب اولاً با رشد علوم تجربی و صنعت، ثروت چگونه به دست می‌آید، ثانیاً از جه زمانی جنگ از زندگی بشر رخت بر می‌بندد، ثالثاً جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی چگونه است؟

- (۱) از طریق غلبه بر طبیعت - بعد از انقلاب صنعتی - امری ذاتی نیست، بلکه امری عارضی و تحمیلی است.
- (۲) با امپراتوری‌های بزرگ - با شروع جنگ جهانی اول - نه تنها عارضی و تحمیلی نیست، بلکه طبیعی است.
- (۳) با امپراتوری‌های بزرگ - با شروع جنگ جهانی دوم - امری عارضی و تحمیلی نیست، بلکه ذاتی است.
- (۴) از طریق غلبه بر طبیعت - پیش از انقلاب صنعتی - نه تنها امری ذاتی است، بلکه در نهاد بشر از قدیم بوده است.

۱۵۲- از مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ جهانی، بود. هیچ‌یک از این دو جنگ، منشأ نداشت و نیز به خود نگرفت. جنگ سرد تا زمان، بین دو بلوک شرق و غرب، به همراه جنگ گرم بین ادامه یافت و به اقتصاد که وابسته به تسليحات نظامی بود، رونق بخشید.

۱) درگیری کشورهای بلوک شرق و غرب - سیاسی - شکل جنگ نظامی - فروپاشی بلوک شرق - کشورهای صنعتی - کشورهای غیرغیری
۲) رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری - دینی - ظاهر مذهبی و دینی - فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی - مناطق پیرامونی این دو -

کشورهای صنعتی

۳) درگیری کشورهای بلوک شرق و غرب - فرهنگی - شکل سیاسی و اجتماعی - فروپاشی بلوک غرب - مناطق پیرامونی این دو - کشورهای صنعتی

۴) رقابت کشورهای استعماری بر سر مناطق پیرامونی - اقتصادی - ظاهر جنگ اقتصادی - تجزیه شوروی سابق - کشورهای غیرغیری

۱۵۳- در رابطه با دو مفهوم «چالش فقر و غنا» و «بحran اقتصادی» کدام‌یک از گزینه‌های زیر درست می‌باشد و کدام‌یک از مفاهیم مذکور، قدرت خرید مصرف‌کنندگان را به شدت کاهش می‌دهد؟ (به ترتیب)

۱) مهم‌ترین چالش فقر و غنا در فاصله بین دو جنگ جهانی اتفاق افتاد، ولی نخستین بحران اقتصادی در سال ۱۸۲۰ میلادی در انگلستان پدید آمد - بحران اقتصادی

۲) چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است، ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعي است - بحران اقتصادی

۳) آسیب‌های مربوط به فقر و غنا، تمامی جامعه را در بر می‌گیرد، ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی، تعطیلی کارخانه‌ها و بیکاری کارگران را به دنبال دارد - چالش فقر و غنا

۴) در تاریخ اقتصاد سرمایه‌داری غرب، چالش فقر و غنا و بحران اقتصادی به طور متناوب پدید آمده‌اند - چالش فقر و غنا

۱۵۴- به ترتیب در «فرهنگ قرون وسطی»، «دوران رنسانس» و «قرون نوزدهم و بیستم»، معتبرترین راه شناخت جهان را چه می‌دانستند و کدام راه شناخت را نادیده گرفتند؟

۱) وحی و شهود که استدلال‌های عقلی و فلسفی را نادیده گرفت - شناخت حسی و تجربی که وحی و شهود را نادیده گرفت - شناخت از راه عقل و تجربه که معرفت‌های غیرتجربی و غیرحسی را نادیده گرفت.

۲) کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا که معرفت‌های غیرتجربی و غیرحسی را نادیده گرفت - شناخت حسی و تجربی که عقل و تجربه را نادیده گرفت - شناخت عقلی جدید که روش حسی و تجربی را کنار گذاشت.

۳) کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا که عقل و تجربه را نادیده گرفت - شناخت از راه عقل و تجربه که وحی و شهود را نادیده گرفت - شناخت حسی و تجربی که شناخت عقلی جدید را نادیده گرفت.

۴) وحی و شهود که روش حسی و تجربی را نادیده گرفت - شناخت از راه عقل و تجربه که شناخت عقلی جدید را نادیده گرفت - شناخت عقلی جدید که معرفت‌های غیرتجربی و غیرحسی را کنار گذاشت.

۱۵۵- کدام گزینه به ترتیب در مورد «نخستین بیدارگران اسلامی» درست می‌باشد، ولی در رابطه با «منورالفکران غربگرا» درست نیست؟

۱) با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی داشتند - به دنبال اصلاح رفتار دولتها در کشورهای اسلامی بودند.

۲) حضور سیاسی و اقتصادی کشورهای استعمارگر را فرست می‌دانستند - به ناسیونالیسم که اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متعدد بود، روی آورده بودند.

۳) آنان در ایران، اومانیسم را به آدمیت و روش‌نگری مدرن را به منورالفکری ترجمه کردند - آن‌ها بیداری را در گذر از فرهنگ اسلامی و پیوستن به فرهنگ غربی می‌دانستند.

۴) قومیت‌های مختلف را درون امت واحد اسلامی، به رسمیت می‌شناختند - به خطر جوامع غربی و شیوه برخورد دولتهای اسلامی در برایر غرب، توجه کردند.

۱۵۶- طی، نه تنها دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نشد، بلکه در نگاه معنوی و دینی، به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت. بعضی متفکران از این موج که نشانه در فرهنگ غرب است، با عنوان یاد کردند که یکی از پیامدهای آن، می‌باشد.

۱) نیمة اول قرن نوزدهم - ابتدای قرن بیستم - بحران معرفتی - سکولاریسم - غفلت از ابعاد معنوی

۲) قرن بیستم - سال‌های پایانی آن - بحران معنویت - افول سکولاریسم - رونق بازار معنویت‌های کاذب و دروغین

۳) قرن نوزدهم - سال‌های پایانی آن - بحران معرفتی جدید - پساسکولاریسم - دوری از نیازهای قدسی

۴) نیمة دوم قرن نوزدهم - نیمة اول قرن بیستم - بحران معرفتی، علمی - دنیوی شدن - یوچگرایی، یأس و نامیدی

۱۵۷- عمیق‌ترین لایه فرهنگ معاصر غرب که روح و شالوده آن را تشکیل می‌دهند، کدام‌اند و کدام‌یک از بحران‌های غرب به این لایه تعلق دارند؟ (به ترتیب)

۱) مدرنیسم، اومانیسم و روشنگری - بحران‌های علمی و معرفتی

۲) پساسکولاریسم، سکولاریسم و اومانیسم - بحران‌های زیست‌محیطی

۳) پسامدرنیسم، مدرنیسم و اومانیسم - بحران‌های هویتی و فرهنگی

۱۵۸- اعتراض نسل دوم روشنفکران در کشورهای اسلامی به روشنفکران نسل اول .....

- ۱) به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلامستیزی آنان نبود، بلکه از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظامهای سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.
- ۲) به این دلیل بود که این جریان، در کشورهای اسلامی، جاذبه خود را از دست داده بود و غربگرایان این جوامع، دیگر بار به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی روی آوردند.
- ۳) به دلیل اعتراضاتی نبود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظامهای لیبرالیستی شکل می‌گرفت بلکه به دلیل حرکت‌های اجتماعی مارکسیستی بود.
- ۴) به این دلیل بود که روشنفکران نسل اول، زیر نفوذ بلوک غرب، قرار داشتند نه اینکه حرکت اجتماعی آن‌ها در چارچوب اندیشه‌های مارکسیستی و ناسیونالیستی باشد.

۱۵۹- کدام گزینه عبارت‌های زیر را به درستی کامل می‌کند؟ (به ترتیب)

- حرکت‌های اجتماعی روشنفکران چپ در چارچوب اندیشه‌های ..... ، ..... و ..... بود.

- دو عنصر برتر فرهنگ اسلامی یعنی ..... و ..... اغلب در حاشیه مناسبات قدرت‌های قومی، باقی مانده بودند.

- فرهنگ غرب با ..... به آرمان‌های انقلاب فرانسه نرسید.

۱) ناسیونالیستی - سوسیالیستی - مارکسیستی - فقاهت - عدالت - انکار حقایق قدسی

۲) سوسیالیستی - لیبرالیستی - ناسیونالیستی - فقاهت - عدالت - انکار حقایق قدسی

۳) سوسیالیستی - مارکسیستی - ناسیونالیستی - عدالت - امنیت - اصالت انسان دنیوی

۴) ناسیونالیستی - لیبرالیستی - مارکسیستی - عدالت - امنیت - اصالت انسان دنیوی

۱۶۰- به ترتیب «دیدگاه انسان مدرن»، «نگاه توحیدی» و «نگاه اساطیری» در مورد طبیعت چیست؟

- ۱) طبیعت، ماده خام نیست بلکه از ابعاد و نیروهای ماورائی برخوردار است - همه موجودات طبیعی، به تسبیح خداوند مشغول هستند - انسان می‌تواند با تسخیر طبیعت و تصرف آن تمامی مسائل و مشکلات را حل کند.
- ۲) نگاه دینی و معنوی به طبیعت را کودکانه می‌پنداشد - تصرف در طبیعت را تنها با فنون و روش‌های تجربی انجام می‌دهد - طبیعت را ماده خام و بی‌جانی می‌داند که انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد.
- ۳) انسان با تسخیر طبیعت و تصرف آن، می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند - طبیعت و هر چه در آن است، آیات و نشانه‌های خداوندند - طبیعت ماده خام نیست بلکه از ابعاد و نیروهای ماورائی برخوردار است - نگاه دینی و مدرن به طبیعت را کودکانه می‌پنداشد و تصرف در آن را با روش تجربی می‌پذیرد - طبیعت و هر چه در آن است، آیات و نشانه‌های خداوندند.

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (جامعه‌شناسی (۳)، شماره ۱۶۱ تا ۱۷۰) و زوج درس ۲ (جامعه‌شناسی (۱)، شماره ۱۷۱ تا ۱۸۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

جامعه‌شناسی (۳) (سؤالات ۱۶۱ تا ۱۷۰)

۱۶۱- هر عبارت به ترتیب علت، تعریف یا مفهوم، پیامدِ کدام گزینه است؟

- طرح مسئله خاص در جامعه مانند بروز مسائل اقتصادی در یک جامعه

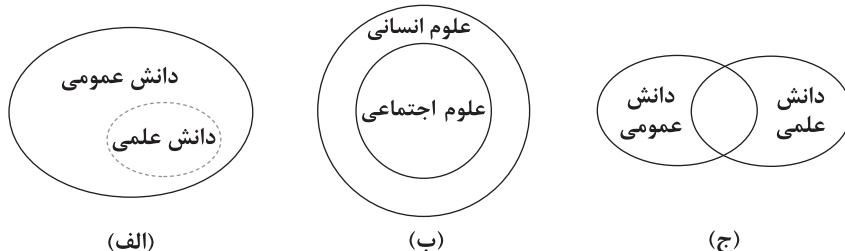
- دانش لازم را برای زندگی اجتماعی در اختیار ما قرار می‌دهد و ما انسان‌ها با تولد و ورود به آن، با دیگران در مجموعه‌ای از دانش‌ها سهیم و شریک می‌شویم.

- شکل‌گیری تعاریف متفاوت و گاه متضاد از علم

- ۱) تعارض میان دانش علمی و عمومی - جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم - سایر رویکرد جهان متعدد به علم به جوامعی که علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کنند و صرفاً علم تجربی را دانش علمی محسوب می‌کنند.
- ۲) ارائه راه‌حل‌های صحیح از سوی افرادی که درباره این مسائل دانش عمومی دارند - جهان اجتماعی - شکل‌گیری تعارض‌هایی در ذخیره دانشی جوامع
- ۳) پیدایش دانش علمی - جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم - دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.
- ۴) پیدایش دانش علمی - جهان اجتماعی - سایر رویکرد جهان متعدد به علم به جوامعی که علاوه‌بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند.

۱۶۲- کدام گزینه به ترتیب با نمودارهای زیر مرتبط است؟

- ۱) دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی است - علوم انسانی خود، بخشی از علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی نیز بخشی از علوم انسانی است - در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرمی‌پاشد و برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌دانند و هر دانش علمی را با هر دانش عمومی متناسب می‌سازند.
- ۲) دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند - علوم اجتماعی بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند و موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است - دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود، بلکه دانش‌های فراتجربی را نیز شامل می‌شود و دانش عمومی نیز دانش غیرموثق نیست بلکه کم و بیش دانش‌های حقیقی نیز در آن وجود دارد.
- ۳) دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد - برخی علوم انسانی در زمرة علوم اجتماعی نیستند - دانش عمومی در مقابل دانش علمی، ارزش چندانی ندارد و دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو خود جلوگیری کند.
- ۴) دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است و دانش علمی، راه کشف واقعیت است - موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم انسانی خود بخشی از علوم اجتماعی است - دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند، بر یک‌دیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند.

۱۶۳- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «فوايد علوم انسانی و علوم اجتماعی» و «متافизيک»، نادرست و درست است؟

- ۱) ره‌آکدن و آزادسازی انسان‌ها از ظلم‌ها و اسارت‌هایی که در اثر کنش‌های انسان‌ها پدید می‌آید و داوری درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها - موضوع متافизیک با موضوع علوم انسانی و علوم اجتماعی متفاوت است و قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند که شامل همه موجودات می‌شود.
- ۲) رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت و شناخت طبیعت و قوانین آن و نشان دادن شیوه صحیح استفاده از دانش‌های ابزاری - موضوع متافیزیک اصل وجود است یعنی هم به موجودات طبیعی و انسانی و هم به پدیده‌های اجتماعی می‌پردازد و علمی فرآگیر است.
- ۳) شناسایی عواملی که بر زندگی انسان و کنش‌های او تأثیر دارند و پیش‌بینی کنش‌ها و پیشگیری و تسلط بر طبیعت - به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد، بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.
- ۴) شناخت فضیلت، عدالت، سعادت و راه صحیح زندگی و شناخت و فهم معانی کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن - فلسفه هم جزء علوم طبیعی است و هم در گروه علوم انسانی و اجتماعی قرار می‌گیرد و قوانین آن‌ها را شناسایی می‌کند.

۱۶۴- کدام گزینه ویژگی جوامعی را نشان می‌دهد که نظام اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی برقرار می‌سازند؟

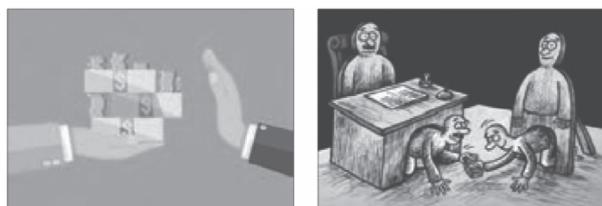
- ۱) افراد جامعه براساس نوعی قرارداد، قواعد و مقرراتی را می‌پذیرند و نه تنها نفع افراد جامعه را تأمین می‌کنند، بلکه در جلب رضایت و رغبت آن‌ها نیز مؤثرند.
- ۲) جامعه را یک موجود زنده نمی‌دانند، بلکه شبیه یک موجود زنده تلقی می‌کنند و معتقدند همان‌طور که انسان بدن و روح دارد، جامعه هم بیرونی و درونی دارد.
- ۳) هر روز بر حجم قواعد و قوانین ناظراتی، نیروها و ابزارهای کنترل‌کننده خود می‌افزایند و جامعه را محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌ها و بود و نبود آن را وابسته به انسان می‌دانند.
- ۴) با تطمیع و تهدید و اجبار قادرند پیش‌بینی رفتارها را تضمین کنند، اما در جلب همکاری افراد براساس میل، رضایت و رغبت موفق عمل نمی‌کنند.

۱۶۵- در ارتباط با پیامدهای یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه، کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) تسلط انسان بر جامعه را همان‌گونه که بر طبیعت تسلط یافته، به دنبال داشته است.
- ۲) نظام اجتماعی بیرون و مستقل از ما خواهد بود و فقط باید خود را با آن تطبیق دهیم و سازگار کنیم.
- ۳) جامعه مانند طبیعت محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌هاست و بود و نبود آن وابسته به انسان است.
- ۴) با استفاده از دانش‌های ابزاری می‌توان جامعه و پدیده‌های اجتماعی را شناخت و تغییراتی بنیادی ایجاد کرد.

۱۶۶- تصاویر زیر با کدام گزینه مرتبط هستند؟

(۱) نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم، برقرار می‌شود و همواره دیگران مطابق انتظارات ما رفتار می‌کنند.

(۲) در زندگی روزمره، بی‌نظمی بیشتر به چشم می‌آید و نظم از نظر پنهان می‌ماند که با هنر آشنایی‌زدایی می‌توان آن را کشف کرد.

(۳) دانش‌آموزی که به موقع در مدرسه حاضر می‌شود و راندہای که معمولاً قواعد راهنمایی و راندگی را رعایت می‌کنند، بیشتر دیده می‌شوند.

(۴) ما می‌توانیم نظم را مشاهده کنیم به دلیل این‌که به نظم عادت کرده‌ایم و باید در ارتباط با آن قدری تأمل کنیم.

۱۶۷- درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

(الف) رویکردهای مختلف جامعه‌شناسی براساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی شکل گرفته‌اند.

(ب) پیش‌بینی در علوم اجتماعی همانند علوم طبیعی پیچیده و متنوع است.

(ج) برای پی بردن به برخی فواید علوم اجتماعی، می‌توان علوم طبیعی و علوم اجتماعی را مقایسه کرد.

(د) در جامعه‌شناسی شهری روابط همسایگی، ریخت‌شناسی شهری، ترافیک، آلودگی و مهاجرت بررسی می‌شود.

(۱) ص - غ - ص - ص   (۲) غ - ص - غ - غ   (۳) ص - غ - ص - غ   (۴) ص - غ - ص - غ

۱۶۸- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط است؟

(الف)	قواعد اجتماعی	(ب)	پوزیتیویسم
تفاوت میان جوامع تنها تفاوتی کمی است.	(د)	ایجاد مدارس و کلاس‌های مجازی	(ج)

- به معنای وحدت روش علوم است.

- پویایی نظام اجتماعی

- ارتباط ما با یکدیگر را امکان‌پذیر می‌سازند و سامان می‌دهند.

- جامعه‌شناسی تبیینی

(۱) ج - ب - الف - د   (۲) الف - ج - د - ب   (۳) ج - ب - د - الف   (۴) ج - د - ب - الف

۱۶۹- به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) در رویکرد جامعه‌شناسان کنش اجتماعی، انسان‌ها مانند فلزات نقطه ذوب و جوش مخصوص خود را دارند.

(ب) مشکلات و مسائل اجتماعی، همان‌طور که به نظر می‌رسند، بیرون از دایره نفوذ و تأثیر ما هستند و فقط افراد خاصی می‌توانند بر آن‌ها تأثیر بگذارند.

(ج) انتخاب نام «فیزیک اجتماعی» برای جامعه‌شناسی از سوی کنست، پیامد نزدیک شدن رویکرد جامعه‌شناسی به علوم طبیعی بود.

(۱) غ - ص - ص   (۲) ص - غ - غ   (۳) غ - غ - ص   (۴) ص - ص - غ

۱۷۰- کدام گزینه با متن زیر مرتبط است؟

«آبیاری کوزه‌ای از روش‌های سنتی آبیاری در مناطق خشک ایران بوده است. در این روش، کوزه‌های سفالی را پای گیاه در زیر خاک قرار می‌دادند.

آب کم از جداره سفالی می‌تراوید و به خاک نفوذ می‌کرد. این روش، شیوه جدید آبیاری زیر سطحی با لوله‌های قطره‌چکان بوده است.»

(۱) انسان در زندگی اجتماعی با مسائل زیادی مواجه می‌شود، همهٔ کسانی که از دانش عمومی برخوردارند، این مشکلات را می‌شناشند و برای حل برخی از آن‌ها راهکارهایی پیشنهاد می‌دهند اما افرادی که درباره این مسائل شناخت علمی دارند، از شناختی دقیق برخوردارند و می‌توانند برای آن‌ها راه حل‌های صحیح پیدا کنند.

(۲) تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی می‌افزاید و دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند و قدرت پیدا کند که از حقایق موجود در خود دفاع کند.

(۳) دانش عمومی گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست، ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم و بیشتر استفاده می‌کنیم و به تنها یک و جداگانه دانش لازم برای حل مشکلات زندگی اجتماعی را تولید می‌کنیم و به درک عمیقی از دانش عمومی خود می‌رسیم.

(۴) هر وقت در یک جامعه، مسئلهٔ خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای تعارض در ذخیره دانشی فراهم می‌شود، در چنین شرایطی ارتباط دوسویه میان دانش علمی و دانش عمومی قطع می‌شود و دانش عمومی به طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند.

زوج درس ۲

جامعه‌شناسی (۱) (سؤالات ۱۷۱ تا ۱۸۰)

- ۱۷۱- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب به کدام مفهوم اشاره دارد؟
- جایه‌جایی افراد از یک موقعیت اجتماعی به موقعیت اجتماعی دیگر را می‌تویند.
  - جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد.
  - ما با شناخت آن، درباره فرد اطلاعاتی به دست می‌آوریم.
  - با گذر زمان، افراد به گونه‌ای فعال با آن برخورد می‌کنند و هویت اکتسابی خود را به دست می‌آورند.
- (۱) تحرك اجتماعی - موقعیت اجتماعی - تحرك اجتماعی - هویت اجتماعی جدید
- (۲) تحرك اجتماعی - موقعیت اجتماعی - موقعیت اجتماعی - محیط اجتماعی
- (۳) موقعیت اجتماعی - تحرك اجتماعی - هویت اجتماعی - هویت انتسابی
- (۴) موقعیت اجتماعی - تحرك اجتماعی - محیط اجتماعی - پایگاه اجتماعی جدید
- ۱۷۲- به ترتیب بیان کنید در جهان دینی و معنوی، چه نوع هویت‌ها یا فعالیت‌هایی به رسمیت شناخته نمی‌شوند، اگر تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد، چه اتفاقی می‌افتد و کدام عبارت در رابطه با تعارض فرهنگی‌ای که ناشی از علل درونی است، درست می‌باشد؟
- (۱) هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نمی‌کنند - به تعارض فرهنگی منجر می‌شود - به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی بازمی‌گردد.
  - (۲) فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند - اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد - باعث تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است.
  - (۳) هویت‌هایی که براساس ارزش‌های نژادی شکل گیرد - مورد تشویق و تأیید جامعه قرار می‌گیرد - به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی بازمی‌گردد.
  - (۴) فعالیت‌هایی که حول ارزش‌های دینی و معنوی شکل می‌گیرد - ناسازگاری اجتماعی را به دنبال دارد - پیامد تأثیرگذاری بر جهان‌های اجتماعی دیگر است.
- ۱۷۳- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر با کدام مفاهیم در ارتباط هستند؟
- در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.
  - عاملی است که متفکران اجتماعی را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی یک جهان اجتماعی، تشویق می‌کند.
  - هنگامی رخ می‌هد که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن، مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای آن‌ها مهم باشد.
  - تا زمانی دوام می‌آورد که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن، مورد تقدیر اعضای جهان اجتماعی و برای آن‌ها مهم باشد.
- (۱) تعارض فرهنگی - تحولات هویتی جهان اجتماعی - دگرگونی هویت فرهنگی - هویت خانوادگی افراد
- (۲) بحران هویت - کاستی و خلاً معنوی - تزلزل فرهنگی - هویت فرهنگی
- (۳) تعارض فرهنگی - کاستی و خلاً معنوی - تحول فرهنگی - تغییرات هویتی
- (۴) بحران هویت - تحولات هویتی جهان اجتماعی - تعارض فرهنگی - هویت اجتماعی افراد
- ۱۷۴- کدام یک از عبارت‌های زیر به ویژگی «از خودبیگانگی تاریخی» اشاره دارد و کدام جهان اجتماعی، انسان‌ها را دچار بیگانگی از حقیقت خود و حقیقت جهان می‌کند؟ (به ترتیب)
- (۱) جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند - جوامع سکولار و دنیوی
  - (۲) جهان‌های اجتماعی‌ای که مانع رسیدن انسان‌ها به شناخت و تفسیری صحیح از عالم و آدم می‌شوند - جوامع مشرکانه اساطیری
  - (۳) جهان‌های اجتماعی‌ای که فطرت آدمی در آن‌ها به آرامش نمی‌رسد و دچار اضطراب می‌شود - جوامع دینی و معنوی
  - (۴) جوامعی که آدمی را نه تنها از حقیقت جهان، بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می‌کنند - جوامع خودباخته غیرغربی
- ۱۷۵- ایران، سرزمینی است که بیش از ..... قدمت دارد. هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، ..... بود که روایتی از این هویت را در ..... می‌توان دید. ایرانیان پس از آشنایی با اسلام، ..... هویت خود را کنار گذاشتند و به تفسیر توحیدی از هویت خویش دست یافتند.
- (۱) هشت هزار سال - هویتی سکولار و دنیوی و در مواردی آمیخته با اساطیر - گلستان سعدی - ارزش‌های آیین‌های زرتشت
  - (۲) هفت هزار سال - هویتی دینی و معنوی و آمیخته با توحید زرتشتی - مثنوی مولوی - عناصر دینی و معنوی
  - (۳) هشت هزار سال - هویتی زرتشتی آمیخته با آموزه‌های اساطیری - دیوان حافظ - ارزش‌های سکولاری و دنیوی
  - (۴) هفت هزار سال - هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر - شاهنامه فردوسی - عناصر مشرکانه و اساطیری

۱۷۶- جهان اسلام در برخورد با حمله مغول، ..... در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، ..... نیست، بلکه ..... است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.

۱) دچار خودباختگی فرهنگی شد - مشرکانه و حتی اساطیری - قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی

۲) مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد - توحیدی یا حتی اساطیری - سکولار و دنیوی

۳) از نظر نظامی، شکست خورد - سکولار و دنیوی - توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر

۴) به دفع مهاجمان پرداخت - قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی - الهی و توحیدی

۱۷۷- کدام یک از عبارت‌های زیر، در رابطه با «طبقه سوم» درست نیست؟

۱) این طبقه، هویتی منفی و پست داشت و از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اعتباری برخوردار نبود و در واقع نه اشراف بود و نه رعیت.

۲) در جوامع فئودالی غربی، به این افراد، دهقانان وابسته به زمین می‌گفتند که به اصطلاح همان رعیت محسوب می‌شدند.

۳) این طبقه، همان طبقه متوسط بود که جهت کسب اعتبار برای خودش، به ارزبایی گروه‌های دیگر براساس مفید بودن یا نبودن آن‌ها پرداخت ولی به دلیل کارکردهایی که داشت، تحمل می‌شد.

۴) در جوامع فئودالی غربی، طبقه‌ای از مردم عادی هم وجود داشت که به آن‌ها طبقه سوم می‌گفتند و شامل صراف، بنّا، کفash و ... می‌شد.

۱۷۸- کدام گزینه فرآیند ملحّق شدن یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر را به درستی نشان می‌دهد؟

۱) جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر ← بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند ← به مرور زمان به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند ← دچار تحولات هویتی می‌شود ← در مسیر تحولات هویتی، هنجارها و نمادهای دیگری را قبول کند ← به جهان اجتماعی مقابل ملحّق می‌شود.

۲) جهان اجتماعی در مسیر تحولات هویتی ← ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی را قبول کند ← به مرور زمان به عقاید و ارزش‌های خود پشت کند ← دچار تحولات هویتی می‌شود ← عقاید و ارزش‌های خود را حفظ می‌کند ← در صورت لزوم تغییرات لازم را در آن‌ها پدید می‌آورد ← به جهان اجتماعی مقابل ملحّق می‌شود.

۳) جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر ← بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند ← دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند ← به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند ← تحولات هویتی می‌باشد ← جهان اجتماعی در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند ← به جهان اجتماعی مقابل ملحّق می‌شود.

۴) جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر ← با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود ← با جهان‌های اجتماعی دیگر تعامل و دادوستد داشته باشد ← در محدوده هنجارها و شیوه زندگی عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد ← در صورت لزوم تغییرات لازم را در آن‌ها پدید آورد ← به جهان اجتماعی دیگر ملحّق می‌شود.

۱۷۹- کدام گزینه به ترتیب نمودارهای زیر را کامل می‌کند؟

هویت خانوادگی افراد ← خانواده‌ها ← ..... ← هویت فرهنگی جهان اجتماعی (الف)

۱) نهاد خانواده - تعارض فرهنگی - بحران هویت فرهنگی

۲) هویت اجتماعی خانواده - تغییرات فرهنگی - تزلزل فرهنگی

۳) نهاد خانواده - بحران هویت فرهنگی - تعارض فرهنگی

۴) هویت اجتماعی خانواده - بحران هویت فرهنگی - تغییرات فرهنگی

۱۸۰- یکی از مهم‌ترین بحث‌ها درباره انقلاب، ..... آن می‌باشد. انقلاب اسلامی ایران، حاصل یک سده ..... در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب بود. جامعه ایران با بازگشت به ..... که هویتی مستقل، فعل و اثرگذار است، به صورت قلب تپنده ..... درآمد و اسلام به عنوان یک ..... جدید ظاهر می‌گردد.

۱) ایدئولوژی و رهبری - رویارویی با از خودبیگانگی - ارزش‌های دینی خود - جهان اسلام - هویت دینی

۲) دستاوردها و پیامدهای - مواجهه یا رویارویی با غربیزدگی - ارزش‌های فطری خود - جهان اسلام - هویت فرهنگی

۳) دستاوردها و پیامدهای - مقاومت هویت اسلامی ایران - هویت اسلامی خود - بیداری اسلامی - قطب فرهنگی

۴) ایدئولوژی و رهبری - تلاش برای حفظ هویت ایرانی - هویت اجتماعی خود - بیداری اسلامی - هویت ایرانی

دفتر چه شماره ۳

آزمون شماره ۵

1401/06/11 08:07

آزمون‌های سراسری

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

سُؤالات آزمون

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۵۰ دقیقه	تعداد سوال: ۴۰

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سوال		مدت پاسخگویی
				تا	از	
۱	فلسفه ۱	۱۰	اجباری	۱۸۱	۱۹۰	۲۵ دقیقه
		۱۰	اجباری	۱۹۱	۲۰۰	
۲	روان‌شناسی	۱۰	اجباری	۲۰۱	۲۱۰	۱۰ دقیقه
۳	عربی و زبان قرآن (۲)	۱۰	اجباری	۲۱۱	۲۲۰	۱۵ دقیقه
		۱۰	اختیاری	۲۲۱	۲۳۰	

فلسفه و منطق

فلسفه (۱)

۱۸۱- کدام گزینه نمی تواند دیدگاه فلسفه‌انی نظری فارابی و ابن سینا را پیرامون وحی بیان کند؟

۱) وحی متعلق به افراد خاصی است.
۲) شناخت وحیانی برای عموم مردم، مسدود است.

۳) وحی یکی از راههای معرفتی در کنار حس و عقل است.
۴) وحی در کنار عقل می‌تواند انسان را به یقین برساند.

۱۸۲- کدام گزینه به ترتیب به شباهت و تفاوت میان ملاصدرا و سهروردی در زمینه بهره‌مندی از شهود، اشاره می‌کند؟

- ۱) هر دو شهود را وارد دستگاه فلسفی خود کردند - سهروردی شهود را مقدم بر عقل می‌دانست اما ملاصدرا آن‌ها را در یک مرتبه قرار می‌داد.
۲) هر دو شهود و عقل را بدون تعارض می‌دیدند - سهروردی برای اعتباریخشی به حس و ملاصدرا برای اعتباریخشی به عقل از شهود استفاده می‌کرد.
۳) هر دو برتری میان عقل و شهود قرار نمی‌دادند - ملاصدرا برای اعتباریخشی به حس و سهروردی برای اعتباریخشی به عقل از شهود استفاده می‌کرد.
۴) هر دو فلسفه خود را بر پایه توجه به شهود قلبی بنا نهادند - ملاصدرا شهود را مقدم بر عقل می‌دانست، اما سهروردی آن‌ها را در یک مرتبه قرار می‌داد.

۱۸۳- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) نفس انسان در هنگام تولد، علم، احساس، محبت، نفرت و هیچ چیز دیگری ندارد و آن‌ها را به تدریج کسب می‌کند.
۲) فرآیند به فعلیت رسیدن استعدادهای انسان تدریجی است و بر اثر تجربه و آموزش صورت می‌گیرد.
۳) انسان در هنگام استدلال، با دیگران نطق می‌کند؛ یعنی از تصدیقات و تصورات خود کمک می‌گیرد.
۴) انسان پس از پایان استدلال با سخن گفتن و نطق، محتواهای استدلال خود را به دیگران منتقل می‌کند.

۱۸۴- کدام گزینه می تواند مقدمه دوم استدلال کانت باشد؟

- ۱) انسان دارای حقیقت نفسانی و اراده و اختیار است.
۲) وجود اخلاقی بدون اراده و اختیار آزاد، معنا ندارد.
۳) انسان دارای وجود است که برخاسته از اخلاق است.
۴) اختیار، ویزگی نفس است و بدن این ویزگی را ندارد.

۱۸۵- کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) آشنایی اروپاییان با اندیشه‌های ابن سینا، به سرعت سبب ورود آنان به دوره جدید شد.
۲) دوره جدید اروپا با پیشگامی آگوست کنت آغاز شد و تاکنون ادامه دارد.
۳) در دوره جدید اروپا فلاسفه بر ارزش و اعتبار حس یا تجربه در فرآیند شناخت اتفاق نظر داشتند.
۴) توجه به شهود عرفانی یا تجربه‌های معنوی یکی از رخدادهایی است که اروپاییان در دوره جدید به آن پرداختند.

۱۸۶- کدام گزینه از نتایج پذیرش حرکت دائمی در جهان است؟

- ۱) نفی عقل به عنوان وسیله شناخت
۲) پذیرش حس به عنوان وسیله شناخت
۳) ادعان به خطاطی پذیری حواس
۴) انکار علم و دانش

۱۸۷- پیام فلسفی این سخن ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها که «تفاوت واقعی میان انسان و سایر حیوانات وجود ندارد» کدام است؟

- ۱) هر چند که نمی‌توان برای انسان، جنبه ماورایی و روحانی در نظر گرفت، اما هرگز نمی‌توان انسان را در حد حیوان تقلیل داد.
۲) اگرچه انسان چیزی جز یک حیوان راستقامت و پیچیده‌تر از سایر حیوانات نیست، اما فضیلت‌گرایی در فطرت او وجود دارد.
۳) انسان صرفاً موجودی مادی و تکساحتی است و سخن از نفس یا روح مجرد برای انسان سخنی غیرعلمی و نادرست است.
۴) انسان به جز پیچیدگی، تفاوت حقیقی با حیوانات ندارد و این پیچیدگی ریشه در اموری مانند احساس اختیار و مسئولیت‌پذیری وی دارد.

۱۸۸ - کدام گزینه نمی‌تواند از پیامدهای منفی تأکید بر تجربه‌گرایی و محدودیت‌های تجربه باشد؟

(۱) عجز از پاسخ‌گویی به برخی سوالات انسان

(۲) بنا شدن علم بر پایه احتمالات

(۳) ظهور پرآگماتیسم از داخل تجربه‌گرایی

(۴) ناتوانی در به دست آوردن تمامی خصوصیات اشیا

۱۸۹ - به ترتیب هر یک از فلاسفه زیر مربوط به کدام دوره تاریخ فلسفه می‌باشد؟

«هگل - پروتاگوراس - ابن‌رشد - بیکن»

(۲) چهارم - اول - سوم - چهارم

(۴) چهارم - دوم - سوم - چهارم

(۱) سوم - اول - چهارم - چهارم

(۳) دوم - اول - سوم - دوم

۱۹۰ - نظرات افلاطون پیرامون نفس در کدام کتابش آمده است؟

(۴) رساله‌ای درباره انسان

(۳) آپولوژی

(۲) تیمائوس

(۱) درباره نفس

منطق

۱۹۱ - کدام قیاس نیازی به بررسی شرط دوم اعتبار قیاس ندارد؟

(۱) مقدمه اول: بعضی ب الف نیست. مقدمه دوم: هر ب ج است.

(۲) مقدمه اول: هر ج الف است. مقدمه دوم: هر الف ب است.

(۳) مقدمه اول: هر الف ب است. مقدمه دوم: هیچ ب ج نیست.

(۴) مقدمه اول: هیچ ج ب نیست. مقدمه دوم: بعضی ب الف نیست.

۱۹۲ - کدام یک از محصورات چهارگانه، همه مصاديق موضوع و محمول را شامل می‌شود؟

(۴) سالبه جزئی

(۳) موجبه جزئی

(۲) سالبه کلی

(۱) موجبه کلی

۱۹۳ - به جمله‌هایی که بواسطه در آن قرار دارد ..... می‌گویند.

(۴) استدلال

(۳) نتیجه

(۲) حد وسط

(۱) مقدمات

۱۹۴ - قضیه شرطی منفصل، حقیقی نیست اگر .....

(۲) دو بخش قضیه قابل جمع در کذب باشند.

(۱) دو طرف قضیه قابل جمع در کذب باشند.

(۴) صدق و کذب احتمالی در آن وجود نداشته باشد.

(۳) امکان نداشته باشد هر دو طرف صادق یا کاذب باشند.

۱۹۵ - کدام یک از قیاس‌های زیر، معتبر نیست؟

(۱) اگر این جسم فلز باشد، رسانای الکتریسیته است؛ پس جسم رسانای الکتریسیته است.

(۲) اگر این شکل متنث باشد، دارای مجموع زوایای داخلی ۱۸۰ درجه است؛ پس این شکل متنث است.

(۳) یا این قضیه حملی و یا شرطی است؛ پس حملی نیست.

(۴) هر الف ب است، هیچ ج الف نیست؛ پس بعضی ب ج نیست.

۱۹۶ - علت عدم تکرار حد وسط در استدلال «پراید اتومبیل است. اتومبیل فارسی است؛ پس پراید فارسی است» چیست؟

(۱) در مقدمه اول منظور از اتومبیل، مفهوم اتومبیل است اما در مقدمه دوم منظور مصداق اتومبیل است.

(۲) در مقدمه اول منظور از اتومبیل، مصداق خارجی اتومبیل است اما در مقدمه دوم منظور لفظ اتومبیل است.

(۳) در مقدمه دوم منظور، لفظ اتومبیل است اما در مقدمه اول منظور از اتومبیل، مفهوم خارجی اتومبیل است.

(۴) در مقدمه دوم منظور، مفهوم ذهنی اتومبیل است اما در مقدمه اول منظور از اتومبیل، مصداق خارجی اتومبیل است.

۱۹۷- عبارات «عدم امکان صدق همزمان دو طرف قضیه» و «عدم امکان کذب همزمان دو طرف قضیه» به ترتیب بیانگر قضایای منفصل ..... و ..... است.

(۲) حقيقةٍ يا مانعه الرفع - مانعه الرفع يا مانعه الجم

(۱) حقيقةٍ يا مانعه الرفع - حقيقةٍ يا مانعه الرفع

(۴) مانعه الرفع يا مانعه الجم - مانعه الرفع يا حقيقةٍ

(۳) حقيقةٍ يا مانعه الجم - حقيقةٍ يا مانعه الرفع

۱۹۸- کدام گزینه غیرقابل جمع در کذب است؟

(۲) هر انسانی يا ایرانی است يا اروپایی.

(۱) گروه خونی علی يا A⁺ است يا B⁺.

(۴) هر کس يا مؤمن است يا موحد.

(۳) ماشین يا بنزین دارد يا حرکت نمی‌کند.

۱۹۹- در بحث از قیاس استثنایی، قواعد کدام دسته از قضایا به طور خاص مورد استفاده است؟

(۴) شرطیه

(۳) شخصیه

(۲) حملیه

(۱) سالبه

۲۰۰- نتیجهٔ یک قیاس استثنایی که فقط یک مقدمهٔ شرطی منفصل دارد، .....

(۲) همیشه حملی است.

(۱) همیشه شرطی منفصل است.

(۴) می‌تواند حملی يا شرطی باشد.

(۳) همیشه شرطی است.

۲۰۱- به ترتیب «مهم» و «ساده» مربوط به کدام معیارهای تصمیم‌گیری می‌شوند؟

(۲) تعداد اولویت‌ها - تعداد اولویت‌ها

(۱) تعداد اولویت‌ها - اهمیت تصمیم

(۴) اهمیت تصمیم - تعداد اولویت‌ها

(۳) اهمیت تصمیم - اهمیت تصمیم

۲۰۲- به ترتیب عبارت‌های «موتور حرکتی انسان است» و «تحت تأثیر باورها و ارزش‌های فرد قرار دارد»، کدام مفاهیم زیر را توصیف می‌کنند؟

(۲) انگیزه - انگیزه

(۱) نگرش - نگرش

(۴) انگیزه - نگرش

(۳) نگرش - انگیزه

۲۰۳- اسناد در کدام گزینه زیر با بقیه متفاوت است؟

(۱) دلیل مشکلات اقتصادی مردم، بی‌کفایتی مسئولان است.

(۲) تا جنگ و بی‌عدلی در جهان حکم‌فرمایست است، آرامش وجود ندارد.

(۳) با همت بیشتر کشاورزان، کشور از واردات میوه بی‌نیاز می‌شود.

(۴) تحریم‌های کشورهای استبدادی، قدرت خرید مردم را کاهش داده است.

۲۰۴- به ترتیب هر یک از عبارت‌های «حسین نمی‌داند افسرده‌گی را تحمل کند و یا به مسافرت برود که خطر بیماری کرونا او را تهدید می‌کند» و

«شرط خانه‌دار شدن سمیه، پرداخت وام سنگین مسکن است»، بیانگر کدام نوع از تعارض هستند؟

(۲) اجتناب - اجتناب / گرایش - اجتناب

(۱) اجتناب - اجتناب / گرایش - اجتناب

(۴) گرایش - اجتناب / اجتناب - اجتناب

(۳) اجتناب - اجتناب / اجتناب - اجتناب

۲۰۵- به ترتیب عبارت‌های «سحر تمرینات خیلی زیادی در زمینه ورزش والیبال داشته است، اما از ترس این‌که شکست بخورد از ادامه مسابقات

انصراف می‌دهد» و «مدیر یک شرکت تجاری، یکی از بهترین کارمندان خود را به دلیل ابراز نارضایتی سایر کارمندان از رفتار او اخراج

می‌کند»، نشان‌دهنده کدام موافع تصمیم‌گیری هستند؟

(۲) کوچک شمردن خود - سوگیری تأیید

(۱) اعتماد افراطی - کنترل نکردن هیجانات

(۴) کوچک شمردن خود - کنترل نکردن هیجانات

(۳) اعتماد افراطی - سوگیری تأیید

۲۰۶- طبق پیشنهادات ارائه شده برای تصمیم‌گیری بهتر، قبل از هر اقدامی چه کاری باید انجام داد و بهترین سبک تصمیم‌گیری کدام است؟

(به ترتیب)

- ۱) از روش میان بر تصمیم‌گیری استفاده کرد - منطقی
- ۲) تعریف دقیقی از تصمیم موردنظر ارائه داد - وابسته
- ۳) از روش میان بر تصمیم‌گیری استفاده کرد - منطقی

۲۰۷- سارا بر این باور است که «هر چقدر درس بخواند و کوشش کند، نمی‌تواند به نتیجه مورد نظر خود در کنکور برسد و تلاشش بی‌فاایده است».

بنابراین احتمال ابتلای سارا به کدام مورد زیر بیشتر است؟

- ۱) ناهمانگی شناختی
- ۲) درماندگی آموخته شده
- ۳) ادراک کنترل کاذب
- ۴) بی‌هدفی

۲۰۸- عناصر نگرش در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) جسمانی - رفتاری - احساسی
- ۲) شناختی - اجتماعی - آمادگی برای عمل
- ۳) احساسی - آمادگی برای عمل - شناختی
- ۴) جسمانی - اجتماعی - رفتاری

۲۰۹- به ترتیب «انتخاب شغل اداری از بین سه انتخاب»، «علاقة شغلی» و «ابزار رضایت شغلی»، بیانگر کدام مراحل تصمیم‌گیری هستند؟

- ۱) اول - چهارم - ششم
- ۲) دوم - چهارم - هفتم
- ۳) اول - سوم - هفتم
- ۴) دوم - سوم - ششم

۲۱۰- در کدام گزینه، به ترتیب عوامل «فردی»، «بیرونی» و «فردی» مؤثر در شکل‌گیری باورهای غلط به کار رفته است؟

- ۱) نامیدی - تحکیر دیگران - عدم حمایت اجتماعی
- ۲) تحکیر دیگران - عدم حمایت اجتماعی - بی‌ارزشی
- ۳) تحکیر دیگران - نامیدی - عدم حمایت اجتماعی
- ۴) بی‌ارزشی - تحکیر دیگران - نامیدی

سایت کنکور

زبان عربی (اختصاصی)

عربی، زبان قرآن (۲)

■■ عین الأصحّ والأدقّ في الجواب للترجمة (۲۱۳ - ۲۱۱):

۲۱۱- «ما أضرم أحد شيئاً إلّا ظهر في فلتات لسانه و صفحات وجهه!»:

- ۱) کسی چیزی را پنهان نکرد جز آن که در لغزش‌های زبانش و همه جای چهراهش هویدا شد!
- ۲) هیچ کس چیزی را پنهان نمی‌کند مگر آن که در لغزش‌های زبانی‌اش و جای جای چهراهش ظاهر شود!
- ۳) هیچ چیز در احدی پنهان نشد جز آن که در لغزش زبان و همه جای چهراهش آشکار گردید!
- ۴) چیزی را احدی پنهان نمی‌کند مگر آن که آن را در لغزش‌های زبانش و همه جای چهراهش پدیدار می‌نماید!

۲۱۲- عین الصحيح:

- ۱) يَحْكِيُ أَنْ شَابًا كَانَ كَذَابًا فِي كَلْ أُمُورِهِ! حَكَايَتْ مَى شُوْدَ كَهْ جَوَانِي در هَمَّهْ كَارهَايِشْ بَسِيَار دروغ مَى گَفَتْ!
- ۲) كَئَرْ أَعْمَالَهِ الْقَبِيْحَةِ أَكْثَرَ مِنْ عَشَرَ مَرَّاتِ! كَارهَايِزْ زَشِيشْ بَيْشَ از دَهْ بَار تَكَرَّرَ شَدِ!
- ۳) كَلْمَا أَرَادَتِ الْمَرْأَةُ أَنْ تَرْتَكِبْ ذَنْبًا امْتَنَعَتْ عَنِهِ! هَرْ بَارَ كَهْ زَنْ مَى خَوَاسِتْ مَرْتَكِبْ گَنَاهْ شُوْدَ، از آن امْتَنَاعَ مَى وَرْزِيدَ!
- ۴) أَخَذَ الرَّجُلُ يَنَادِي أَصْحَابَهُ لِيَسْرِعُوا إِلَى إِنْقَادِهِ! مَرْدَ شَرُوعَ بَهْ صَدَا زَدَنْ يَارَانِشْ كَرَدَ تَا بَهْ نَجَاتَ وَيِ شَتَابَ وَرْزَنِدَ!

٢١٣ - **وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُلِهِ وَلَمْ يَفْرَقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُولَئِكَ سُوفَ يُؤْتَيْهِمْ أُجُورُهُمْ:**

- ١) «وَآتَانِي كَه بِهِ اللَّهُ وَفِرْسَتَادَگَانِشِ اِيمَانَ آورَدَنَدْ وَمِيَانَ هِيجِيَک اِزِ اِيشَانَ فِرقَ نَمِيَگَذَارِنَدْ، (خَداونَدْ) مِزَدَهَايِشَان رَاهِ آنَهَا خَواهدَ دَادْ!»
- ٢) «وَكَسَانِي كَه بِهِ خَداونَدْ وَپِيَامِيرَان اوِيَمَانَ آورَدَهَانَدْ وَبَيْنَ اَحَدِي اِزِ آنَهَا فَرقِي نَگَذَاشَتَهَانَدْ، (خَداونَدْ) اِجرَهَايِشَان رَاهِ اِيشَان مَدِيَهَدْ!»
- ٣) «وَكَسَانِي كَه بِهِ خَدا وَفِرْسَتَادَگَان اوِيَمَانَ آورَدَنَدْ وَمِيَانَ اَحَدِي اِزِ اِيشَانَ فِرقَ نَگَذَاشَتَنَدْ، (خَداونَدْ) اِجرَهَايِشَان رَاهِ آنَهَا خَواهدَ دَادْ!»
- ٤) «وَكَسَانِي كَه بِهِ خَدا وَفِرْسَتَادَگَانِشِ اِيمَانَ آورَدَنَدْ وَبَيْنَ هِيجِكَس اِزِ آنَهَا فَرقَ نَمِيَگَذَارِنَدْ، (خَداونَدْ) مِزَدَهَايِشَان رَاهِ اِيشَان عَطا خَواهدَ كَرَدْ!»

■■■ إقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (٢١٤ - ٢١٨):

الخريطة هي رسم مصغر لسطح الأرض أو لجزء منه. وقد عرفها الإنسان قبل اختراع الكتابة وهذا أمر أكده الباحثون والمؤرخون. وكانت الخريطة في ذلك الزمان عبارة عن خطوط ترسم على جدران الكهوف و سطح الأرض لتوضيح الأشياء حول الإنسان البدائي كالجبال والأنهار والأشجار والحيوانات. وقد تطورت الخرائط عبر التاريخ و من الذين حاولوا في تطويرها المصريون والصينيون القدماء وأيضاً علماء المسلمين الذين لهم دور كبير في هذا المجال و منهم الخوارزمي الذي هو أول من استخدم الألوان في ترسيم الخرائط. وقد شهد القرن الماضي تقدماً كبيراً لهذا العلم بسبب تزايد الطلب عليها لأغراض (أهداف) السياسية والاقتصادية والعسكرية!

٢١٤ - ما معنى «تطورت» في السطر الثالث:

١) رسمت	٢) أختُرعت
٣) تَخَلَّفَت	
٤) تَقدَّمت	
- ٢١٥ - كان الإنسان البدائي يستفيد من الخرائط لـ ..... :
- ١) تُساعدُه على السفر إلى المناطق البعيدة!
  - ٢) يتعرّف على بقية البلدان و القارات!
  - ٣) يوضح الطواهر المختلفة من حوله!
  - ٤) أنه لم يكن قادرًا على النطق و الكتابة!
- ٢١٦ - على حسب النص ..... :

- ١) كان دور العلماء المسلمين في تطوير الخرائط أكثر من غيرهم!
- ٢) كان الصينيون القدماء يستخدمون الألوان في رسم الخرائط!
- ٣) الحاجة هي السبب الأساسي في تقدم العلم أو مجال معين!
- ٤) كان علماءنا المسلمين يرسمون الخرائط على جدران الكهوف!

■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَالتَّحْلِيلِ الصرفيِّ (٢١٧ و ٢١٨):٢١٧ - **«تُرسم»:**

١) فعل مضارع - مجرّد ثلاثي - مجهول - معرب / فعل و الجملة فعلية

٢) للمخاطب - مجرّد ثلاثي - معرب / فعل مع فاعله و الجملة فعلية

٣) للغائبة - مزيد ثلاثي على وزن «يُفعل» - مجهول / فعل و فاعله محدود

٤) فعل مضارع - مجرّد ثلاثي - حروفه الأصلية «ر س م» / فعل مع فاعله و الجملة فعلية

٢١٨ - **«جُدران»:**

١) اسم - مثنى مذكر - معرب / مجرور بحرف الجر

٣) اسم - جمع تكسير - معرب / مجرور بحرف الجر

■ عَيْنُ الْمَنَاسِبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٢١٩ و ٢٢٠):٢١٩ - **عَيْنُ الْخَطَأِ:**

١) أخفى شيئاً، و جعله بعيداً عن الانظار! (أضمر)

٣) مطلوب الناس فيما يريدون! (الغاية)

٢٢٠ - عَيْنُ الْجَمْلَةِ لَا تَصِفُ الْفَاعِلَ:

١) الكتاب صديق ينقذك من مصيبة الجحالة!

٣) يساعدني شخص في عملٍ اعتمد عليه اعتماداً!

٢) ما كان يعرف السباحة، فصرخ النجدة! (قاد يغرق)

٤) الإنبهاء إلى الموضوع والدقة فيه! (الإلتلاف)

٢) تنمو في هذه الجزيرة شجرة يبلغ ارتفاعها مئة متراً!

٤) نادي التلاميذ رجل كان وقف جنب الباب!

توجه: داوطلب گرامی، می توانید به سوالات ۲۲۱ تا ۲۳۰ درس عربی، زبان قرآن (۳) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

عربی، زبان قرآن (۳)

■■ عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة أو التعریف (۲۲۵ - ۲۲۱):

۲۲۱- «یابن آدم؛ ألا لك عین ثبصربها الحق و أذن شمع بها كلام الله فتعمل بها!»:

۱) ای آدمیزاده؛ آیا تو را چشمی نبوده است تا با آن حقیقت را ببینی و گوشی که کلام خدا را بشنو و به آن عمل کند؟!

۲) ای فرزند آدم؛ آیا تو چشمی نداری که حقیقت را مشاهده کنند و گوشی که سخن خداوند را بشنو و آن‌گاه بدان عمل کند؟!

۳) ای آدمیزاده؛ آگاه باش که تو را چشمی داده‌اند تا با آن حق را ببینی و گوشی که با آن کلام الله را بشنوی، سپس بدان عمل کنی!

۴) ای فرزند آدم؛ آیا تو چشمی نداری که به وسیله آن حق را ببینی و گوشی که به واسطه آن سخن الله را بشنوی، آن‌گاه بدان عمل کنی؟!

۲۲۲- «أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِكْتَسَبَ الْعِلْمَ طَوْلَ حَيَاةِكَ، فَإِنَّهُ نُورٌ يُضِيءُ عَقْلَكَ فَتُبَصِّرُ مَا حَوْلَكَ كَمَا هُوَ»: ای انسان .....

۱) در تمام زندگی‌ات کسب دانش کن، زیرا آن است نوری که عقلت را روشنایی می‌بخشد و آن‌چه را پیرامونت است آن‌طور که هست به تو نشان می‌دهد!

۲) علم را در طول زندگانی ات به دست آور، زیرا آن نوری است که عقل تو را روشن می‌کند، پس چیزهایی را که در اطرافت هست همان‌گونه که هست، می‌بینی!

۳) در طول زندگانی کسب دانش کن، چراکه آن نوری است که عقلت با آن روشن می‌شود و چیزهای اطرافش را آن‌گونه که هستند، مشاهده می‌کنند!

۴) در تمام زندگی‌ات علم را به دست آور، چراکه آن نوری است که عقل تو را روشن می‌سازد تا چیزهای پیرامونت را آن‌گونه که هست، مشاهده کنی!

۲۲۳- «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الظَّالِمِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفَّاً كَانُوهِمْ بَنِيهِنَّ مَرْصُوصِ»:

۱) «خداؤند فقط کسانی را دوست می‌دارد که در صفت او همانند ساختمانی استوار نبرد می‌کنند!»

۲) «همانا الله کسانی را که در راه او در یک صفت می‌جنگید دوست می‌دارد، گویی آنان ساختمانی استوار هستند!»

۳) «بی‌گمان خداوند دوستدار کسانی است که در راهش به شکلی متّحد نبرد می‌کنند، گویی ساختمانی استوار هستند!»

۴) «بی‌گمان الله کسانی را دوست دارد که در راه او با صفتی که هم‌چون ساختمانی استوار هستند نبرد می‌کنند!»

۲۲۴- «لِيتَ الْفَاحِرُونَ بِنَسِيْبِهِ يَعْلَمُ يوْمًا أَنَّ التَّوَاضُعَ يَرْفَعُ قِيمَةَ الْإِنْسَانِ»:

۱) ای کاش افتخارکننده به دودمان خود روزی بداند که تواضع ارزش انسان را بالا می‌برد!

۲) امید است که انسان فخرکننده به دودمانش بداند که تواضع است که ارزش انسان را بالا می‌برد!

۳) شاید فخرفروش به دودمان خود روزی بی‌ببرد که ارزش انسان با فروتنی بالا می‌رود!

۴) کاش مفتخر به اصل و نسب می‌دانست که فروتنی قیمت انسان را بالا می‌برد!

۲۲۵- «گردشگران در سالن فرودگاه حاضر شدند، اما راهنمای نیامد!»: عین الصحيح:

۱) حضر السیّاح فی قاعة المطار ولكن الدليل لم يَحْضُر!

۲) السیّاح حضروا فی قاعة المطار ولكن الدليل لن يَحْضُر!

۳) حضر سیّاح فی قاعة المطار ولكن دليهم لم يَحْضُر!

۴) حضر السیّاح فی قاعة المطار بينما كان الدليل لم يَحْضُر!

■■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۲۳۰ - ۲۲۶):

۲۲۶- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

۱) يا بُيَّتِي؛ إِسْعَدِي عَنِ الرِّذَايَلِ حَتَّى تَتَقَدَّمِي فِي حَيَاتِكَ!

۲) كَانَ لَنَا رَمِيلٌ فِي الثَّانِيَةِ يَسْتَحْدَثُ بِاللُّغَةِ الإِنْجِلِيزِيَّةِ جَيْدًا!

۳) إِنَّ النَّائِبَ مِنَ الدَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ!

۴) يَحْتَلُّ الْإِيرَانِيُّونَ بِالثُّورُوزِ وَ يَجْتَمِعُونَ عَنْدَ كِبَارِ الْقَوْمِ!

٢٢٧- عین «ما» للنفي:

- (١) ما يُبصِر عظمته من يحسب نفسه جرماً صغيراً!
- (٢) ما اكتسبت في شبابك من العلم نفعك في كبرك!
- (٣) ما فهمت من كلامه هو أنه متعدد في بيع سيارته هذه!
- (٤) ما سبب ظهور هذه الظاهرة التي تحدث في هذه المنطقة!

٢٢٨- عين الخطأ في التعريف:

- (٢) أشَرَى به: جَعَلَهُ أَسْيِرًا وَ مَسْجُونًا!
- (٤) العَصَارَة: آلة لاستخراج عصير الفواكه!

٢٢٩- إذا تمني نزول المطر نقول: .....

- (١) كَأَنَّ السَّمَاءَ ثَمَطَرَا!
- (٣) لَيْتَ السَّمَاءَ ثَمَطَرَا!
- (٢) إِنَّ السَّمَاءَ ثَمَطَرَا!
- (٤) لَعَلَّ السَّمَاءَ ثَمَطَرَا!

٢٣٠- (فاصِبِرْ إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَ اسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ)، عِينُ الصَّحِيفَ في الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصرفيّ:

- (١) إصِير: فعل أمر - للمخاطب - مجرّد ثلثي - متعدّ / فعل و فاعله محدود
- (٢) وعد: اسم - مفرد مذكر - معرّب / اسم «إن» و مرفوع بالضمة
- (٣) استغفر: للمخاطب - مزيد ثلثي (من باب «استفعال») - متعدّ / فعل مع فاعله و الجملة فعلية
- (٤) ذنب: اسم - مفرد مذكر (جمعه: ذنوب) - معرف بألف - معرّب / مجرور بحرف الجرّ

سایت کنکور

دفترچه شماره ۴

آزمون شماره ۵

۱۴۰۱/۰۶/۱۱ جمعه

آزمون‌های سراسری کاج

گپنده درس‌درا انلخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
۱۹۰	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۰۰ مدت پاسخگویی: ۱۵ دقیقه

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال	مدت پاسخگویی	ردیف
۱	فارسی ۲ / فارسی ۳	۲۰	۱	۱۵ دقیقه	
۲	زبان عربی ۲ / زبان عربی ۳	۲۰	۲۱	۱۵ دقیقه	
۳	دین و زندگی ۲ / دین و زندگی ۳	۲۰	۴۱	۱۵ دقیقه	
۴	زبان انگلیسی ۲ / زبان انگلیسی ۳	۲۰	۶۱	۱۵ دقیقه	
۵	ریاضی و آمار ۲	۱۰	۸۱	۳۰ دقیقه	۵
	ریاضی و آمار ۳	۱۰	۹۱		
	ریاضی و آمار ۱	۱۰	۱۰۱		
۶	اقتصاد	۱۰	۱۱۱	۱۰ دقیقه	
۷	علوم و فنون ادبی ۲	۱۰	۱۲۱	۲۵ دقیقه	۷
	علوم و فنون ادبی ۳	۱۰	۱۳۱		
	علوم و فنون ادبی ۱	۱۰	۱۴۱		
۸	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۱۵۱	۲۵ دقیقه	۸
	جامعه‌شناسی ۳	۱۰	۱۶۱		
	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۱۷۱		
۹	فاسفه ۱	۱۰	۱۸۱	۲۵ دقیقه	۹
	منطق	۱۰	۱۹۱		
۱۰	روان‌شناسی	۱۰	۲۰۱	۱۰ دقیقه	
۱۱	عربی و زبان قرآن (۲)	۱۰	۲۱۱	۱۵ دقیقه	۱۱
	عربی و زبان قرآن (۳)	۱۰	۲۲۱		

فارسی۱ **۲** معنی درست واژه‌ها: غزا: پیکار، جنگ / یم: دریا / قبا:

نوعی جامه جلو باز که دو طرف جلو آن با دکمه بسته می‌شود.

۱ **۲** املای درست واژه: می خاید۱ **۳** تلمیح: اشاره به داستان حضرت یوسف (ع) / استعاره: —**بررسی سایر گزینه‌ها:**

(۲) جناس تام: تار (رشته مو)، تار (تاریک) / تشبیه: صبح اتید (اضافه تشبیه‌ی)

(۳) کنایه: چشم به راه کسی داشتن کنایه از انتظار آمدن او را کشیدن / تشخیص: نسبت دادن چشم و چشم گشودن به آسمان

(۴) واج‌آرایی: تکرار صامت «د» (۷ بار)، «ر» (۸ بار) و مصوت بلند «ا» (۷ بار) / تکرار: تکرار واژه «درد» (۲ بار)

۴ **۳** **بررسی آرایه‌ها:**

(۱) یاهام (بیت «ب»): دور از رخ تو—۱ در فراق رخ تو—۲ از رخ تو دور باد

جناس ناقص (بیت «د»): دوش و دود / برو و سر

(۲) ایهام تناسب (بیت «ج»): سعی: ۱- کوشش ۲- نام عمل عبادی در حج (معنی نادرست تناسب با مرده و صفا) / صفا: ۱- رونق و پاکی ۲- نام کوهی در

سرزمین مگه (معنی نادرست تناسب با سعی، مرده و احرام)

استعاره (بیت «ه»): چشم جهان بین استعاره از معشوق

تضاد (بیت «الف»): درد ≠ دوا / آمد ≠ رفت

۵ **۱** **یخچال:** حفظ معنی قدیم و پذیرفتن معنی جدید / گریه:

حفظ معنی قدیم / پزوه: تحول معنایی / ملطفه: حذف واژه

۶ **۴** «همه» در مصراع دوم بیت دوم وابسته «سعی» است.

نکته: اگر یک گروه متشکل از یک واژه باشد، همان یک واژه «هسته» است.

۷ **۲** «شد» در گزینه (۲) معادل است با «گذشت» و «سپری شد» و در سایر گزینه‌ها «شدن» فعل اسنادی معادل با «گشتن» و «گردیدن» است.۸ **۳** **مفهوم مشترک ابیات سؤال و گزینه (۳):** نکوهش همراهی با ظالمان و یاری آن‌ها**مفهوم سایر گزینه‌ها:**

(۱) تغییر ناپذیری سرشت ظالمان

(۲) تغییر رفتار ظالم با مظلومان هنگام عجز

(۴) عاقبت وخیم ظلم

۹ **۲** **مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲):** اخلاص در عمل / در

هر دو بیت به صداقت و عمل خالصانه توصیه شده است. در بیت سؤال، حضرت علی (ع) می‌فرماید: «من برای خدا می‌جنگم نه برای خودم» و در بیت گزینه (۲) نیز شاعر خواننده را از ریا پرهیز داده و توصیه به صدق و اخلاص می‌کند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیف مردان خدا و آگاهان

(۳) ارزش نصیحتی که سر صدق داده می‌شود.

(۴) لطف و کرم زیاد خداوند

۱۰ **۳** **مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳):** برتری دانش و تدبیر

بر نیرومندی ظاهری

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیف مضاف با حریف بی‌همتا

(۲) نیکبختی و کامیابی در گرو توفیق الهی است.

(۴) شایستگی و اهلیت، ملاک ارزشمندی سایر ویژگی‌های پسندیده است.

۱۱ **۴** **واژه «نیست» در گزینه (۴) در معنی «وجود ندارد» به کار**

رفته، اما در سایر گزینه‌ها فعل اسنادی است، به معنی «نمی‌باشد».

۱۲ **۳** **املای درست واژه‌ها:** حلیه (زیور و زینت) / لثیم (پست)**زبان عربی**

■ درست ترین و دقیق ترین جواب را در ترجمه یا مفهوم مشخص کن (۲۱-۲۸):

۲ **ترجمه کلمات مهم:** گبزش خیانة: خیانت بزرگی است / آن

یُصدِّقَ: که باور کند

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) پنهان
 (۲) اندوهگین
 (۳) فریبکار
 (۴) نامید

٣٠ برسی و ترجمه گزینه‌ها:

(۱) قرضی نیکو [قرضاً مفعول مطلق نیست] «حسناً» صفت از نوع اسم برای «قرضاً» است. دقت کنید که «یضاعف» جواب شرط است نه جمله و صفتی.
 ترجمه: «اگر به خداوند به نیکی قرض دهید، آن را براستان دو برابر می‌کند.»
 (۲) «الصدقوق» صفت از نوع اسم است.

ترجمه: دوست بسیار راستگو کسی است که تو را در عیبت نصیحت می‌کند.
 (۳) «یقذف» صفت از نوع جمله برای اسم نکره «نور» و «الصالحین» صفت برای «عباد» است.

ترجمه: علم نوری است که خداوند آن را در دل‌های بندگان صالحش قرار می‌دهد.
 (۴) «خاص» صفت از نوع اسم است.

ترجمه: پرده‌ای خاص مانند چتر دارد آن را هنگام پرش باز می‌کند.
 ■■■ گزینه صحیح را در جواب برای ترجمه مشخص کن (۳۱ - ۳۳):

٢١ نکته، «أَنَّمَا» ادات حصر است و معنای «فقط، تنها» می‌دهد.
 نکته: «الأعمى: کور، نابینا» هرچند بر وزن «أَفْعُل» است، ولی اسم تفضیل نیست.

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:
 (۱) کور باد! ترجمه عبارت سؤال نیست.

(۲) «أَنَّما: فقط، نتواند» معادلی ندارد، «طُرُق» جمع است.
 (۳) «الْأَعْمَى: کور» اسم تفضیل نیست، «طُرُق» جمع است.

٢٢ ترجمه کلمات مهم: لیستا: ای کاش / تعلق: اندیشیدن «نه عقل»
 ترجمه صحیح: ای کاش ما با اندیشیدن (خرد ورزیدن) حقایق را مشاهده کنیم!

٢٣ ترجمه کلمات مهم: هذا الإنسان: این انسان / و إن يسمى: اگرچه (هرچند) به نظر می‌آید / چرماً ضغیراً: پیکری کوچک، جسمی کوچک / قد إنطوطی: به هم پیچیده شده است / فیه: در وی / العالم الأكبر: دنیای بزرگتر

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:
 (۱) ضمیر «ش» در «جسمش» اضافی است، زائد بودن «اما»، دنیای بسیار

برزگ ← دنیای بزرگ
 (۲) «این انسان است» ترجمه این عبارت است: «هذا هو الإنسان»، «يَبْدُو

ترجمه نشده است، زائد بودن «اما»، «العالم الأكبر» معنفه است نه نکره!
 (۳) «العالم» باید به صورت معرفه ترجمه شود؛ «دنیای» نه «دنیایی»، ساختار

جمله جایه‌جاوی دارد، اضافی بودن «تنها»
 ■■■ متن زیر را با دقّت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات زیر پاسخ بدده

(۳۴ - ۳۸):

یکی از گردشگران هنگامی که باخبر شد زمان پرواز شش ساعت به تأخیر افتاده است، آزره‌ده خاطر شد. لذا وارد بوستانتی (پارکی) شد در حالی که در انتظار زمان پرواز در آن گردش می‌کرد. سپس گلی را دید که از آن خوشش آمد و آن را گند. و زمانی که با غبان او را دید، او را گرفت و به او گفت: کندن گل‌ها منوع است! سپس او را به مرکز پلیس برده، گویی که مجرم است! و آن جا او را برای تحقیق جبس کردند و نزد رئیس پلیس او را توبیخ کردند. و درخواست او را قبول نکردند. زمانی که با التمام از آن‌ها خواست او را آزاد کنند؛ چون او غریبه است و قوانین را نمی‌داند و هوابیها از دستش خواهد رفت. اما آن‌ها به سخشن توجه نکردند و او را چهار ساعت نگه داشتند!

و زمانی که او را آزاد کردند، با سرعت به سمت فرودگاه حرکت کرد، شاید به آن قبل از آن که پرواز کند، برسد. اما هوابیها پرواز و فرودگاه را ترک کرده بود. لذا به شدت ناراحت شد. و در روز بعد در روزنامه‌ها خواند که هوابیها سقوط کرده است و احدی از مسافران آن نجات نیافرته است و تأخیر او از شانس بزرگش بوده است!

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «په» اضافی است، بپذیرد (← باور کند)، اما (← و، حال آن که)
 (۲) می‌شود (← است)، تصدیق کرده باشد (← باور کند)، دروغ گفته باشی (← دروغ بگویی؛ «تکذب» مضارع است).

(۳) «بسیار» اضافی است، به تو راست بگوید (← حرف تو را باور کند)

٢٢ ترجمه کلمات مهم: لم یلذ: نژاده است / لم یولذ: زاده نشده است / لم یکن: نبوده است

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) نمی‌زاید و زاده نمی‌شود (← نژاده و زاده نشده است؛ «لم + مضارع: ماضی منفی»)، کسی هماندش نیست (← کسی برای او همتا نبوده است)
 (۲) نه زاده شده (← نژاده است)، نه می‌زاید (← زاده نشده)، نیست (← نبوده است)
 (۳) عدم ترجمه «ل» در «له»، نیست (← نبوده است)

٢٣ ترجمه کلمات مهم: لا یغیر: تغییر نمی‌دهد، دگرگون نمی‌کند / ما بقوم: آن چه در قومی هست

اشتباهات بارز گزینه‌ها:

(۱) تغییر نداده (← تغییر نمی‌دهد؛ «لا یغیر» مضارع منفی است). خودشان (← آن چه را درون خودشان است)

(۲) دگرگون کنده (← دگرگون نمی‌کند)

(۳) قومی را (← آن چه را که در قومی هست)، خودشان (← آن چه را که در خودشان هست)

٢٤ ترجمه کلمات مهم: کلما: هر وقت، هرگاه، وقتی؛ ادات شرط نیست.
 حاول: تلاش (کوشش) کرد [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]
 آن یصلح: (که) اصلاح کند [رد سایر گزینه‌های (۲) و (۳)]

ذنب آخر: گناه دیگری، گناهی دیگر؛ تکیب وصفی مفرد و نکره است. [رد گزینه (۳)]

٢٥ ترجمه کلمات مهم: کان لی: داشتم؛ «کان» + «ل» + ضمیر داشتم، داشتی، داشت ... [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

جد: پدربرزگی؛ نکره است. [رد گزینه (۱)]

کان ... یفك: آزاد می‌کرد؛ «کان» + مضارع ← ماضی استمراری [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

الأسرى: اسیران؛ جمع است. [رد گزینه (۴)]

لم یرذ: برنگردادن؛ «لم» + مضارع ← ماضی ساده منفی [رد سایر گزینه‌ها]

طالب حاجة: نیازمندی؛ نکره و مفرد است. [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

٢٦ ترجمه کلمات مهم: خصالی الخاصة: ویژگی‌های ویژه من؛ ترکیب وصفی - اضافی است. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

أفضل: بهترین [رد گزینه (۲)]

مختلف البضائع: کالاهای مختلف [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

٢٧ ترجمه کلمات مهم: لا تأکلوا: نخورید / لم یذکر: برده نشده است

اشتباهات بارز گزینه‌ها:

(۱) نبردهاید (← برده نشده است؛ «لم یذکر» فعل مجھول از صیغه مفرد مذکور غایب است.)

(۲) برده نمی‌شود (← برده نشده است؛ «لم + مضارع ← ماضی منفی»)

(۳) نمی‌خورید (← نخورید؛ «لا تأکلوا» فعل نهی است.)

٢٨ ترجمه: سخن، سخن را پیش می‌کشد. (حرف، حرف می‌آورد). مفهوم: این گزینه به دنباله‌دار بودن سخن اشاره دارد. سایر گزینه‌ها توصیه به کم‌سخنی و ساكت ماندن می‌کنند که مفهومی متفاوت با این گزینه است.

ترجمه گزینه (۲): بهترین سخن آن است که کم باشد و دلالت کند. (مختصر و مفید باشد).

■■■ گزینه صحیح را در مورد دو سؤال آمده مشخص کن (۲۹ و ۳۰):

٢٩ ترجمه عبارت سؤال: کسی که برای موفقیت در هدفش هیچ امیدی ندارد، عبارت مناسب واژه ..... است.

۱ ۴۲ در آیه ۵۵ سوره مبارکه نور می خوانیم: «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ظَمَّنُوا مِنْكُمْ وَأَعْلَمُوا الصَّالِحَاتِ لَيُبَشِّرُّنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَحْلَفُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيَمْكُنُنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيَبَدِّلُنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ حُكْمِهِمْ أَمْنًا يَعْنِدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا خداوند به کسانی از شما که ایمان او رده و کارهای شایسته انجام داده اند، و عده داده است که حتی انان را جانشین [در زمین] قرار دهد، همان طور که قبل از انان کسانی را جانشین قرار داد، و دینشان را که برای انان پسندیده است، مستقر سازد و بیم و ترسشن را به امنیت مبدل کند [به گونه ای که دیگر آن را بپرسید و به من شرک نورزند].»

در این آیه دین آخر الزمانی با تعبیر «اللَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ» توصیف شده است و هدف نهایی نیز پرسش خداوند و دوری از شرک با عبارت «يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا» آمده است.

۴ ۴۳ حضرت علی (ع) در عهده نامه مالک اشتر می فرماید: «دل خوبی را نسبت به مردم، مهربان کن و با همه دوست و مهربان باش؛ چرا که مردم دو دسته اند: دسته ای برادر دینی تو و دسته ای دیگر در آفرینش همانند تو هستند.» ویزگی مهربانی در حاکم جامعه اسلامی در آیه «فِيمَا رَحْمَةً مِنَ اللَّهِ لَتَبَرُّهُمْ وَلَوْ كَثُرَ قَطْأً غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُوا مِنْ حُولِكَ ... بِهِ مَهْرُ الْهَيِّ بَا آنَ نِرْمَ شَدِيٌّ اَكْرَمْ تَنْدُخُو وَ سُخْتَدُلْ بُودِي، از گرد تو پراکنده می شدند...» خطاب به پیامبر اکرم (ص) آمده است.

۳ ۴۴ امام صادق (ع) می فرماید: «فَآتَا مَنْ كَانَ مِنَ الْفُقَهَاءِ صَائِنًا لِنَفْسِهِ، حَافِظَا لِدِينِهِ، مُخَالِفًا لِهَوَاهُ، مُطِيعًا لِأَمْرِ مَوْلَاهُ، فَلِلَّعَوَامِ أَنْ يُقْلِدُوهُ». پس وظیفه مردم تقلید است و شخص فقیه، باید مطیع فرمان خدا و رسول باشد.

۲ ۴۵ خداوند در آیه اول سوره احزاب، مسئولیت های پیامبر (ص) را این گونه تعیین می کند: «بِأَيْهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَ لَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَ الْمُلَاقِفِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْهَا حَكِيمًا: اِي پیامبر، از خدا بروان و از کافران و منافقان اطاعت مکن که خداوند، دنای حکیم است.»

۳ ۴۶ با توجه به این سخن حضرت علی (ع) که می فرمایند: «منتظر فرج الهی باشید و از لطف الهی مأیوس نشوید و بدانید که محبوب ترین کارها نزد خداوند، انتظار فرج است.» لازمه انتظار، دعا برای ظهور امام عصر (عج) و حضور در پیشگاه او است.

۴ ۴۷ در بخشی از عهده نامه مالک اشتر، امام علی (ع) می فرماید: «با ترسو مشورت نکن که در انجام دادن کارها، روحیه تو را سست می کند ... سپس برای رفع مشکلات آنها (طبقات محروم) عمل کن ...، زیرا این گروه بیش از دیگران به عدالت نیازمندند.»

۱ ۴۸ براساس وعده قرآن کریم، برکت و آبادانی همه سرزمنی ها را فرا می گیرد. امام صادق (ع) در این باره می فرماید: «در آن هنگام زمین، ذخایر خود را آشکار می کند و برکات خود را ظاهر می سازد.»

۴ ۴۹ همان طور که ترقه و پراکنده یا به سرعت یک حکومت را از پای در می آورد و سلطه گران را بر کشور مسلط می کند، وحدت و همبستگی اجتماعی، کشور را قوی می کند و به رهبری امکان می دهد که برنامه های اسلامی را به اجرا درآورد.

۴ ۵۰ عبارت «لَيُئِذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعوا إِلَيْهِمْ: تا قوم شان را هشدار دهنده هنگامی که به سوی آنان بازگشتند»، به وظیفه فقیهان در آموزش دین به دیگران پس از بازگشت از اعزام به تتفه، اشاره دارد.

۲ ۵۱ خداوند نور هستی است «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ»، یعنی تمام موجودات «وجود» خود را از او می گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است، به همین جهت هر چیزی در این جهان بیانگر وجود خالق و آیه ای از آیات الهی محسوب می شود. در واقع هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت و قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است. از همین رو آنان که به دقت و اندیشه در جهان هستی می نگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می کنند و علم و قدرت او را می بینند و این بیت نماد دیگر همین موضوع است.

۱ ۳۴ [گزینه] درست را درباره گردشگر داستان مشخص کن:

(۱) ترجمه: از کشوری آمده بود که سنت ها و ارزش های متفاوتی داشت! (✓)

(۲) ترجمه: از عادات او این بود که با تأخیر به فرودگاه برسد! (✗)، عادت او نبوده است و به خاطر اتفاق بوده است.

(۳) ترجمه: وارد زمینی نشد مگر بعد از آن که قوانین آن را به صورت کامل شناخت! ((✗))، چون قوانین آن جا را نمی داشت.

(۴) ترجمه: دوست داشت اوقات فراغت را به گردش بگذراند! ((✗))، چنین مطلبی در متن اشاره نشده است.

۲ ۳۵ [گزینه] درست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه ها:

(۱) ترجمه: با غبان به گردشگر اجازه نداد که گل را بکند! ((✗))، گردشگر گل را کند.

(۲) ترجمه: گردشگر در فرودگاه بود زمانی که از تأخیر زمان سفر باخبر شد! ((✗))، چنین مطلبی در متن اشاره نشده است.

(۳) ترجمه: هر که از کشوری خارجی دیدن می کند، باید قوانین آن را بشناسد و به آن احترام بگذارد! (✓)

(۴) ترجمه: پلیس درخواست گردشگر را قبول نکرد، زیرا زبان او را نمی فهمیدا! ((✗))، قسمت اول درست است، اما قسمت دوم نادرست است.

۳ ۳۶ [گزینه] نادرست را مشخص کن؛ مفهوم داستان چیست؟

ترجمه و بررسی گزینه ها:

(۱) ترجمه: شاید از چیزی بدtan بیايد، و آن برایتان خوب باشد! (✓)

(۲) ترجمه: هیچ کسی از مرگ نجات نمی باید! ((✗))، با پیام داستان تفاوت دارد.

(۳) ترجمه: چه بسا چیز مضری که سودمند باشد! (✓)

(۴) ترجمه: خیر در آن چیزی است که اتفاق افتاده است! (✓)

۴ ۳۷ [گزینه] نادرست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۳۷ و ۳۸):

۳ ۳۷ «بَيْتَرَهُ» فعل مضارع در باب «تَفْعُل» است: «تَرَهَ، بَيْتَرَهُ، تَرَهُ»

۱ ۳۸ «أَطْلَقُوا: آزاد کردند» لازم نیست و متعدد است و مفعول دارد.

■ گزینه صحیح را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۳۹ و ۴۰):

۳ ۳۹ [بررسی سایر گزینه ها]:

(۱) به خاطر بسپارید که «النفس» مؤنث به حساب می آید: مفرد مؤنث. و اسم حروف مشتبهه بالفعل منصوب است.

(۲) «أمَّارَة» اسم مبالغه است نه اسم فاعل، هم چنین جاز و مجرور نیست، حرف «لـ» حرف تأکید است و حرف جـ نیست: خبر إِنْ و مرفوع.

(۴) «رَبَّ» اسم علم نیست.

۴ ۴۰ «لا» در عبارت آخر، پیش از فعل آمده است و در اینجا لاًی نهی است.

ترجمه: جلسه ظهر آغاز می شود، پس در آمدن تأخیر نکن!

۵ ۴۱ [بررسی سایر گزینه ها]:

(۱) «لا» از نوع نفی جنس است.

ترجمه: یاور کسی باش که هیچ یاوری ندارد.

(۲) «لا» از نوع نفی جنس است.

ترجمه: باید ایمان داشته باشیم که هیچ سختی ای برای همیشه باقی نمی ماند!

(۳) «لا» از نوع نفی جنس است.

ترجمه: انسانی وجود ندارد که هیچ عیبی در او نباشد!

۶ ۴۲ [دین و زندگی]:

(۱) ولی فقیه باید دارای شجاعت و قدرت روحی باشد و بدون ترس و واهمه، در برابر زیاده خواهی دشمنان بایستد. در اجرای احکام دین از کسی نترسد و با قدرت، در مقابل تهدیدها بایستد و پایداری کند.

علاوه بر این، ولی فقیه باید از جانب مردم پذیرفته شده باشد تا بتواند کشور را اداره کند و به پیش ببرد. یعنی، فقیه باید نزد مردم جامعه خود، «قبولیت» داشته باشد.

زبان انگلیسی

۶۱ پژوهشی جدید در هنگکنگ حاکی از آن است که کمبود فعالیت بدنی منظم افراد بیشتری را می‌کشد تا سیگارکشیدن.

(۱) احساسی، احساساتی   (۲) جسمی، بدنی

(۳) منطقه‌ای، ناحیه‌ای؛ محلی   (۴) محظوظ، پرطرفدار؛ رایج

۶۲ شکسپیر ۳۷ نمایشنامه نوشت ولی من فقط پنج یا شش تا آن‌ها را تاکنون خوانده‌است.

توضیح: در مورد تجربیات زندگی، اگر فرد مورد اشاره هم‌چنان زنده باشد و بتواند به این تجربیات اضافه کند، از ساختار حال کامل استفاده می‌کنیم ولی اگر فرد مورد نظر فوت کرده باشد و دیگر امکان تجربه جدیدی را نداشته باشد، نمی‌توانیم از حال کامل استفاده کنیم و باید از زمان گذشته ساده استفاده کنیم. در جای خالی اول، اشاره به شکسپیر است که چهارصد سال پیش درگذشته و دیگر نمی‌تواند نمایشنامه جدیدی بنویسد، پس فعل "write" را در زمان گذشته ساده به کار می‌بریم. اما در جای خالی دوم، طبیعتاً گوینده هم‌چنان زنده است و می‌تواند در آینده نمایشنامه‌های جدیدی از شکسپیر بخواند، پس زمان حال کامل را به کار می‌بریم.

۶۳ پیرترین فرد مورد تأیید زنده در جهان پیززنی است که برای حدود ۱۱۸ سال زندگی کرده است.

توضیح: فرد مورد اشاره هم‌چنان زنده است، پس برای اشاره به «زنگی کردن» او که از گذشته آغاز شده و هم‌چنان ادامه دارد از زمان حال کامل استفاده می‌کنیم (رد گرینه‌های (۲) و (۴)). ضمن این‌که عدد ۱۱۸ مورد اشاره در انتهای جمله طول زندگی اوست. برای اشاره به طول انجام کاری در زمان حال کامل از حرف اضافه "for" استفاده می‌کنیم (درستی گرینه (۳)).

دقت کنید: حرف اضافه "since" برای اشاره به نقطه‌آغاز انجام کاری استفاده می‌شود.

۶۴ پس از دویلن ۴۲ کیلومتر از مارaton تا آتن، فیدیپیدس فریاد زد «ما پیروز شدیم!» و بلافصله از [شدت] خستگی درگذشت.

توضیح: پس از حروف اضافه (مانند after در اینجا) از فعل going استفاده می‌کنیم (رد گرینه‌های (۳) و (۴)). هم‌چنین برای اشاره به کاری که در گذشته انجام‌شده و تاثیر آن اکنون به جا مانده است، از زمان حال کامل استفاده می‌کنیم که در گرینه‌های (۱) و (۳) دیده می‌شود.

دقت کنید: زمان حال ساده که در بخش دوم گرینه‌های (۲) و (۴) به کار رفته برای اشاره به اموری به کار می‌رود که به صورت متداول انجام می‌شوند و یا یک قاعده و قانون کلی هستند.

۶۵ اگر این مسئله را هوشمندانه و بدون احساساتی شدن بررسی کنی، مطمئن را حلی پیدا خواهی کرد.

(۱) احساسی، احساساتی   (۲) داوطلبانه، دلخواه
(۳) تأثیرگذار، اثربخش   (۴) منظم، مرتب

حدود ۲,۵۰۰ سال پیش، یونانی‌های باستان دریافتند که ساییدن که‌هایا (صمنغ فسیل شده) باری از الکتروسیسته ساکن تولید می‌کنند. [واژه] یونانی برای که‌هایا الکترون است، که [نشان می‌دهد] چگونه الکتروسیسته اسمش را گرفته است. حدود [سال] ۱۷۵۰، دانشمند آمریکایی بنجامین فرانکلین کشف کرد که صاعقه، الکتروسیسته است و توضیح داد بارهای الکتریکی چه هستند. در پایان قرن هجدهم، دانشمندان ایتالیایی لوییجی گالوانی و آساندرو ولتا نخستین باتری الکتریکی را تولید کردند.

۶۶

- (۱) وقتی که؛ چه وقت   (۲) چگونه
(۳) برای   (۴) سپس

۵۲ هر کس که چیزی را پدید می‌آورد، مالک آن است. از آن جا که خداوند تنها خالق جهان است (علت)، پس تنها مالک آن نیز هست (معلول). مفهوم خالقیت در آیه «الله خالق گُل شَيء» مشهود است.

۵۳ اندیشه، بهار جوانی را پرطراوت و زیبا می‌سازد، استعدادها را شکوفا می‌کند و امید به آیندهای زیباتر را نوید می‌بخشد؛ علاوه بر این‌که می‌تواند برترین عبادت باشد. هر چه معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و ناتوانی و فقر و بندگی خود را بیشتر ابراز می‌کند، همان‌طور که پیامبر اکرم (ص) با آن مقام و منزلت در پیشگاه الهی عاجزانه از خداوند می‌خواهد که برای یک لحظه هم، لطف و رحمتش را از او نکرید و او را به حال خود واکثار نکند (فقر و نیازمندی): «اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِنِ إِلَىٰ تَفْسِي طَرَفَةٍ عَيْنٍ أَبْدًا: خَدِيَّا هِيجَاهَ مَرَا جَشْ بَهْ هَمْ زَنْبَنِي بَهْ خَوْدَمْ وَامْكَذَارَ».

۵۴ طبق آیه شریفه «أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقَاهُ كَخَلَقَهُ فَتَشَابَهَ الْخَلْقَ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ الْعَالَمَّ لَّمْ شَيْءٌ ... يَا أَنَّهَا شَرِيكَهَايِي بَرَى خَدا قَرَارَ دَادَهَانَدَهَ كَهْ [آن شریکان هم] مُثَلَّ خَداونَدَ مُخْلوقَي خَلْقَ كَرْدَهَانَدَ وَ خَلْقَهَا بَرَ آنَّهَا مُشَتَّبَهَ شَدَهَ اسْتَ [وَ از این رو شریکان را نیز مستحق عبادت دیده‌اند؟!] بَغْوَ خَالِقَهُمْ چَيْزَ خَدَاسَتَ ... ، اَكْرَسَي خَالِقَهُمْ چَيْزَ خَدَاسَتَ ... .

دقت کنید: در تقابل با شرک در خالقیت، توحید در خالقیت (قل الله خالق كَل شَيء) مطرح می‌شود.

۵۵ هر کدام از ما، براساس فطرت خویش، خدا را می‌یابیم و حضورش را درک می‌کنیم و به روشنی می‌دانیم در جهانی زندگی می‌کنیم که آفریننده‌ای حکیم آن را هدایت و پشتیبانی می‌کند، با وجود این شناخت اولیه، قرآن کریم ما را به معرفت عمیق‌تر درباره خداوند فرا می‌خواند و راههای گوناگونی را برای درک وجود او و نیز شناخت صفات و افعال او به ما نشان می‌دهد، یکی از این راه‌ها تفکر درباره نیازمند بودن جهان، در پیدایش خود، به آفریننده و خالق است. این هدف قابل دسترس است به خصوص برای جوانان و نوجوانان که پاکی و صفائی قلب دارند.

۵۶ توانایی حاجت دادن و شفابخشی پیامبر (ص)، حتی پس از مرگ ایشان نیز وجود دارد، زیرا این توانایی از بعد روحانی و معنوی ایشان است که حتی پس از مرگ، زنده است و آگاهی و حیات خود را از دست نمی‌دهد.

۵۷ رَبُّ، به معنای مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست و واژه «رَبُّ الْعَالَمَيْنَ» بیش از ۴۰ بار در قرآن تکرار شده است.

امام صادق (ع) می‌فرماید: «مَنْ لَمْ يَشْكُرْ الْمُنْعَمَ مِنَ الْمَخْلوقِينَ، لَمْ يَشْكُرْ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ» هر کسی که از نعمت دهنده به مخلوقات تشکر نکرده است از خداوند عزوچل شکر (شُکر) نکرده است و این همان حقیقت ناسپاسی است.

۵۸ موضوعات محدود در دایره شناخت انسان قرار دارد زیرا مخاط (احاطه شده = قابل احاطه) هستند و شناخت صفات الهی از طریق شناخت مخلوقات ممکن است.

۵۹ امام علی (ع) می‌فرماید: «خَدَى مَنْ! مَرَا عَزَّتْ بَسْ كَهْ بَنَدَه تو باشم و این افتخار بس که تو پروردگار منی. خَدَى مَنْ! تو همان گونه‌ای که من دوست دارم، پس مَرَا هَمَانْ گُونَه قَرَارَ دَهَ کَهْ تو دوست داری» و عبارتی که به توحید در رویت اشاره دارد این است: «وَهُوَ رَبُّ كُلَّ شَيْءٍ».

۶۰ براساس حدیث شریف «أَفَلَمْ يَشْكُرْ إِذْمَانُ التَّكَبَّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ» برترین عبادت اندیشه‌یدن مداوم درباره خدا و قدرت اوست و کلیدوازه معرفت در بیت «دَلِي كَزْ مَعْرِفَتْ نُورَ وَ صَفَ دَيَدْ / به هر چیزی که دید، اول خدا دید» به رسیدن انسان به شناخت خداوند از طریق دقت و تأمل در جهانی هستی و مشاهده علم و قدرت او اشاره دارد.

سلامتی، شرایط عمومی ذهن، بدن و روان یک فرد است، معمولاً به معنای به دور بودن از بیماری، مصدومیت یا درد [است]. سازمان بهداشت جهانی (WHO) سلامتی را در معنای گستردگی تر آن در [سال ۱۹۴۶] به عنوان «وضعیت سلامت کامل جسمی، روحی و اجتماعی و نه تنها عدم وجود بیماری یا ناتوانی» تعریف کرد. به طور کلی، رفتاری که یک فرد با آن زندگی می‌کند اهمیت زیادی در وضعیت سلامتی و کیفیت زندگی [او] دارد. به طور روزافزونی تشخیص داده می‌شود که سلامتی نه تنها از طریق پیشرفت و بهکارگیری علم سلامت بلکه هم‌چنین از طریق تلاش‌ها و انتخاب‌های هوشمندانه فرد و جامعه [در ارتباط با] سبک زندگی حفظ و تقویت می‌شود. براساس [اظهار نظر] سازمان بهداشت جهانی، عوامل تعیین‌کننده اصلی سلامت شامل محیط اجتماعی و اقتصادی، محیط فیزیکی و ویژگی‌ها و رفتارهای فردی شخص می‌شود. در حقیقت، تعداد فرازیندهای از مطالعات و گزارش‌ها از سازمان‌ها و متون مختلف، ارتباط میان سلامتی و عوامل مختلف از جمله سبک زندگی، محیط، سازمان مراقبت سلامتی و سیاست سلامتی را بررسی می‌کنند.

سلامت شخصی هم‌چنین تا حدودی وابسته به ساختار اجتماعی زندگی یک شخص است. حفظ روابط اجتماعی قوی، داودطلب شدن و فعالیت‌های اجتماعی دیگر به سلامت مثبت روانی و حتی طول عمر بیشتر ارتباط داده شده‌اند. در مقابل، فشار روانی طولانی مدت ممکن است به طور منفی بر سلامتی (بدن) تأثیر بگذارد و به عنوان عاملی در آسیب شناختی در کنار کهولت، بیماری افسردگی و نمود بیماری ذکر شده است.

- ۲ متن اساساً می‌کوشد به کدام‌یک از سؤالات زیر پاسخ دهد؟
- (۱) WHO چیست و چگونه کار می‌کند؟
  - (۲) سلامتی چیست و به چه چیز بستگی دارد؟
  - (۳) برخی رفتارهای سالم کدام‌اند؟
  - (۴) جامعه چگونه بر سلامتی تأثیر می‌گذارد؟

- ۴ کدام‌یک از موارد زیر توسط سازمان بهداشت جهانی به عنوان یک عامل اصلی در تعیین سلامت در نظر گرفته نمی‌شود؟
- (۱) موقعیت اجتماعی
  - (۲) وضعیت اقتصادی
  - (۳) رفتار شخصی
  - (۴) افکار و اعتقادها

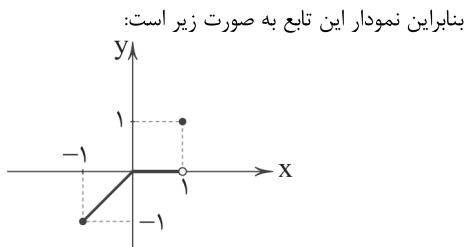
- ۳ می‌توان از متن فهمید که فردی که روابط اجتماعی قوی دارد .....

- (۱) قطعاً طولانی‌تر از فردی با روابط اجتماعی ضعیف زندگی می‌کند
- (۲) ممکن است بسیار بیشتر از فردی با روابط محدود استرس را تجربه کند
- (۳) ممکن است در وضعیت ذهنی سالم‌تری باشد و ممکن است هم‌چنین طولانی‌تر زندگی کند
- (۴) هم‌چنین به داودطلب شدن و فعالیت‌های اجتماعی دیگر علاقه دارد

- ۱ واژه "cited" (نقل کردن، ذکر کردن) در پاراگراف آخر می‌تواند با "mentioned" "جاگیرین شود.

- (۱) اشاره کردن به، ذکر کردن
- (۲) ربط دادن، مرتبط ساختن
- (۳) به یاد آوردن؛ به یاد داشتن
- (۴) نجات دادن؛ پسانداز کردن، کنار گذاشتن

- ۳ تعریف "WHO" از سلامتی چگونه از تعریف دیگر متفاوت است؟
- (۱) ساده‌تر است.
  - (۲) پیچیده‌تر است.
  - (۳) کلی‌تر است.
  - (۴) گیج‌کننده‌تر است.

$$D_f = D_g = \mathbb{R} \quad \text{و } f \text{ و } g \text{ توابع چند جمله‌ای‌اند، بنابراین:} \quad ۲ \quad ۸۵$$

$$\begin{cases} f(x) = 0 \Rightarrow x^2 + 3x = 0 \Rightarrow x(x+3) = 0 \Rightarrow \\ g(x) = 0 \Rightarrow 3x - 4 = 0 \Rightarrow x = \frac{4}{3} \end{cases}$$

$$D_{\frac{f}{g}} = D_f \cap D_g - \{x | g(x) = 0\} = \mathbb{R} - \left\{ \frac{4}{3} \right\}$$

$$D_{\frac{g}{f}} = D_f \cap D_g - \{x | f(x) = 0\} = \mathbb{R} - \{0, -3\}$$

$$D_{\frac{(f+g)}{f}} = D_f \cap D_g - \{x | \frac{f(x)+g(x)}{f(x)} = 0\} = \mathbb{R} - \left\{ -3, 0, \frac{4}{3} \right\}$$

$$\bar{x} = \frac{1+1+2+3+4+6+11}{7} = \frac{28}{7} = 4 \quad ۱ \quad ۸۶$$

$$\Rightarrow \text{خط فقر} = \frac{\bar{x}}{2} = \frac{4}{2} = 2$$

$$1, 1, 2, 3, 4, 6, 11 \downarrow \text{میانگین} \Rightarrow \text{خط فقر} = \frac{3}{2} = 1.5$$

= اختلاف خط فقر در دو روش

در حالت اول، جمعیت بیکار را x و جمعیت فعال را y فرض می‌کنیم، داریم:

$$\frac{x}{y} \times 100 = 15 \Rightarrow \frac{x}{y} = 0.15 \quad (*)$$

بعد از ایجاد شغل، جمعیت بیکار در حالت جدید برابر است با:

$$x - \frac{2}{100}x = \frac{8}{100}x = 0.08x$$

اما جمعیت فعال تغییری نمی‌کند (به همان مقدار که از جمعیت بیکار کم می‌شود، به جمعیت شاغل اضافه شده و در نتیجه مجموع آن‌ها (جمعیت فعال) تغییری نمی‌کند)، پس داریم:

$$\frac{0.08x}{y} \times 100 = 0.08 \times \frac{x}{y} \stackrel{(*)}{=} 0.08 \times 0.15 = 0.012 \quad \text{درصد نزدیکی جدید}$$

$$BMI = \frac{\text{وزن (کیلوگرم)}}{\text{مربع قد (متر)}} = \frac{64}{(1/6)^2} = \frac{64}{1/36} = 25 \quad ۱ \quad ۸۸$$

= شاخص پایه‌آموزش

[میانگین تعداد کلمات در هر جمله + درصد کلمات دشوار] × ۰/۴]

$$\Rightarrow [0/4 \times (x+15)] = 11 \Rightarrow [0/4x + 6] = 11 \Rightarrow 11 \leq 0/4x + 6 < 12$$

$$\frac{-6}{-6} \rightarrow 5 \leq 0/4x < 6 \stackrel{\div 0/4}{\rightarrow} 12/5 \leq x < 15$$

= تورم مسکن

$$\frac{\text{شاخص قیمت مسکن در ۹۸} - (\text{شاخص قیمت مسکن در ۱۴۰})}{140} \times 100 = 17\% \quad ۲ \quad ۹۰$$

$$\Rightarrow \frac{x-6}{6} \times 100 = 17 \Rightarrow \frac{x-6}{6} = 1/7 \Rightarrow x-6 = 1/7 \times 60 = 10.2$$

$$\Rightarrow x = 10.2 + 6 = 16.2$$

ریاضیات

۱ ۸۱ ابتدا دامنه تابع داده شده را مشخص می‌کنیم:

$$D_f = \{1, 4, a, b\} \quad D_g = \{2, 4, 5\} \quad D_{\frac{f}{g}} = \{2, 5\}$$

می‌دانیم:

$$D_{\frac{f}{g}} = D_f \cap D_g - \{x | g(x) = 0\} = \{2, 5\} \Rightarrow \begin{cases} \{a, b\} = \{2, 5\} \\ g(4) = 0 \Rightarrow c = 0 \end{cases} \quad (*)$$

$$\left(\frac{f}{g}\right)(2) = \frac{f(2)}{g(2)} = \frac{4}{2} \stackrel{g(2) = 2}{=} \frac{f(2)}{2} = 4$$

$$\Rightarrow f(2) = 8 \Rightarrow a = 2 \xrightarrow{(*)} b = 5$$

$$\Rightarrow a + bc = 2 + 5 \times 0 = 2$$

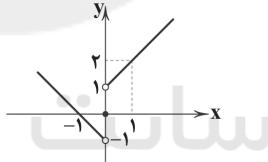
۲ ۸۲ ابتدا ضابطه $(f+g)(x)$ را به دست می‌آوریم. به این منظور با توجه به تعریف تابع قدرمطلق و تابع علامت، f و g را به صورت چند ضابطه‌ای می‌نویسیم:

$$f(x) = \begin{cases} x & x \geq 0 \\ -x & x < 0 \end{cases} \quad g(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

حال در ۳ حالت $x > 0$, $x = 0$ و $x < 0$ ضابطه‌های دو تابع را با یکدیگر جمع می‌کنیم.

$$\Rightarrow (f+g)(x) = f(x) + g(x) = \begin{cases} x+1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -x-1 & x < 0 \end{cases}$$

در نهایت با توجه به نقاط به دست آمده، نمودار $(f+g)$ را رسم می‌کنیم.

$$y = R(x) = -4x^2 + 82x$$

$$y = C(x) = 2x + 30$$

$$\Rightarrow P(x) = R(x) - C(x)$$

$$\Rightarrow P(x) = -4x^2 + 82x - (2x + 30) = -4x^2 + 80x - 30$$

نمودار تابع سود به دست آمده، یک سهمی رو به پایین است که بیشترین مقدار آن در رأس سهمی رخ می‌دهد.

$$x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{-80}{-8} = 10$$

$$۴ \quad ۸۳$$

$$f(x) = |x| = \begin{cases} -x & x < 0 \\ x & x \geq 0 \end{cases}$$

$$g(x) = [x] = \begin{cases} -1 & -1 \leq x < 0 \\ 0 & 0 \leq x < 1 \\ 1 & x = 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f \times g = \begin{cases} x & -1 \leq x < 0 \\ 0 & 0 \leq x < 1 \\ 1 & x = 1 \end{cases}$$

$$۳ \quad ۸۴$$

$$n(S) = 6 \times 6 = 36$$

۹۷

پیشامد آن که حاصل ضرب اعداد روشه ۱۲ شود:

$$A = \{(2, 6), (4, 3), (2, 4), (6, 2)\}$$

پیشامد آن که هر دو عدد ظاهر شده یکسان باشند:

$$B = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (4, 4), (5, 5), (6, 6)\}$$

دو پیشامد A و B ناسازگار هستند، زیرا هیچ عضو مشترکی ندارند، پس:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) = \frac{n(A)}{n(S)} + \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{4}{36} + \frac{6}{36} = \frac{10}{36} = \frac{5}{18}$$

۹۸

$$\left\{ \begin{array}{l} P(A) = 2P(B) \Rightarrow P(B) = \frac{1}{2}P(A) \\ P(B) = 3P(C) \Rightarrow \frac{1}{2}P(A) = 3P(C) \xrightarrow{\div 3} P(C) = \frac{1}{6}P(A) \end{array} \right.$$

می‌دانیم:

$$\Rightarrow P(A) + P(B) + P(C) = 1 \Rightarrow P(A) + \frac{1}{2}P(A) + \frac{1}{6}P(A) = 1 \Rightarrow (1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{6})P(A) = 1$$

$$\Rightarrow (\frac{6+3+1}{6})P(A) = 1 \Rightarrow \frac{10}{6}P(A) = 1 \Rightarrow P(A) = \frac{1}{\frac{10}{6}} = \frac{6}{10} = \frac{3}{5}$$

۹۹

$$\begin{array}{c} \text{نیمة اول داده‌ها} \\ \overbrace{4, 4, \quad 5, 7, \quad , 7, 9, 9, 10, \quad 12, 13, \quad , 13, 14} \\ Q_1 = \frac{5+7}{2} = 6 \qquad \qquad Q_3 = \frac{12+13}{2} = 12.5 \end{array}$$

داده‌های کمتر از ۶ و بیشتر از ۱۲/۵ را حذف می‌کنیم. داده‌های باقیمانده
۷, ۷, ۹, ۹, ۱۰, ۱۲
عبارتند از:

$$\bar{x} = \frac{2(7) + 2(9) + 10 + 12}{6} = \frac{14 + 18 + 10 + 12}{6} = \frac{54}{6} = 9$$

$$\sigma^2 = \frac{2(7-9)^2 + 2(9-9)^2 + (10-9)^2 + (12-9)^2}{6}$$

$$= \frac{8+0+1+9}{6} = \frac{18}{6} = 3 \Rightarrow \sigma = \sqrt{3} \approx 1.7$$

$$A = \bar{x} + \sigma = 9 + 1.7 \approx 10.7$$

۱ ۱۰۰ طرح یک پرسش دقیق و شفاف، مهم‌ترین گام در رسیدن به
پاسخ است که مربوط به گام اول است.

۲ ۱۰۱ با توجه به نمودار دایره‌ای مقابل می‌توان از فرمول زیر استفاده کرد:

$$\begin{aligned} \text{تعداد کارشناسان} &= \text{اندازه زاویه} \\ &\times 360^\circ \\ \text{تعداد کل کارمندان} &= \text{اندازه زاویه} \\ \text{اکنون در فرمول بالا جای‌گذاری می‌کنیم:} & \end{aligned}$$

$$60^\circ = \frac{x}{42} \times 360^\circ \Rightarrow \frac{60}{42} = \frac{x}{360} \Rightarrow \frac{1}{6} = \frac{x}{360} \Rightarrow x = \frac{42}{6} = 7$$

در نتیجه تعداد کارشناسان (که قسمت مربوط به آن‌ها در نمودار، زاویه ۶۰° را اختیار کرده بود) برابر با ۷ است.

۲ ۱۰۲ نمودار هیستوگرام و بافت نگاشت نام دیگر نمودار مستطیلی هستند که کاربرد آن‌ها در بررسی داده‌های کمی فاصله‌ای است در حالی که نمودار سنتوئی یا میله‌ای برای بررسی داده‌های کمی نسبتی و یا داده‌های کیفی مناسب است.

۳ ۹۱ حالات مختلف را باید در نظر بگیریم:

(الف) اعدادی به صورت $\boxed{ }_8$ که واضح است یکان این عدد یکی از ارقام ۱ تا ۹ غیر از ۵ و ۷ می‌توانند باشند که تعداد آن‌ها $= 7 - 2 = 5$ تا است.

(ب) اعداد سرقمی به صورت $\boxed{ }_8$ یا $\boxed{ }_5$ ، یکان اعداد، ارقام صفر تا ۹ به غیر از دهگان و صدگان خواهند بود. یعنی برای یکان $= 8 - 2 = 6$ انتخاب داریم و تعداد اعداد این دسته برابر است با:

(ج) اعداد سرقمی که صدگان آن‌ها از پنج بزرگ‌تر باشند (یکی از ارقام ۶, ۷ و ۸ یا ۹) که تعداد این اعداد این دسته برابر است با:

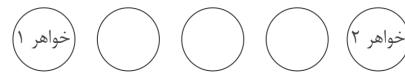
$$4 \times \begin{matrix} 9 \\ \downarrow \end{matrix} \times \begin{matrix} 8 \\ \downarrow \end{matrix} = 288$$

غیرصدگان و دهگان غیرصدگان

و در نهایت طبق اصل جمع تعداد کل حالات برابر است:

$$7 + 16 + 288 = 311$$

۱ ۹۲

جایگشت ۳ نفر وسط $3!$ و جایگشت ۲ تا خواهر $2!$ است. بنابراین تعداد کل حالات برابر است با:

۱ ۹۳ حالات زیر را در نظر می‌گیریم:

۱- جایگشت‌های سه‌حرفی بدون حرف تکراری (الف - ی - ر - ن):

$$(4 \times 3 \times 2) = 24$$

۲- جایگشت‌های سه‌حرفی دارای ۲ حرف الف و یک حرف غیر الف:

جایگشت ۳ حرف

$$\begin{matrix} \uparrow & & \downarrow \\ 3! & \times & 2 \\ \downarrow & & \uparrow \end{matrix} = 3 \times 3 = 9$$

تعداد حروف باقیمانده جایگشت تکراری دو حرف الف
به جز (الف، ی، ر، ن)

تعداد کل حالات طبق اصل جمع

برای آن که حداقل یک مهره سفید انتخاب شود، باید حالات زیر را در نظر گرفت:

$$\begin{matrix} \uparrow & \uparrow & \uparrow \\ 2 & \text{سفید} & \text{یک سیاه} \text{ یک سفید} \\ \uparrow & \uparrow & \uparrow \\ (7) & (3) & (7) \\ (1) & (1) & (2) \end{matrix}$$

$$\left. \begin{aligned} \binom{7}{1} &= 7 \\ \binom{3}{1} &= 3 \\ \binom{7}{2} &= \frac{7!}{5!2!} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{5! \times 2} = 21 \end{aligned} \right\} \Rightarrow 7 \times 3 = 21 \qquad \left. \begin{aligned} \binom{7}{1} &= 7 \\ \binom{3}{1} &= 3 \\ \binom{7}{2} &= \frac{7!}{5!2!} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{5! \times 2} = 21 \end{aligned} \right\} \Rightarrow 21 + 21 = 42 = \text{پاسخ نهایی} \Rightarrow$$

۱ ۹۴

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3}{6 \times 6 \times 6 \times 6} = \frac{5}{18}$$

۲ ۹۶

$n(S) = 2^3 = 8$ = تعداد اعضای فضای نمونه‌ای خانواده ۳ فرزندی

پیشامد آن که دو فرزند دختر باشند:

$$A = \{(\text{د د پ}), (\text{د د د}), (\text{پ د د})\} \Rightarrow n(A) = 3$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3}{8}$$

اقتصاد | ۹

حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید.

پاسخ دوازدهم انسانی

۱۱۰ وزن کودکان متناسب با شاعع دایره‌ها است. در نتیجه اگر $x_1 = 9, x_2 = 9, \dots, x_5 = 9$ وزن این ۵ کودک باشد، داریم:

$$\frac{2/5r}{r} = \frac{9}{x_1} \Rightarrow x_1 = \frac{9r}{2/5r} = \frac{9}{2/5} = 22.5$$

$$\frac{2/5r}{r} = \frac{9}{x_2} \Rightarrow x_2 = \frac{3 \times 9}{2/5} = \frac{27}{2/5} = 22.5$$

$$\frac{2/5r}{r} = \frac{9}{x_3} \Rightarrow x_3 = \frac{2 \times 9}{2/5} = 22.5$$

$$\frac{2/5r}{r} = \frac{9}{x_4} \Rightarrow x_4 = \frac{1/5 \times 9}{2/5} = 22.5$$

به علاوه $x_5 = 9$ و در نتیجه داریم:

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + x_3 + x_4 + x_5}{5} = \frac{3/6 + 2/4 + 7/2 + 5/4 + 9}{5} = \frac{22.5}{5} = 5.52$$

اقتصاد

۱۱۱ برای حرکت به سمت نقاط خارج از منحنی نیاز است تا در منابع افزایش ایجاد کنیم و منابع موجود بیشتر شود. به این وضعیت، رشد اطلاق می‌شود.

۱۱۲ (الف) در سال‌های اخیر اقتصاددانان با اصطلاحاتی هم‌جون، «تبات اقتصادی»، «استحکام اقتصادی»، «تاب آوری اقتصادی» و «پایداری» بر مقاوم‌سازی اقتصادی تأکید می‌کنند.

(ب) اقتصاد مقاومتی بر توانمندی‌ها و قابلیت‌های داخلی تکیه می‌کند ولی از فرصت‌های بیرونی نیز استفاده خواهد کرد.

(ج) رشد و پیشرفت در مقابل رکود هستند.

۱۱۳ برای عبور از مشکلات اقتصادی و آسیب‌های دوران کنونی که اقتصاد ملی ما را تهدید می‌کند، مقاوم‌سازی اقتصاد و مصوبت‌بخشی به آن در برابر فشارها و تکانه‌های خارجی، ضروری است.

۱۱۴ $2+2=5$ سهم دهک اول = سهم دهک سوم $\Rightarrow 3+2=5$

$2+2=8$ سهم دهک چهارم = سهم دهک ششم $\Rightarrow 6+2=8$ سهم دهک دهم = سهم دهک نهم $\Rightarrow 13-13=0$

فوكو شاه را به عنوان دستنشانده غرب معرفی می‌کند و دخالت ایالات متحده را در همه‌جا نمایان می‌داند.

۱۱۶ کالاهای دست دوم، کالاهای قاچاق و خدمات داوطلبانه خیریه و تولیدات خانگی‌ای که برای آن‌ها پولی رو و بدل نمی‌شود، جزئی از تولید داخلی به حساب نمی‌آیند.

۱۱۷ بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) احکام اقتصادی اسلام پایه قواعد و مقررات اقتصادی موفق آسیای میانه، جنوب اروپا و ... بود.

(ب) در این دوران، اروپاییان حتی حق مالکیت هم برای زنان قائل نبودند.

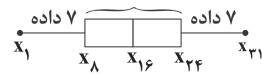
۱۱۸ برای پاسخ به این سؤال کافی است قیمت سال ۹۶ و ۹۷ را در هر دو کالا یکسان در نظر بگیریم (مطابق سال ۹۶).

نرخ رشد تولید واقعی ۹۷ =

$$\begin{aligned} & \frac{[(410 \times 10,700) + (92 \times 900)] - [(410 \times 9500) + (92 \times 810)]}{[(410 \times 9500) + (92 \times 810)]} \times 100 \\ & = \frac{(4,469,800 - 3,969,520)}{3,969,520} \times 100 = 12\% \end{aligned}$$

۱۰۳ با توجه به این‌که ۳۱ داده داریم، میانگین داده‌ها

داده $\frac{31+1}{2} = 16$ ، چارک اول، داده ۱۰م و چارک سوم، داده ۲۴م است و نمودار جعبه‌ای به صورت زیر است:

برای به دست آوردن میانگین کافی است تعداد داده‌های هر قسمت را در میانگین آن قسمت ضرب کنیم، سپس اعداد حاصل را با هم جمع و در آخر حاصل را بر تعداد کل داده‌ها تقسیم کنیم:

$$\text{میانگین} = \frac{\text{مجموع داده‌های جعبه}}{\text{تعداد داده‌های راست}} = \frac{\overbrace{(7 \times 15)} + \overbrace{(7 \times 20)} + \overbrace{(17 \times 18)}}{31}$$

$$= \frac{105 + 140 + 306}{31} = \frac{551}{31} \approx 17.7$$

بنابراین میانگین داده‌ها برابر ۱۷.۷ است.

۱۰۴ تعداد کل داده‌ها

$$\begin{aligned} & \underbrace{1}_{Q_1}, \underbrace{1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1}_{Q_2}, \underbrace{2, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2}_{Q_3}, \underbrace{3, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3}_{Q_4} \\ & \Rightarrow \begin{cases} \text{داده } 116 = \text{میانه } (Q_2) \\ \text{داده } 18 = \dots \\ \text{داده } 24 = 2 \end{cases} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \underbrace{1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1}_{\text{داده‌های داخل جعبه}}, \underbrace{2, 2, 2, 2, 2}_{\text{تا ۱۰}}, \underbrace{5}_{\text{تا ۱۵}} \\ & = \frac{10 \times 1 + 5 \times 2}{15} = \frac{20}{15} = \frac{4}{3} \end{aligned}$$

تعداد کل کارمندان $= 55 + 30 + 50 + 15 = 150$.

$$O = \frac{15}{150} \times 36^\circ = 36^\circ \text{ زاویه گروه خونی}$$

۱۰۶ کافی است نمره هر درس را محاسبه کنیم. با توجه به نمودار را دریابی بالاترین نمره به درس زبان اختصاص دارد که ۱۰۰ است، پس بقیه نمرات را به نسبت ۱۰۰ و با بهره‌مندی از ماکزیمم نمره‌ای که به هر درس تعلق دارد، به دست می‌آوریم:

$$\frac{90}{100} \times 20 = 18 \text{ نمره ادبیات}$$

$$\frac{50}{100} \times 19 = 12 \text{ نمره ریاضی}$$

$$\frac{30}{100} \times 19 = \frac{3}{10} \times 19 = 5.7 \text{ نمره فیزیک}$$

$$\frac{20+18+12+9/5+5/7}{5} = \frac{65/2}{5} = 13/0.4 \text{ میانگین}$$

۱۰۷ برای تحلیل تأثیر دو متغیر بر روی یکدیگر از نمودار پراکنش نگاشت استفاده می‌شود.

۱۰۸ کاربرد نمودار راداری یا عنکبوتی، عبارت است از:

(۱) بررسی و مقایسه چند مشاهده آماری
(۲) بررسی داده‌های دورافتاده

(۳) بررسی شباهت مشاهده‌ها به یکدیگر اما موارد «ب» و «د» از جمله ویژگی‌های نمودار نقطه‌ای هستند.

بنابراین سه مورد از موارد فوق در ارتباط با نمودار راداری صحیح است.

۱۰۹ اگر به نمودار پراکنش نکاشت یک متغیر دیگر اضافه کنیم که مقدار آن همواره عددی مثبت باشد، نمودار حبابی به دست می‌آید.

۴ مفهوم گزینهٔ (۴): عشق به صورت‌های مختلف جلوه‌گر می‌شود.
مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: شورانگیزی عشق

۱۲۸ ۱ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینهٔ (۱): دشواری هجران
مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۳) دل‌پذیری دیدار معشوق
(۲) ستایش زیبایی معشوق
(۴) وسعت عشق

۱۲۹ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینهٔ (۴): دل محل تجلی اسرار
الهی است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) دعوت به خوشباشی / عشق حیات‌بخش است.

(۲) تقابل عشق و آسایش

(۳) بی‌همتایی عشوق از نظر ظاهر و باطن

۱۳۰ ۴ تصویر گزینهٔ (۴): تأثیر تجلی حسن معشوق

تصویر مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: جای داشتن دل عاشق در میان
زلف معشوق

**۱۳۱ ۲ در دوره مشروطه، تنها اثر قابل توجّه در محدوده تحقیقات
ادبی و تاریخی «تاریخ بیداری ایرانیان» تأثیر ناظم‌الاسلام کرمانی است که
موضوع آن «تاریخ مشروطه» است.**

**۱۳۲ ۳ در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسنده‌گان به رمان‌های
تاریخی بود؛ چرا که از سویی نوعی باستان‌گرایی و روحیه کاوشنگانه در شناخت
هویت گذشته میان آن‌ها حاکم بود و از سوی دیگر، به دلیل سیاست‌های رایج
در جامعه، نگارش رمان‌های تاریخی و اجتماعی سطحی در قیاس با کارهایی
مثل روزنامه‌نویسی یا نوشتمن رمان سیاسی، دردرس کمتری داشت و بر این
اساس، جز تعداد اندکی رمان تاریخی، رمان دیگری نوشته نشد.**

**۱۳۳ ۱ اهمیت شاعران دوره بازگشت از این جهت است که توانستند
زبان شعر را از حالت سنتی که در اوخر سبک هندی در آن به وجود آمده
بود، نجات بدند.**

۱ ۱۳۴ بررسی آرایه تلفیق در ایات:

- (الف) اشاره به معجزه حضرت مسیح (ع) در زنده کردن مردگان به اذن خداوند
(ب) اشاره به ماجراهی حضرت خضر (ع) و آب حیات
(ج) اشاره به داستان لیلی و مجرون
(د) اشاره به سخن معروف «جواب ابلهان حاموشی‌ست».
(ه) اشاره به آیاتی از قرآن کریم که ترکیب «اولی الاصرار» در آن‌ها وجود دارد.

۲ ۱۳۵ تقطیع بیت‌های سؤال:

دش	شخ	خ	م	مع	نی	م	سخ	خ	دش
-	-	-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	-
داشت	بر	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
شد	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
داشت	بر	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
فاعلن	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

مفعول   فاعلن   مفعایل   فاعلات   مفعول

۳ ۱۳۶ وزن بیت‌ها:

- (الف) فعلات فاعلات فاعلات فاعلات فاعلات
(ب) مفععلن فاعلن مفععلن فاعلن
(ج) فعالات فعالات فعالات فعالات
(د) مفعول مفعایل مفعایل فعال (مفععلن مفععلن مستف)

**۱۱۹ ۲ (الف) با گرفتن نسبت دهنده به دهنک اول شاخصی به دست
می‌آید که می‌تواند عاملی برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد کشورهای مختلف باشد.
ب) اقدامات محمود مذهبی و ملی، مثل تأسیس دارالفنون و برقاری نظم مالی و اداری
توسط امیرکبیر، تأسیس شرکت اسلامیه ... متأسفانه چندان اثربخش نبود.**

۳ ۱۲۰ بررسی عبارت‌های نادرست:

- (الف) اعطای امتیازات نادرست به انگلستان و روسیه در زمان قاجار رخ داد.
(د) رشد اقتصادی هدف مشترک همه کشورها است.

علوم و فنون ادبی

**۱۲۱ ۲ «مجالس المؤمنین» با موضوع زندگی نامه اثر قاضی نورالله
شوشتري است و «جامع عتباتی» با موضوع فقه، نوشته شیخ بهای است.**

**۱۲۲ ۲ برخلاف گزینهٔ (۲) شعر هندی شعری معنی‌گراس است، نه
صوت‌گرا و شاعران به معنی بیشتر توجه دارند تا به زبان.**

۱ ۱۲۳ تقطیع بیت سؤال:

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

مفععلن   مفععلن   مفععلن   مفععلن   مفععلن

۴ ۱۲۴ تقطیع بیت سؤال:

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

فاعلن   مفععلن   فاعلن   مفععلن   فاعلن

در هجای هفتم مصراع اول «نند» بلند محسوب می‌شود، زیرا هجای پایانی
نیم مصراع وزن دولختی و معادل هجای پایانی است.

۳ ۱۲۵ تقطیع بیت سؤال:

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

مستفعلن   فعالون   مفعول   فعالون   مفعول

۴ ۱۲۵ تقطیع گزینهٔ (۳):

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

مستفعلن   فعالون   مفعول   فعالون   مفعول

۵ ۱۲۶ نمونه‌های هموزن با رکن: دستان تو، در حادثه، زخمی شده:

مستفعلن

بررسی سایر نمونه‌ها:

آزردگی: مستفعلن / آرام جان: مستفعلن / بی طاقتی: مستفعلن / بهانه‌جو:
مفعلن / زمستانی: مفایل مفعایل فعالون (مفعلن مستفعلن مستف)

(۲) دوش آگهی ز یار سفر کرده داد
باد قافیه «وم» قافیه اصلی
من نیز دل به باد دهم هر چه باد
باد قافیه «وم» قافیه اصلی
باد» در پایان دو مصraع از نظر معنی یکسان نیست:
 ۱- جایه‌جایی هوا -۲- فعل دعاوی به معنی «باشد»
 ۱ وازگان قافیه: «پوش» و «گوش» / حروف اصلی: «وش»
 (صوت + صامت)

(۲) واژگان قافیه: «سرشت» و «نوشت» / حروف اصلی: «ـ شت»
 (مصوّت + صامت + صامت)

(۳) واژگان قافیه: «نشست» و «بست» / حروف اصلی: «ـ ست»
 (مصوّت + صامت + صامت)

(۴) واژگان قافیه: «تنومند» و «پیوند» / حروف اصلی: «ـ ند»
 (مصوّت + صامت + صامت)

۱۴۷ **۲** ای صلح داده جنگ را وی آب داده سنگ را / چون این گل
ی زنگ را در رنگ‌ها می‌اوری: قافیه درونی

۱۴۸ ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): ناتوانی انسان در ذرک و توصیف خداوند

۱۴۹ مفهوم گزینه (۴): ناکامی اهل دانش و فضل و هنر

۱) توصیف ناکامی
۲) ناپایداری لذت و دوام رنج

۱۵۰ ۲ مفهوم مشترک عبارت سوال و گزینه (۲): نامید نشدن از خودشناسی لازمه شناخت دیگران است. / تقابل عرفان و زاهد بی بصیرت

نمایای خرد و فضل در هنگام بلا
مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) عجز تدبیر و عقل در راه عشق
- (۲) عاقبت وخیم تکری و غفلت
- (۳) نکوهش فراموش کردن یاران هنگام سختی

جامعه‌شناسی

۱۵۱ ۱ اگوست کدت، جامعه‌شناسان فرانسوی، معتقد بود با رشد علم تجربی صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از زندگی بشر رخت برمی‌پندد. از دیدگاه او، جنگ در فرهنگ و جامعه‌جديد غیري، امری ذاتي نيسست بلکه امری عارضي و تحميلى است.

۱۵۲ از مهم‌ترین عوامل وقوع این دو جنگ (جنگ جهانی اول و دوم)، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود. هیچ‌یک از این دو جنگ، منشأ دینی نداشت و ظاهراً مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت. تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین این دو بلوک، به همراه جنگ بین مناطق پیرامونی این دو، ادامه یافت و به اقتصاد شوروی‌ای صنعتی که وابسته به تسليحات نظامی بود، رونق بخشید.

۱۵۳ چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است، ولی بحران
اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطوعی است.

در بحران اقتصادی، قدرت خرید مصرفکنندگان به شدت کاهش می‌یابد و
تولیدکنندگان بازار فروش خود را از دست می‌دهند؛ در نتیجه کارخانه‌ها تعطیل
کارگران بیکار می‌شوند.

٣	١٣٧
يَا	أَلْ
-	-
دَر	-
حَسَنَ	-
فَعَوْلَانُ	مَفْعُولٌ
مَفَاعِلُنَّ	رَفِيعٌ
كَبِيرٌ	شَهِيدٌ
كَبِيرٌ	رَفِيعٌ
يَكِيرٌ	مُؤْكِدٌ
-	-
تَنَد	مَزِيدٌ
أَلْ	مَزِيدٌ
دَر	مَزِيدٌ
حَسَنَ	مَزِيدٌ
فَعَوْلَانُ	مَفْعُولٌ

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: مفعول مفعلن مفاعیلین

الگوی هجایی سایر گزینه‌ها:

تقسيط گزینه (۳):												۱۳۹
من	ر	گا	ز	رو	کن	مـ	هـ	با	تـ	ماـ	سـ	ای
-	ـ	-	ـ	-	-	ـ	ـ	ـ	ـ	-	ـ	-
من	ر	با	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	-
فعل	مستفعلن			مفاعل			مستفعلن			ـ		

وزن سایر گزینه‌ها:

١) مفعول مفاعيلن مفعول مفاعيلن ٢) مفعول مفاعيلن مفعول مفاعيلن
٤) مفعول مفاعيلن مفعول مفاعيلن

۱۴۰ **۳** مفهوم گرینه (۳): عاشق واقعی فقط دل بسته معشوق است.
مفهوم مشترک سایر گرینه‌ها: وحدت وجود

۱۴۱ ۱ ورود و نشر زبان فارسی در هندوستان به «قرن پنجم» رازم گردید

۱۴۲ ۳ «به کارگیری ردیف‌های فعلی و اسمی دشوار در شعر» یکی از

ردیف: — / واژگان قافیه: قافیه دوم: «طرایف» و «طرایف» / ۱۴۳

قافیه اصلی: «بسی» و «کسی» (این بیت، ذوق‌قافیتین است).

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) ردیف: نیست / واژگان قافیه: «تابنده» و «بازنده»
- ۳) ردیف: می‌رود / واژگان قافیه: «سو» و «رو»

۴) ردیف: گیر / واژگان قافیه: «پیش» و «خویش»

١٤٥ ٤ بىررسى ساير گۈزىنەها:

(۲) ای برده آب از گل خود روی روى او
خوش تر ز قندهار و ز مشکوی کوی او
فایفه دوم فایفه اصلی روف

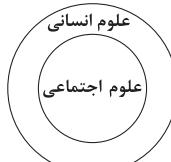

جهان متعدد، براساس هیبت دنیوی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کند. وقتی چنین رویکردی، به جوامع دیگر که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بینند و علاوه‌بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند سوابت می‌کند، در این جوامع، تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آورد.

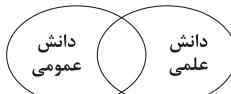
۱۶۲ این دیدگاه همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند.

موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند ولی برخی علوم انسانی در زمرة علوم اجتماعی نیستند.

در این دیدگاه، دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود، بلکه دانش‌های فراتجربی مانند دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود که هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد. دانش عمومی نیز دانش غیرموقت و نامعتبر نیست، بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد.

۱۶۳ پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت از فواید علوم طبیعی است. متافیزیک به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد، بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

۱۶۴ جوامعی که نظام اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی برقرار می‌سازند، شاید با تطبیع و تهدید و اجبار قادر باشند پیش‌بینی رفتارها را تضمین کنند، اما در جلب مشارکت و همکاری افراد براساس میل، رضایت و رغبت موفق عمل نمی‌کنند. این‌رو، هر روز باید بر حجم قواعد و قوانین نظریاتی، نیروها و ابزارهای کنترل‌کننده خود بیفزایند.

۱۶۵ اگر جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاوردي انسانی ندانیم، یعنی آن را واقعیتی بیرونی تصور کنیم که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت، اداره می‌شود، در آن صورت ما فقط می‌توانیم از داشت‌های ابزاری خود استفاده کنیم و جامعه و پدیده‌های اجتماعی را بشناسیم، اما قادر نخواهیم بود، تغییری بنیادین در جامعه به وجود آوریم. نظام اجتماعی بیرون و مستقل از ما خواهد بود و ما فقط پاید خود را با آن تطبیق دهیم و سازگار کنیم.

۱۶۶ با توجه به تصاویر صورت سؤال، در زندگی روزمره بی‌نظمی بیشتر به چشم می‌آید و نظم از نظر پنهان می‌ماند. ما نمی‌توانیم نظام را مشاهده کنیم به دلیل آن‌که به نظم عادت کرده‌ایم. جامعه‌شناسان برای شناختن نظام، از امور آشنا و مأнос «آشنازدایی» می‌کنند.

۱۶۷ بررسی عبارت نادرست: **(ب)** به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی، پیش‌بینی در علوم اجتماعی، پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

۱۵۴ ۳ در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود و شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد.

در دوران رنسانس، جهان غرب برای برونو رفت از بحران معرفتی، وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت و به شناخت از راه عقل و تجربه بستنده کرد. شناخت عقلی جدید نیز بیش از دو سده دوام نیافت. به همین دلیل در قرن نوزدهم و بیستم، شناخت حسی و تجربی را تنها راه شناخت علمی می‌دانستند.

۱۵۵ ۴ بسیاری از آنان (نخستین بیدارگران اسلامی)، حدت امت اسلامی و عزت جهان اسلام را دنبال می‌کردند و قومیت‌های مختلف را درون امت واحد اسلامی به رسمیت می‌شناختند.

منورالفکران غربگرا حضور کشورهای استعمارگر را فرست می‌دانستند، نه این‌که به خطر جوامع غربی و شیوه برخورد دولتهای اسلامی در برابر غرب توجه داشته باشند.

۱۵۶ ۲ طی قرن بیستم، نه تنها دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نشد، بلکه در سال‌های پایانی آن، نگاه معنوی و دینی، به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت. بعضی متفکران از این موج که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است، با عنوانی «افول سکولاریسم» و «پیاسکولاریسم» یاد کردند.

گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی، پیامدهای اجتماعی مختلفی داشت از جمله این‌که بازار معنویت‌های کاذب و دروغین را رونق بخشید.

۱۵۷ ۴ سکولاریسم، اسلامیسم و روشنگری در مجموع، عمیق‌ترین لایه فرهنگ معاصر غرب و روح و شالوده آن را تشکیل می‌دهند. تمامی چالش‌های جهانی، از این لایه هویتی برمی‌خیزند ولی بحران‌های معرفتی و معنوی به این لایه تعلق دارند.

۱۵۸ ۱ اعتراض روشنگران چپ (نسل دوم) به روشنگران نسل اول، به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام‌ستیزی آنان نبود، بلکه از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

۱۵۹ ۱ حرکت‌های اجتماعی روشنگران چپ، در جارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی بود. «فقارهات» و «عدالت» که دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی هستند، اغلب در حاشیه مناسبات قدرت‌های قومی، باقی مانده بودند.

فرهنگ غرب با انکار حقایق قدسی، نه تنها به آرمان‌های انقلاب فرانسه نرسید بلکه با اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در قرن بیستم به پوچگرایی، یأس و نامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها انجامید.

۱۶۰ ۳ فرهنگ مدرن، طبیعت را ماده خام و بی‌حانی می‌داند که انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد. در این فرهنگ، انسان بر این گمان است که با تخریب طبیعت و تصرف آن، می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند.

در نگاه توحیدی، طبیعت و هر چه در آن است، آیات و نشانه‌های خداوند، همه موجودات طبیعی به تسبیح خداوند مشغولند و به سوی او بازمی‌گردند.

در نگاه اساطیری هم، طبیعت ماده خام نیست، بلکه از ابعاد و نیروهای

ماورائی برخوردار است.

۱۶۱ ۴ دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند؛ یعنی هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد؛ مثلاً بروز مسائل اقتصادی در یک جامعه می‌تواند زمینه رشد علم اقتصاد را فراهم کند.

ما انسان‌ها با تولد و ورود به جهان اجتماعی، با دیگرانی که در همان جهان اجتماعی زندگی می‌کنند، در مجموعهای از آگاهی‌ها و دانش‌ها سهیم و شریک می‌شویم. جامعه اجتماعی؛ یعنی جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای زندگی یا همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

جامعه‌شناسی تبیینی همان جامعه‌شناسی پوزیتیویستی است و پوزیتیویسم به معنی وحدت روش علوم است؛ یعنی در همهٔ دانش‌های علمی، روش مطالعه، یکسان است و آن هم روش تجربی است. منظور از پویا بودن نظام اجتماعی این است که بخش‌های مختلف آن بر یکدیگر اثر می‌گذارند و از یکدیگر اثر می‌پذیرند. نظام اجتماعی هم می‌تواند در خود تغییراتی به وجود آورد و هم می‌تواند در محیط خود تغییراتی ایجاد کند. برای مثال ایجاد مدارس و کلاس‌های مجازی در شرایط فعلی نمونه‌ای از این تغییرات است.

قواعد اجتماعی، ارتباط ما با یکدیگر را امکان‌پذیر می‌سازند و سامان می‌دهند، کنش‌های ما را برای یکدیگر قابل پیش‌بینی می‌کنند و امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی را فراهم می‌آورند. جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه را نیز صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می‌داند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کتفی می‌داند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) در رویکرد جامعه‌شناسان کنش اجتماعی، فلزات نقطهٔ جوش و ذوب مخصوص خود را دارند، اما انسان‌ها این‌گونه نیستند.

(ب) مشکلات و مسائل اجتماعی، آن چنان که به نظر می‌رسند، بیرون از دایرة نفوذ و تأثیر مان نیستند و این‌گونه نیست که فقط افراد خاصی بتوانند بر آن‌ها تأثیر بگذارند.

۱ انسان در زندگی اجتماعی با مسائل و مشکلات زیادی مواجه می‌شود؛ مسائلی مانند نامنی، ترافیک، اعتیاد، آلوگی هوا، بحران آب، بیکاری، فقر، نابرابری، قانون‌گریزی، بحران هویت، بحران اخلاقی، بحران آگاهی و ... همهٔ کسانی که از دانش عمومی برخوردارند، این مشکلات را می‌شناسند و برای حل برخی از آن‌ها راهکارهایی پیشنهاد می‌دهند. اما افرادی که دربارهٔ این مسائل شناخت علمی دارند، از شناختی دقیق برخوردارند و می‌توانند برای آن‌ها راه حل‌های صحیح پیدا کنند. برای نمونه آبیاری کوزه‌ای از روش‌های سنتی آبیاری در مناطق خشک ایران بوده است. در این روش، کوزه‌های سفالی را پای گیاه در زیر حاک قرار می‌دادند. آب کم‌کم از جداره سفالی می‌تراوید و به خاک نفوذ می‌کرد. این روش، شیوهٔ جدید آبیاری زیر سطحی با لوله‌های قطره‌چکان بوده است.

۲ جایه‌جایی افراد از یک موقعیت اجتماعی به موقعیت اجتماعی دیگر را تحرك اجتماعی می‌گویند. منظور از موقعیت اجتماعی، جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد.

۳ ما با شناخت موقعیت اجتماعی فرد، دربارهٔ او اطلاعاتی به دست می‌آوریم. با گذر زمان، افراد به گونه‌ای فعال با محیط اجتماعی خود برخورد می‌کنند، هویت اکتسابی خود را به دست می‌آورند و متناسب با این هویت اجتماعی جدید، از موقعیت اجتماعی جدیدی برخوردار می‌شوند.

۱ در یک جهان دینی و معنوی، هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند. اگر تغییرات هویتی بیرون از مزه‌های مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود که اضطراب و نکرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد.

۲ تعارض فرهنگی، گاهی ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی بازمی‌گردد و گاه ناشی از علل بیرونی است و پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است.

۳ یکی از مهم‌ترین بحث‌ها دربارهٔ انقلاب، دستاوردها و پیامدهای آن می‌باشد. انقلاب اسلامی ایران، حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب بود. جامعهٔ ایران با پارشیت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد و اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد.

کاستی و خلاً معنوی، داشتمدان و متغیران اجتماعی را به بازندهشی دربارهٔ بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی فرا می‌خواند و آن‌ها را برای عبور از مزه‌های هویت فرهنگی آن تشویق می‌کند.

تلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آمن‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدنهن.

هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضاٰ جهان اجتماعی و برای آن‌ها مهم باشد، دوام می‌آورد.

۱ اگر جهان اجتماعی، فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند، دچار از خودبیگانگی تاریخی می‌شود. جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، به این معنای از خودبیگانگی گرفتار می‌شوند.

جهان اجتماعی مشرکانهٔ اساطیری و جهان اجتماعی سکولار و دنیوی، آدمی را نه تنها از حقیقت جهان، بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می‌کند.

۲ ایران، سرزمینی است که بیش از هفت هزار سال قدمت دارد. هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود که روایتی از این هویت را در شاهنامهٔ فردوسی می‌توان دید. ایرانیان پس از آشنایی با اسلام، عناصر مشرکانهٔ و اساطیری هویت خود را کنار گذاشتند و به نفسیت توحیدی از هویت خویش دست یافتند.

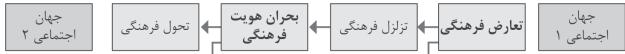
۳ جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آن چه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آن چه در حملهٔ مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد. در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.

۴ طبقهٔ سوم نه رعیت بود و نه اشراف (و با رعیت و دهقانان وابسته به زمین، بسیار تفاوت دارد) که هویت منفی و پست داشت و از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اختباری برخوردار نبود و شامل صراف، بتا، کفash و ... بود.

۵ اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت‌ست کند، دچار تحولات هویتی می‌شود. جهان اجتماعی‌ای که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند، به آن ملحظ می‌شود.

۶ هر خانواده، یک گروه اجتماعی است. هویت خانوادگی ما، بخشی از هویت اجتماعی ما و نتیجهٔ عضویت در یک خانواده است. در هر جهان اجتماعی به هر شکل از زندگی، خانواده نمی‌گویند، بلکه تنها شکلی از زندگی که براساس عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای نهاد خانواده باشد، پذیرفته می‌شود. در مقابل، نهاد خانواده نیز تا زمانی دوام می‌آورد که گروه‌های خانوادگی، عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهای آن را پذیریند و براساس آن عمل کنند. اکنون شما دربارهٔ رابطهٔ میان جهان اجتماعی و نهادهای آن فکر کنید.

۷ هویت خانوادگی افراد ↔ خانواده ↔ نهاد خانواده ↔ هویت فرهنگی جهان اجتماعی

۸ یکی از مهم‌ترین بحث‌ها دربارهٔ انقلاب، دستاوردها و پیامدهای آن می‌باشد. انقلاب اسلامی ایران، حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب بود. جامعهٔ ایران با پارشیت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد و اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد.

٣ برسی گزینه‌ها: ۱۸۸

- (۱) روش تجربی محدودیت‌هایی داشت که نمی‌توانست پاسخ‌گویی سوال‌های مهم انسان باشد.
- (۲) بسیاری از نتایج تجربی احتمالی است.
- (۳) جریان نسبی‌گرایی از داخل تجربه‌گرایی ظهر کرد.
- (۴) تجربه در به دست آوردن تمام خصوصیات اشیا، ناتوان است.

۲ ۱۸۹ دوره اول: یونان باستان ← فیلسوفان پیش از سقراط و بعد از

دورة دوم؛ فیلسوفان اروپایی دوره قرون وسطی تا ابتدای رنسانی و آغاز دوره جدید در اروپا دوره سوم؛ شکوفایی فلسفه در جهان اسلام و ایران ← فارابی، ابن سینا، ابن رشد، شیخ اشراق و ملاصدرا

دوره چهارم؛ دوره جدید اروپا ← بیکن، دکارت، کانت و هگل

۲ ۱۹۰ افلاطون در رسالت «تیمائوس» می‌گوید: «تنها موجودی که به طور خاص دارای عقل و خرد است، نفس است.»

۴ ۱۹۱ اگر یک قیاس شرط اول (موجبه بودن حداقل یکی از مقدمات) را نداشته باشد، نامعتبر است و نیازی به بررسی شرط دوم و سوم ندارد. هر دو مقدمه قیاس گرینه (۴)، سالیه هستند، در نتیجه نامعتبر و فاقد شرط اول است و نیازی به بررسی شروط دیگر ندارد.

۲ ۱۹۲ اگر هم موضوع و هم محمول بخواهند + باشند، باید قضیه سالیه کلی باشد.

۱ ۱۹۳ ۱ در منفصل حقیقی هم اجتماع محال است هم ارتفاع،
بنابراین صدق و کذب احتمالی وجود ندارد.

۲ ۱۹۵ ۲ در استدلال گرینه (۲)، مغالطة وضع تالی روی داده است. اگر این شکل مثلث باشد، دارای مجموع زوایای داخلی ۱۸۰ درجه است. این شکل دارای مجموع زوایای داخلی ۱۸۰ درجه است.
۳ این شکل مثلث است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) معتبر است؛ چون قیاس استثنایی اتصالی وضع مقدم است و مقدمه دوم مخدوف است.

(۳) قیاس استثنایی انفصلی حقیقی است که از وضع یک جزء، رفع جزء دیگر قضیه، نتیجه گرفته شده است.

(۴) معتبر است؛ قیاس افتراقی شکل چهارم است و هر سه شرط اعتبار و دو شرط نتیجه (از نظر کمیت و کیفیت) را دارد.

۲ ۱۹۶ در مقدمه تختست، یعنی «پراید اتومبیل است»، به مصدق خارجی اتومبیل اشاره شده است، اما در مقدمه دوم یعنی «اتومبیل فارسی است» به لفظ اتومبیل که کلمه‌ای فارسی است، توجه دارد.

۳ ۱۹۷ عدم امکان صدق هم‌زمان دو طرف قضیه ← یا حقیقی یا مانعه‌الجمع است.

عدم امکان کذب هم‌زمان دو طرف قضیه ← یا حقیقی یا مانعه‌الرفع (مانعه‌الخلو) است.

۳ برسی گزینه‌ها: ۱۹۸

- (۱) مانعه‌الجمع است. یا هر دو ✗ یا هیچ‌کدام ✓
- (۲) مانعه‌الجمع است. یا هر دو ✗ یا هیچ‌کدام ✓
- (۳) مانعه‌الرفع است. یا هر دو ✓ یا هیچ‌کدام ✗
- (۴) منفصل نیست. یا هر دو ✓ یا هیچ‌کدام ✓

فلسفه و منطق

۴ ۱۸۱ فارابی، ابن سینا و سایر فیلسوفان اسلامی، وحی را به صورت مستقل یکی از ابزارهای شناخت دانسته که به تنها یکی می‌تواند انسان را به یقین برساند. از نظر آنان، وحی متعلق به خواص (پیامبران) است و این راه معرفتی برای عموم، مسدود می‌باشد.

۱ ۱۸۲ شباهت: هو دو شهود را معتبر می‌دانستند و وارد دستگاه فلسفی خود کردند.

تفاوت: شهرهودی ابتدا شهود می‌کرد و سپس برای رفع ابهام و به قطعیت رساندن، از طریق استدلال آن را ثابت می‌کرد اما ملاصدرا معتقد بود شهود قلبی (که بالاترین آن وحی است) با عقل تعارضی ندارد که بخواهد توسط آن تأیید شود و هر چه در عقل هست در دین است و برعکس. پس از عقل و دین و شهود به یک اندازه استفاده می‌کرد و هیچ‌یک را بر دیگری برتری و وسیله سنجش قرار نمی‌داد.

۳ ۱۸۳ انسان در هنگام استدلال، با خود نطق می‌کند و پس از استدلال درباره آن با دیگران صحبت می‌کند.

۲ ۱۸۴ استدلال کات را به صورت زیر می‌توان بازنویسی کرد:

مقدمه اول: انسان یک موجود اخلاقی و برخوردار از وجود اخلاقی است.

مقدمه دوم: وجود اخلاقی بدون اراده و اختیار آزاد، معنا ندارد.

مقدمه سوم: اختیار، ویژگی نفس است و بدن مادی این ویژگی را ندارد.

نتیجه: انسان دارای حقیقت نفسانی و اراده و اختیار است.

۴ ۱۸۵ جریان‌های فکری و رخدادهای دوره جدید اروپا:
۱- تجربه‌گرایی ۲- عقل‌گرایی ۳- پوزیتیویسم ۴- نسیگرایی ۵- پرآگماتیسم
۶- توجه به شهود عرفانی و تجربه دینی

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ورود اروپاییان به دوره جدید، تدریجی بود.

(۲) این دوره با پیشگامی فرانسیس بیکن و دکارت آغاز شد.

(۳) در دوره جدید اروپا نزاع بر سر این که در کسب معرفت، آیا حس و تجربه ارزش و اعتبار بیشتری دارد یا استدلال عقلی، وجود داشت.

۲ ۱۸۶ حرکت به واسطه حس درک می‌شود و اگر فیلسوفی مانند هرآلکلیتوس حرکت دائمی در جهان را بپذیرد، ناگریز به پذیرش حواس به عنوان منبع شناخت این حرکت می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در دیدگاه هرآلکلیتوس که حرکت دائمی جهان مطرح است، عقل نمی‌شود.

(۳) خطاب‌زیری حواس در دیدگاه پارمنیدس که به ثبات جهان اعتقاد داشت، مطرح می‌شود.

(۴) انکار علم و دانش در دیدگاه سوفسیطائیان است.

۳ ۱۸۷ به نظر ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها همه موجودات و از جمله انسان فقط یک بُعد و یک ساخت دارند که همان تعداد مادی و جسمانی است، بنابراین می‌توان گفت که به نظر آنان، انسان صرفاً موجودی مادی و تک‌ساختی است و سخن از نفس یا روح مجرد برای انسان سخنی غیرعلمی و نادرست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) طبق دیدگاه ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها، انسان در حد حیوان تقليل پیدا کرده است.

(۲) طبق دیدگاه ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها، اگر انسان به اخلاق و فضائل اخلاقی توجه می‌کند، به این دلیل نیست که فضیلت‌گرایی در روح و فطرت او وجود دارد.

(۴) به نظر ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها، چون تفاوت واقعی میان انسان و سایر حیوانات وجود ندارد، نمی‌توان برای انسان ارزش ویژه‌ای قائل شد. زیست

اجتماعی است که انسان را قادر به ابداع اصول اخلاقی و رعایت آن‌ها کرده است تا انسان‌ها بتوانند با هم زندگی کنند.

- اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:**
- ۲) پنهان نمی‌کند ($\leftarrow$ پنهان نکرد؛ «ما أضمر» فعل ماضی منفی است).
  - لغزش‌های زبانی اش ($\leftarrow$ لغزش‌های زبانش)، ظاهر شود ($\leftarrow$ ظاهر شد؛ «ظهر» ماضی است).
  - ۳) پنهان نشد ($\leftarrow$ پنهان نکرد؛ «أضمر» متعدّی است). لغزش ($\leftarrow$ لغزش‌ها؛ فلتات «جمع است»، عدم ترجمة «ه» در «لسانه»)
  - ۴) پنهان نمی‌کند ($\leftarrow$ پنهان نکرد)، «آن را» اضافی است، پدیدار می‌نماید ($\leftarrow$ پدیدار شد)

٤ ٢١٢ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «كَذَابٌ» بسیار دروغگو! اسم است نه فعل.
- (۲) «تَكَرَّرٌ» تکرار کرد، «كُرّرٌ» تکرّر: تکرار شد.
- (۳) «أَرَادُتْ» خواست و «امتنعت» امتناع ورزید» فعل‌های ماضی ساده هستند، نه استمراري.

- ٣ ٢١٣ ترجمة کلمات مهم: لم يُفرِّقُوا: فرق نگذاشتند، فرق نگذاشتند / سوف يُؤْتِيهِمْ: به آن‌ها (ایشان) خواهد داد**

- اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:**
- (۱) فرق نمی‌گذارند ($\leftarrow$ فرق نگذاشتند؛ «لم + مضارع: ماضی منفی»)
  - (۲) می‌دهد ($\leftarrow$ خواهد داد؛ «سوف + مضارع: مستقبل»)
  - (۳) فرق نمی‌گذارند ($\leftarrow$ فرق نگذاشتند)
- متن زیر را با دقت بخوان، سپس متناوب با آن به سوالات آمده پاسخ بده (۲۱۴-۲۱۸)

نقشه، تصویری کوچک شده از سطح زمین یا جزئی از آن است. انسان قبل از اختراع نوشتن، با آن آشنا شده است و این موضوعی است که پژوهشگران و موزخان آن را تأیید کرده‌اند. در آن زمان نقشه عبارت بود از خط‌هایی که بر روی دیوارهای غارها بوده و سطح زمین ترسیم می‌شد برای توضیح چیزها که پیرامون انسان اولیه است: مانند کوه‌ها، رودها، درختان و حیوانات. در طول تاریخ نقشه‌ها پیشرفت کردند. از کسانی که در پیشرفت آن‌ها تلاش کرددند مصیریان و چینیان قدیمی بودند و هم‌چنین دانشمندان مسلمانان که نقشی بزرگ در این زمینه داشتند و از جمله آن‌ها خوارزمی که اوّلین کسی است که در ترسیم نقشه‌ها از رنگ‌ها استفاده کرد. قرن گذشته به خاطر افزایش درخواست برای آن به سبب اهداف سیاسی، اقتصادی و نظامی، شاهد پیشرفتی بزرگ در این علم بوده است!

- ٤ ٢١٤ ترجمة عبارت سؤال: «معنى فعل «تطوّرٌ» در خط سوم
چیست؟»**

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) ترسیم شد
- (۲) اختراع شد
- (۳) عقب ماند
- (۴) پیشرفت کرد

- ٣ ٢١٥ ترجمة عبارت سؤال: «انسان اولیه از نقشه‌ها استفاده می‌کرد
«.....»**

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «تا به او در سفر به مناطق دور کمک کندا!» انسان اولیه استفاده‌اش از نقشه‌ها برای سفر به «مناطق دور» نبوده است.
- (۲) «تا با بقیه کشورها و قاره‌ها آشنایی پیدا کندا!» نادرست است.
- (۳) «تا پدیده‌های مختلف اطرافش را مشخص سازدا!» کاملاً درست است و در متن هم آمده: «...لـتوضیح الأشياء حول...».
- (۴) «برای این‌که قادر به سخن گفتن و نوشتن نبود!» متن چیزی در این مورد نگفته است.

- ٤ ١٩٩ مقدمه اول قیاس استثنای قضیه شرطی است، پس حتماً قواعد قضایی شرطی در این نوع قیاس مورد استفاده است.**

- ٢ ٢٠٠ قیاس استثنای از یک قضیه شرطی و یک قضیه حملی تشکیل می‌شود که قضیه دوم به قضیه اول استثنای وارد می‌کند. با این وصف، نتیجه قیاس استثنای همواره یک قضیه حملی است.**

روان‌شناسی

- ٤ ٢٠١ مهم و معمولی ← اهمیت تصمیم
ساده و پیچیده ← تعداد اولویت‌ها**

- ٤ ٢٠٢ انگیزه، موتور حرکتی انسان است.
عوامل شکل‌دهنده نگرش، متنوع است و تحت تأثیر نظام شناختی فرد، باورها و ارزش‌های او قرار دارد.**

- ٣ ٢٠٣ در هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۴)، اسناد به عوامل غیرقابل کنترل است، اما همت و تلاش کشاورزان عاملی قابل کنترل است، از این رو اسناد در این گزینه باقیه متفاوت است.**

- ١ ٢٠٤ تحمل افسردگی - مسافت و تهدید کرونا ← تعارض اجتناب - اجتناب
نافوایستنی
خانه‌دار شدن - پرداخت وام سنگین مسکن ← تعارض گرایش - اجتناب
نافوایستنی**

- ٤ ٢٠٥ زمانی که ترس و عدم اعتماد به نفس، مانع تصمیم‌گیری درست فرد می‌شود، یعنی فرد با مانع کوچک شمردن خود مواجه شده است. مدیر شرکت تجاری به دلیل کنترل نکردن هیجانات خویش و ابراز نارضایتی دیگران، یکی از بهترین کارمندان خود را اخراج می‌کند.**

- ٤ ٢٠٦ قبل از هر اقدامی (برای تصمیم‌گیری)، باید تعریف دقیقی از تصمیم موردنظر ارائه دهید.**

بهترین سبک تصمیم‌گیری، سیک تصمیم‌گیری منطقی است.

- ٢ ٢٠٧ درماندگی آموخته شده حالتی است که در آن فرد بین کار خود و نتایج آن رابطه‌ای نمی‌بیند و معتقد است که پیامدهای رفتار مستقل از خود رفتار است و هیچ کاری از دستش برنمی‌آید تا موقعیت خود را تغییر دهد.**

- ٣ ٢٠٨ عناصر نگرش عبارت‌اند از احساسی، شناختی و آمادگی برای عمل.**

- ٢ ٢٠٩ انتخاب شغل اداری از بین سه انتخاب ← شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های آن تصمیم ← مرحله دوم
علاقة شغلی ← ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت ← مرحله چهارم
ابزار رضایت شغلی ← بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت موردنظر ← مرحله هفتم**

- ٤ ٢١٠ عوامل فردی مؤثر در شکل‌گیری باورهای غلط ← احساسات ناتوانی، نامیدی، بی‌ارزشی و ...
عوامل بیرونی مؤثر در شکل‌گیری باورهای غلط ← تحقیر دیگران، عدم حمایت اجتماعی و ...**

- بررسی سایر گزینه‌ها:**
- (۱) فردی - بیرونی - بیرونی - فردی
  - (۲) بیرونی - بیرونی - فردی
  - (۳) بیرونی - فردی - بیرونی

زبان عربی (اختصاصی)

- ١ ٢١١ درست ترین و دقیق ترین جواب را در ترجمه مشخص کن (۲۱۳-۲۱۴):
١) ترجمة کلمات مهم: ما أضمر: پنهان نکرد / ظهر: پدیدار (ظاهر، هویدا) شد / فلتات لسانه: لغزش‌های زبانش**

